

Občina Velike Lašče

trških pravic, čebelarstva in združništva

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE datum izida: 4. december 2013

- *Zaključena energetska sanacija vrtca na Karlovinci*
- *Vabimo na prireditve v prazničnem decembru*
- *Pomembni obiski*

KAZALO:

Županova stran	3
ŽUPANOV SKLAD	4
OBČINSKE STRANI	
Vabilo na božično-novoletni koncert	5
Z 2. izredne seje OS	6
Z 21. redne seje OS	6
Investicije na komunalnem področju	7
Šola dobiva nove prostore za pouk	8
Zaključena je energetska sanacija vrtca na Karlovcih	9
Novo reševalno vozilo	10
OBISKI	10
Pedro Opeka v Velikih Laščah	
Obisk ameriškega generala Franka Gorenc	
VRTEC IN ŠOLA	15
Predavanje Jane Dular	
Predstavitve srednjih šol	
Cvetka epruvetka	
Jumicar	
Nazaj k naravi	
Srečanje z gasilci PGD Turjak	
Medobčinsko prvenstvo v košarki	
18. Ljubljanski maraton	
Kros v Loškem Potoku	
Ekipni atletski mnogoboje	
KULTURA	22
Dan reformacije	
50 let Glasbene šole Ribnica	
Poziv za razstave	
Gost iz Kragujevca na Trubarjevi domačiji	
Koncert v viteški dvorani na Turjaškem gradu	
Razstava slik Cvetke Jakovljevič	
Knjižnica	

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE	28
Novo šolsko leto	
NAŠA DEDIŠČINA	30
Dediščina za stare in mlade	
Tradicionalna 9. Bučariada	
Razstava jasic na Gradežu	
Ekodan na Gradežu	
Ličkanje koruze	
Utrinki z razstave »Prihod urnega hlapona«	
Kmetija Mohor Pri Turjaku	
Nov dlm o poprtnikih	
DRUŠTVA	37
Izlet v neznanu	
Pohod po Kogojevi poti	
Društvo upokoencev Velike Lašče	
Medgeneracijsko sodelovanje	
Živahni dnevi v Domu veteranov	
Žalne Svečanosti	
Komemoracija v spomin padlim	
MLADI	45
Glasbeni večer na Gradežu	
Odprije razstave Plakat miru	
Novo skavtsko leto	
ŠPORT IN REKREACIJA	50
Državno veteransko prvenstvo v namiznem tenisu	
Smo dovolj gibalno ozaveščeni?	
7. Pokal Inles	
Velikolaški nogometiški	
IZ POSLANSKE PISARNE	53
STRANKE	54
PISMA	55
ZAHVALE	59

POGOVOR Z ŽUPANOM

Leto se počasi izteka in tako vsakega decembra že oblikujemo ocene o uspešnosti izvedenih projektov. Kar nekaj investicij je že zaključenih, ostale pa so v sklepnih fazah. Katere izmed njih bi izpostavili?

Najprej bi omenil našo največjo letošnjo investicijo, to je prizidek k šoli. S to investicijo bomo pridobili v pritličju in v prvem nadstropju sedem novih učilnic, lahko rečem kar nadstandardnih velikosti. Prav tako bo v prihodnosti mogoče v drugem nadstropju z minimalnimi sredstvi urediti še štiri učilnice, če bodo seveda potrebe po dodatnih kapacitetah. Drugo nadstropje smo namreč dvignili za toliko, da bo to mogoče izdelati. Tudi višina same investicije, z opremo in vsemi ostalimi zadevami, ki jih moramo vzporedno peljati pri gradnji, ne bo bistveno odstopala od planirane. Naj omenim, da so se pri sami izvedbi pokazale še dodatne potrebe po posodobitvi plinske napeljave in prezračevalnih naprav. Odločili smo se, da bomo tudi to sproti uredili. Naslednja uspešno izpeljana večja investicija, ki bi jo želel izpostaviti, je bila energetska sanacija prejšnje podružnične šole na Karlovcih, kjer trenutno poteka predšolska vzgoja. Za to investicijo smo uspeli na razpisu Ministrstva za infrastrukturo in prostor pridobiti evropska sredstva iz Kohezijskega sklada v višini 85 % upravičenih stroškov investicije. V sklopu tega projekta se je obnovila fasada, zamenjala so se vsa okna in zunanja vrata, izolirala sta se strop in klet. Z lastnimi sredstvi pa smo predhodno v celoti obnovili še streho, stavbo protipotresno utrdili in ob koncu investicije uredili tudi drenažo okoli stavbe. Seveda pa smo tudi letos asfaltirali kar nekaj cestnih odsekov in obnovili vodovodne sisteme. Tudi ti dve investiciji smo delno pokrili z državnimi sredstvi. Omeniti pa moram, da na žalost zaradi visoke ponudbene cene nismo uspeli izpeljati izgradnje kanalizacije in druge komunalne obnove v naselju Rašica in zaradi zapletov z gradbenim dovoljenjem še nismo začeli s komunalno ureditvijo obrtne cone Ločica pri Turjaku.

V mesecu novembru so bile Velike Lašče deležne kar dveh pomembnih visokih obiskov. General Frank Gorenc in misijonar ter častni občan Pedro Opeka sta s svojim obiskom verjetno veliko pripomogla k še večji prepoznavnosti Velikih Lašč. Vsak sta na svoj način nagovarjala in opogumljala. Kaj se je vas najbolj dotaknilo?

Zelo sem vesel in ponosen, da sem imel priliko spoznati ameriškega generala slovenskega rodu Franka Gorenc. Ob njegovem obisku je bilo kar nekaj nerove, saj so se informacije iz protokola Ministrstva za obrambo o vsebini obiska večkrat spreminjale. Pomembno je dejstvo, da je general izrazil željo, da obišče svoje sorodnike v Velikih Laščah. Prepričan sem, da smo mu to željo vsi, ki smo kakor koli sodelovali pri organizaciji obiska, izpolnili v najlepši meri. Najbolj me je ganilo, ko sta mu sorodnika Boštjan in Damjan Gradišar ob sprejemu zapela slovensko narodno pesem: Slovenec sem in so se generalu v očeh prikazale solze. Prav tako je bil zelo vesel našega spominskega občinskega grba, ki sem mu ga podaril ob tem srečanju. Prevzel me je njegov spomin na lepe trenutke, ki jih je že preživel ob ogledu naše občine pred leti, ko je že obiskal tukajšnje sorodnike. Tako lahko rečem, da smo lahko vsi ponosni nanj, saj njegov rod po mamini strani izhaja prav iz naše občine. Zato se lepo zahvaljujem za prijaznost vsem sorodnikom: Škendrovim, Gradišerjevim in Riglerjevim.

O Pedru Opeki bi pa rekel samo to, da me njegovi nastopi vedno čustveno in duhovno prevzamejo. Ne glede na dejstvo, da smo ga že večkrat poslušali, lahko rečem, da se nas vedno dotakne na drugačen način. Tako je bilo tudi ob tokratnem obisku, ko je v polni velikolaški župnijski cerkvi nagovoril vse zbrane pri sveti maši. On je poseben fenomen, saj je ne glede na težave, s katerimi se vsakodnevno srečuje, vedno poln vedrine, ljubezni in optimizma, iskrenega sočutja in upanja v boljši jutri za skupno dobro. Vse to bi marsikdaj potrebovali tudi mi, saj prevečkrat okoli sebe vidimo ali slišimo samo negativnosti, nevoščljivosti,

obrekovanja. Zato menim, da je prav Pedro Opeka s svojo vedrino in optimizmom eden tistih idolov, ki nam je lahko za zgled v vsakdanjem življenju.

Pred nami pa je kar nekaj prijetnih dogodkov oz. prireditev. Poleg že tako praznično obarvanega decembra se bodo občani lahko udeležili odprtja obnovljenega vrtca na Karlovcih, božično-novoletnega koncerta v športni dvorani in odprtja novih učilnic pri centralni šoli v Velikih Laščah. Bogato leto s stoletnicami se torej tudi zaključuje precej slovesno.

Res je. V začetku decembra bo v organizaciji Vrtca Sončni žarek potekala otvoritev obnovljenega vrtca na Karlovcih, o katerem sem govoril že prej. Prepričan sem, da nam bodo otroci pripravili zanimiv programček. Na Dan samostojni in enotnosti bomo ponovno organizirali narodno zabavno koncert, ki je bil vedno zelo lepo obiskan. Upam, da bo tudi letos tako, saj bodo na odru zaigrali znani slovenski ansambli in skupine. Potrudili se bomo za zanimiv program. V začetku naslednjega leta pa bomo skupaj z osnovno šolo pripravili prireditev ob otvoritvi novih učilnic pri šoli. Upam, da bodo s to pridobitvijo ustvarjeni še boljši pogoji za delo naših učencev in učiteljev. Ob tej priložnosti pa bomo skupaj z Vrtcem Sončni žarek v športni dvorani pripravili večjo prireditev ob 60-letnici njegovega delovanja. Prav je, da skupaj proslavimo teh nekaj novih pridobitev in da se ob koncu leta malo poveseimo in zaželimo srečno novo leto 2014. Zato vse občanke in občane prijazno vabim, da se v čim večjem številu udeležite teh prireditev.

Pogovarjala se je Lidija Čop.

Med dvema trenutkoma se nenadoma odpro vrata v nov čas, a sreča vendarle ni v tem času, temveč v nas.

Spoštovani občanke in občani!

Voščimo vam prijetne božične praznike, čestitam ob dnevu samostojnosti in enotnosti, v novem letu 2014 pa vam želimo obilo zdravja, sreče, medsebojnega razumevanja in uspehov.

**župan Anton Zakrajšek
in občinska uprava**

Če želite polneje živeti, morate spoznati umetnost uživanja v malih, drobnih trenutkih življenja. Ta svet res ni v celoti zlat, a na njem je nešteto zlatih žarkov, ki čakajo na odkritje...

H. A. Porter

V letu, ki prihaja vsem bralkam in bralcem Troble želimo čim bolj polno življenje in veliko odkritih zlatih žarkov upanja, veselja, sreče, zdravja in zadovoljstva.

uredništvo Troble

TROBLA
glasilo
Občine Velike Lašče
ISSN 1408-5852

Letnik 19, številka 7, 4. december 2013. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno. **Naklada:** 1.520 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče. **Odgovorna urednica:** Lidija Čop. **Uredniški odbor:** Ivanka Peterlin, Veronika Vasič, Manfred Deterding, Urša Zalar. **Lektoriranje:** Ema Sevshek. **Prelom:** Moj Repro, d.o.o., Krvava Peč. **Tisk:** Luart d.o.o.. **Naslov uredništva:** Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče. Tel.: 01/781 03 70, E-pošta: trobla@velike-lasce.si. Prispevke za Trobla lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

Naslednja Trobla izide 29. januarja 2014, prispevke je potrebno oddati do 15. januarja 2014

Slike na naslovnici:

Vrtec Karlovica / Pedro Opeka / general Frank Gorenc z županom in sorodniki Foto: D. Zekovič, M. Marolt, A. Pelko

ŽUPANOV SKLAD

Iskreno se zahvaljujem vsem donatorjem, sponzorjem in drugim, ki namenjate nekaj svojih finančnih sredstev Županovemu skladu. Z veseljem ugotavljam, da je kljub krizi še veliko dobrotnikov, ki s svojim prispevkom pomagata osrečiti tiste, ki so se znašli v težavah.

Naj omenim, da se pomoči podeljujejo na podlagi razpisa, ki je vsako leto (v jeseni) objavljen v Trobli. Število razpisanih pomoči je odvisno od višine zbranih sredstev. Zato pozorno preberite tudi tokratni razpis, ki je objavljen v tej Trobli.

Želim poudariti, da smo do sedaj iz Županovega sklada podelili: 9 štipendij (65 EUR/mesečno), 6 štipendij (85 EUR/mesečno), 5 štipendij (100 EUR/mesečno), 71 enkratnih pomoči dijakom in študentom (od 80 do 400 EUR), za šolske prevoze, knjige, za odličen uspeh v šoli ... Podeljene so bile tudi druge pomoči: pomoč družinam (ob smrti, bolezni, finančni stiski ...), subvencioniranje plesnih tečajev, financiranje ureditve mladinske sobe na Turjaku, nabava računalnikov za študijsko sobo za potrebe mladinskega društva VRT, sofinanciranje nastopa šolskega mladinskega pevskega zbora na glasbenem festivalu na Češkem, financiranje strokovnih ekskurzij za razne mladinske skupine, za druge dobrodelne namene.

Naj ponovno omenim, da del dohodnine lahko namenite za donacijo Ustanovi Županov sklad.

142. člen Zakona o dohodnini v 2. odstavku določa, da so splošno koristni nameni varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, invalidski, dobrodelni, ekološki, kulturni, športni, religiozni in drugi nameni, ki se opravljajo v okviru dejavnosti rezidentov Slovenije, ki so po posebnih predpisih ustanovljeni za opravljanje navedenih dejavnosti kot nepridobitnih dejavnosti in katerim je s posebnim zakonom ali na podlagi posebnega zakona zaradi opravljanja te dejavnosti priznan poseben status ali določeno, da je njihova dejavnost v javnem interesu ali da je dobrodelna.

Davčni zavezanec lahko posameznemu upravičencu nameni od 0,1 do 0,5 % dohodnine, ki mu je bila odmerjena z dokončno odločbo in zahteva velja za tekoče ter nadaljnja leta, v katerih se bo zavezancu odmerila dohodnina, dokler je davčni zavezanec ne spremeni oziroma prekliče.

Med upravičenci za donacije je tudi Ustanova Županov sklad. Davčna številka sklada je: 39010236.

Še enkrat iskrena zahvala vsem dobrotnikom za nakazana sredstva z željo, da tudi v bodoče po svojih močeh pomagata pomoči potrebnim tako, da sredstva, ki jih želite prispevati v dobrodelni namen, nakažete Županovemu skladu na račun: SI56 1920 0500 9523 488 (Deželna banka Slovenije).

Želim vam, srečno, zdravo in uspešno novo leto 2014.

USTANOVA ŽUPANOV SKLAD

objavlja

RAZPIS
za šolsko leto 2013/2014

I. Enkratne denarne pomoči (za šolske knjige, prevoze, izobraževanja ...) (v skupnem znesku 5.000,00 EUR)

Za **enkratno pomoč** lahko kandidirajo:

- dijaki in študentje s stalnim prebivališčem v Občini Velike Lašče.

Vloga za sredstva iz točke I. mora vsebovati:

- osebne podatke vlagatelja,
- fotokopijo spričevala zadnjega razreda ali letnika,
- originalno potrdilo o vpisu za šolsko oz. študijsko leto 2013/2014,
- potrdilo o finančnem stanju staršev (dohodnina za leto 2012, oziroma plača ali
- pokojnina v zadnjem mesecu, nadomestilo za brezposelnost...),
- dokazilo o višini štipendije, če jo prosilec ima,
- opis o društvenih ali drugih aktivnostih prosilca.

Rok za oddajo vloge je: **19. december 2013.**

V prošnji za enkratno denarno pomoč je potrebno dopisati tudi, za kateri namen bi se pomoč porabila.

Glavni kriterij za pridobitev štipendije ali pomoči je socialno stanje prosilca. Drugi kriteriji pa so še: učni uspeh, društvena aktivnost ipd.

II. Financiranje drugih aktivnosti (v skupnem znesku 4.000,00 EUR),

kot so npr: skupen izlet ob zaključku leta, športno udejstvovanje, razna predavanja ali izobraževanja, za razne druge pomoči v družini (ob smrti, nesreči ...).

Vloge za sredstva iz točke II lahko pošljejo posamezniki, društva ali različne organizacije s sedežem v naši občini. Tudi tej vlogi je potrebno dopisati, za kateri namen bi porabili sredstva.

Sredstva se lahko črpajo do njihove porabe.

Vse vloge je potrebno nasloviti na:

USTANOVA ŽUPANOV SKLAD,
Levstikov trg 1,
1315 Velike Lašče

Anton Zakrajšek,
predsednik ustanove ŽS

OBČINA VELIKE LAŠČE

VABI NA

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

ki bo v četrtek, 26. decembra 2013,
ob 19. uri v športni dvorani Velike Lašče

V PROGRAMU BODO NASTOPILI:

Mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče

ansambel NAVIHANKE

ansambel GREGORJI

ansambel PETRA FINKA

citrarka TANJA ZAJC ZUPAN

ansambel KVINTET 7

STIŠKI KVARTET

Lepo vabljeni!

Program bo povezovala

KSENIJA REBEKA MATKOVIČ.

Veselo druženje bomo zaključili

z ognjemtom.

Počastili bomo državni praznik DAN SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI,
za prihajajoče novo leto pa si bomo ob dobri glasbi in izbrani besedi
zaželeli zdravja, uspehov in vsega dobrega.

Z 2. IZREDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Velike Lašče se je na 2. izredni seji sestal oktobra 2013.

Svetniki so na izredni seji obravnavali predlog Zakona o davku na nepremičnine (ZDavNep), ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada. Omenjeni predlog zakona buri slovensko javnost, zato so svetniki želeli podati svoje mnenje, kljub temu, da to najbrž ne bo bistveno vplivalo na postopek sprejemanja zakona v državnem zboru. Predlogu zakona nasprotujeta tudi obe združenji, Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije.

Sledila je razprava; po njej so svetniki soglasno sprejeli dva sklepa:

1. sklep:

Občinski svet Občine Velike Lašče podpira prizadevanja Skupnosti občin Slovenije glede neustreznosti predlaganega zakona o davku na nepremičnine.

Popolnoma nesprejemljivo je, da se predvsem v podeželskem okolju davek na premoženje glede na dosedanje obdavčitve povečuje bistveno bolj kot v urbanih središčih. Zaradi predlaganih prehodnih in končnih določb zakona pa bi občinam v letih 2014–2016 pripadel le znesek, ki so ga občine odmerile za nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč v letu 2012, zmanjšan za znesek prihodka v letu 2012 iz naslova pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest. Glavnina pobranega davka na podeželju bi torej v prvih treh letih pripadala državi. Ob tem pa naj bi občine plačale še davek za nepremičnine v lasti občine, ki ga v okviru plačila NUSZ niso plačevale.

V občini Velike Lašče bi se z uvedbo predlaganega zakona obdavčitev na nepremičnine glede na dosedanjo povečala za vsaj petkrat, kar je nesprejemljivo, saj bi bil zaradi izredno povišanega davka ogrožen socialni položaj številnih družin v občini. Z uvedbo predlaganega davka na nepremičnine pa bi se v prihodnjih treh letih razpolovil dosednji prihodek proračuna občine iz naslova nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč (zmanjšan za pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest za dosednji davek od premoženja in za davek, ki ga bo po novem morala plačati občina).

Občinski svet Občine Velike Lašče poziva Državni zbor RS, da predlaganega zakona o davku na nepremičnine zaradi neprimernosti in diskriminatornosti zakona do manjših, podeželskih občin ne sprejme.

2. sklep:

Občinski svet Občine Velike Lašče od Vlade RS zahteva, da glede črpanja evropskih in državnih sredstev zavzame enaka stališča do vseh slovenskih občin.

Tanja Uršič, občinska uprava

SPREMEMBA DELOVNEGA ČASA

KRAJEVNI URAD VELIKE LAŠČE

S 1. 12. 2013 bodo uradne ure Krajevnega urada Velike Lašče samo ob SREDAH, in sicer od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.

POŠTA VELIKE LAŠČE

Nov delovni čas pošte v Velikih Laščah je od PONEDELJKA do PETKA med 8.00 in 10.30 ter 14.30 in 17.00 in ob SOBOTAH od 9.00 do 11.00.

Z 21. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Velike Lašče se je na 21. seji sestal novembra 2013.

Svetniki so najprej potrdili zapisnika 2. izredne in 20. redne seje.

Občinski svet je sprejel Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Velike Lašče s tremi pripombami:

1. V prilogi 1 se pri EUP TU-32 za besedilom: »Območje je namenjeno gradnji doma za starejše občane« doda besedilo: »Na zahodnem delu območja je možna gradnja enostanovanjske stavbe.« Posledično se v tipu zazidave doda »AE«.
2. Iz občinskega prostorskega načrta se izloči enota urejanja prostora VL5/1 (v grafičnem delu in prilogi 1). Območje ostane območje kmetijskih zemljišč.
3. Parceli št. 1586/4 in 1586/2 k.o. Velike Lašče se enako kot v javni razgrnitvi pusti znotraj območja poselitve kot zelene površine (ZD).

Svetniki so soglasno dali pozitivno mnenje k preoblikovanju pošte Turjak v pogodbeno. Hkrati so pozvali Pošto Slovenije, da ohrani delovni čas pošte Velike Lašče ob delavnikih (od ponedeljka do petka) do 18.00 in ob sobotah od 8.00 do 11.00.

Občinski svet je sprejel Sklep o vrednosti točke za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Velike Lašče v letu 2014. Vrednost točke NUSZ na območju občine Velike Lašče v letu 2014 ostane nespremenjena glede na leto 2013. Sklep bo veljal, če Državni zbor RS ne bo sprejel Zakona o davku na nepremičnine.

Svetniki so na seji obravnavali tudi vlogo občana za prodajo parcel št. 545/0 in 544/0, obe k.o. Velike Lašče. Omenjeni parceli v naravi predstavljata gozdno zemljišče na območju Ščite v Velikih Laščah. Svetniki so odločitev preložili na eno prihodnjih sej, ko bo glede na nadaljnje pogovore z lastniki in po uveljavitvi novega prostorskega načrta o tem več znanega.

Tanja Uršič, občinska uprava

OBJAVA PROSTEGA DELOVNEGA MESTA

OBČINA VELIKE LAŠČE na spletni strani www.velike-lasce.si objavlja javni natečaj za zasedbo prostega delovnega mesta za nedoločen čas: **SVETOVALEC (M/Ž) za komunalne zadeve** v občinski upravi Občine Velike Lašče.

Kandidate vabimo, da pošljejo pisne prijave z življenjepisom in zahtevanimi dokazili **do 10. decembra 2013 na naslov:** Občina Velike Lašče, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.

INVESTICIJE NA KOMUNALNEM PODROČJU

Leto 2013 se približuje koncu, zato so tudi investicije na komunalnem področju večinoma končane oziroma se končujejo. V nadaljevanju predstavljamo kratek pregled investicij v letu 2013.

Cestna infrastruktura

V letošnjem letu smo asfaltirali odsek v Velikih Laščah (Cereja), dva odseka na Mali Slevici (na Hrastinjakah in pri cerkvi sv. Jakoba), odsek na Karlovici (Kolpa), del odseka Rob–Predgozd in preplastili odsek lokalne ceste Rašica–Rob. Izvedena so tudi zemeljska dela na odseku Lužarji–Naredi, asfaltiranje tega odseka je predvideno za naslednje leto.

V letu 2013 smo pristopili tudi k sanaciji nekaj najbolj poškodovanih odsekov asfaltnih cest – sanirane so bile poškodbe v naseljih Osredok, Strletje, Mački, Rob, Opalkovo, Kaplanovo, Brankovo, Ulaka, Kot, Mala Slevica, Prilesje in Srobotnik.

Vgradili smo dve hitrostni oviri v naselju Logarji. Na Stritarjevi cesti v Velikih Laščah smo obstoječe hitrostne ovire prilagodili standardom. Vse grbine omejujejo hitrost na 40 km/h.

Na odseku Turjak–Podturjak smo na dveh nevarnih odsekih postavili odbojne ograje.

V naselju Četež smo na koncu vasi uredili obračališče za kamione.

Končana je izgradnja pločnika Turjak–Gradež. V sklopu izgradnje pločnika so bili izvedeni tudi ukrepi za umiritev prometa v križišču za Gradež.

Izvedena zemeljska dela na odseku Lužarji–Naredi

Odbojna ograja na odseku Turjak–Podturjak

Preplastitev odseka lokalne ceste Rob–Rašica

Obračališče v Četežu

Sanacija poškodovanega asfalta v naselju Kot

Pločnik Turjak–Gradež

Hitrostna ovira v naselju Logarji

Hitrostna ovira na Stritarjevi cesti v Velikih Laščah

Obnovljen vodnjak na pokopališču Rob

Asfaltirani odsek Rob–Predgozd

Javna razsvetljava

V letu 2013 smo izvedli sanacijo svetilk v skladu s strategijo razvoja javne razsvetljave v občini Velike Lašče po naslednjih odjemnih mestih: Velike Lašče – železniška postaja, Dvorska vas, Podkraj, Strmec, Mala Slevica, Medvedjek, Velika Slevica, Karlovica, Polzelo, Poznikovo, Krkovo, Podžaga, Žaga, Brlog, Podstrmec, Kaplanovo, Logarji, Stope, Knej, Podlog, Dolščaki, Rob, Strletje, Mački, Uzmani, Purkače, Sekirišče, Krvava Peč in Bukovec.

Postavljene so bile nove svetilke v naseljih Velike Lašče (Jontezova ulica), Gradišče, Selo, Opalkovo in Četež.

Urejeni avtobusni postajališči v centru Turjaka.

ŠOLA DOBIVA NOVE PROSTORE ZA POUK

V teh dneh na občini zaključujemo eno največjih investicij v letošnjem letu, izgradnjo novih učilnic v OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče. Učenci bodo tako dobili tri nove specialne učilnice za pouk tehnike in tehnologije, gospodinjstva in likovne vzgoje. Vse učilnice bodo dobile novo sodobno opremo. V nadstropju bodo

štiri nove matične učilnice, mansarda pa je izdelana do 4. gradbene faze in se bodo tu kasneje lahko uredile še dodatne štiri učilnice.

Na Upravno enoto je že oddana vloga za tehnični pregled in uporabno dovoljenje in pričakujemo, da bodo z novim letom prostori predani v uporabo. **V dogovoru s šolo načrtujemo otvoritev prostorov 9. januarja 2014. Ob tej priložnosti bo tudi praznovanje 60-letnice delovanja vrtca v Velikih Laščah.**

Občinska uprava

Nova luč v Selu pri Robu

Vodovodi

Končana je obnova vodovoda Velike Lašče. Obnovljeni so bili odseki Retje, Prilesje, Sv. Rok, Male Lašče, Mala Slevica in Prhajevo–Pušče.

Na vodovodnem sistemu Rute je predvidena sanacija približno 400 m dolgega odseka, na katerem pogosto prihaja do okvar.

Obnova vodovoda Prhajevo–Pušče

Igor Adamič, občinska uprava

Foto: D. Zekovič.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

OBČINA VELIKE LAŠČE

ZAKLJUČENA JE ENERGETSKA SANACIJA VRTCA SONČNI ŽAREK NA KARLOVICI

V novembru 2013 so bila uspešno zaključena dela na projektu Energetska sanacija vrtca Sončni žarek Karlovica.

Vrtec Sončni žarek

VABILO!

Vse občane vabimo v **četrtek, 5. 12. 2013**, na »**DAN ODPRTIH VRAT**« vrtca Sončni žarek na Karlovinci.

V času **od 9.00 do 11.00** ure dopoldne in **od 14.00 do 16.00** ure popoldne si boste lahko ogledali **prenovljeni vrtec**, spoznali pa boste tudi vzgojiteljice in otroke, ki vam bodo z veseljem povedali in pokazali kaj delajo v vrtcu.

Pričakujemo vas!

Vzgojiteljice in otroci
vrtca na Karlovinci

Poleg del v sklopu energetske sanacije, ki je sofinancirana s pomočjo sredstev Evropske skupnosti – iz Kohezijskega sklada, je bila predhodno izvedena sanacija ostrejša in zamenjava strešne kritine, narejena je protipotresna utrditev zgradbe in realizirani potrebni ukrepi za sanacijo vlage.

Stara šolska zgradba na Karlovinci je tako zasijala v novi obleki in prepričani smo, da bo v njej zaradi izvedenih ukrepov našim malčkom toplo.

K toplemu zavetju in primernim pogojem za izvajanje programa predšolske vzgoje, ki so zagotovljeni z obnovo te zgradbe, pa bodo svojo toplino dodali še »mali sončni žarki« v enoti na Karlovinci s svojimi vzgojiteljicami in pomočnicami.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Trajnostna raba energije«, prednostne usmeritve »Energetska sanacija javnih stavb«.

OBČINA VELIKE LAŠČE

VABILO

Prijazno vabljeni na prireditev ob zaključku obnovitvenih del v vrtcu na Karlovinci v **četrtek, 5. decembra 2013, ob 16. uri**.

Veselimo se srečanja z vami!

Ravnateljica:
mag. Metoda Kolar

Župan Občine Velike Lašče:
Anton Zakrajšek,
univ. dipl. inž.

NOVO REŠEVALNO VOZILO

Ribniški zdravstveni dom je od 13. novembra bogatejši za novo reševalno vozilo. Vozilo, ki je namenjeno reševanju življenjsko ogrožajočih stanj je soinvesticija vseh štirih občin, ki jih zdravstveni dom pokriva. Cena opremljenega vozila znaša 145.000 evrov, med opremo v ceni pa ni vključen defibrilator, ki je sicer sestavni del opreme. Defibrilator zagotavljajo občine Ribnica, Sodražica in Loški Potok v sofinanciranju z Ministrstvom za zdravje s pomočjo sredstev z razpisa ministrstva za investicije na primarni ravni. Cena defibrilatorja, ki ga je zdravstveni dom prejel 14. novembra, znaša 25.000 evrov. Z omenjenima investicijama zdravstveni dom tehnično in strokovno izpolnjuje kriterije po Pravilniku o nujni medicinski pomoči za delovanje dežurne službe in službe nujne medicinske pomoči. Pri zagotavljanju potrebnih sredstev za nakup se zdravstveni dom zahvaljuje

tudi Lions klubu Ribnica, ki se je prijazno odzval in za nakup prispeval donacijo v višini 5.000 evrov. Prav tako gre zahvala posameznikom, ki so v ta namen prispevali sredstva.

Zdravstveni dom se zahvaljuje občinam ustanoviteljicam, županom in občinskim svetom za uvrstitev reševalnega vozila v občinske proračune v tekočem letu. Občanom želimo, da bi novo vozilo čim manjkrat potrebovali, izvajalcem nujnih storitev pa, da bi bili pri nujenju nujne medicinske pomoči čim bolj uspešni.

V. d. direktorja
Peter Rus, dr. med.

»Vesel sem, da sem spet med vami, v Velikih Laščah me vedno tako lepo sprejmete.«

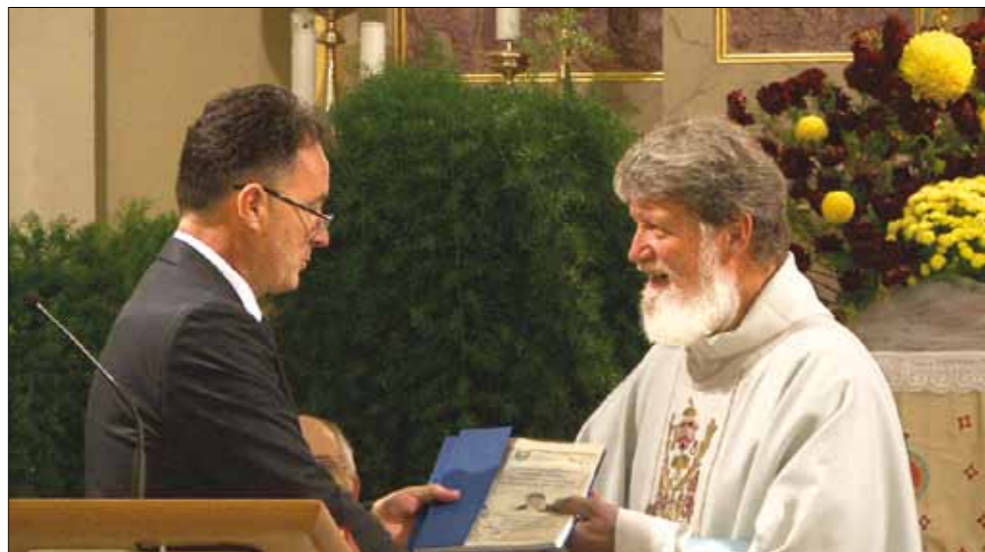
PEDRO OPEKA V VELIKIH LAŠČAH

V okviru tokratnega obiska v Slovenji je naš rojak in častni občan 20. novembra prišel tudi v Velike Lašče. Dan pred tem, torej 19. novembra, je v prostorih Slovenske akademije znanosti in umetnosti prejel najvišjo nagrado, ki jo podeljuje Evropska akademija za znanost in umetnost, nagrado za strpnost.

V sredo zvečer pa je v nabito polni velikolaški cerkvi daroval sveto mašo, ki so jo s petjem in igranjem na orgle polepšali člani cerkvenega mešanega pevskega zbor. V uvodu je misijonarja v imenu župnije pozdravila Branka Levstik in dve veroučenki, ki sta mu izročili duhovni in »sladki« šopek.

Veselje, optimizem, pogum in vera so odmevali iz spodbudnih besed našega misijonarja. Med pridigo je poudaril, da ima na svetu in v božjih očeh vsak posameznik, pa naj bo revež ali ne, svoj prostor. S svojo vztrajnostjo in dobro voljo je presejal prepričanje o brezupnosti boja proti revščini, saj je prav s skupnim delom ob podpori dobrih ljudi mogoče in možno ustvarjati upanje v lepše in pravičnejše življenje. Posebej opogumljajoče so bile njegove besede o čutu za sočloveka in solidarnosti ter neizmernem veselju ob tem.

Ob koncu svete maše ga je nagovoril tudi njegov bratranec, naš župan Anton Zakrajšek. Predal mu je kopijo dopisa in vseh zbranih podpisov v podporo nominaciji za

Župan Anton Zakrajšek je Pedru Opeki izročil zbrane podpise v podporo nominaciji za Nobelovo nagrado za mir

Med podelitvijo nagrade za strpnost

Uvodoma je misijonarja pozdravila Branka Levstik

Marko Fink, operni pevec in prijatelj Pedra Opeke

O našem misijonarju je spregovoril tudi Jože Možina, režiser uspešnega dokumentarnega filma o Pedru Opeki

Otroci so zapeli v španščini

Med sveto mašo

Nobelovo nagrado za mir. Še posebej pa se je Pedro Opeka razveselil drobne brošure, ki vsebuje kronološki, predvsem slikovno podkrepljen pregled njegovega življenja, dela, prejetih nagrad in obiskov v domovini.

Za prav posebno presenečenje pa je poskrbel operni pevec Marko Fink, ki je Pedrov prijatelj še iz otroških let, ko sta njuni družini v Argentini stanovali le nekaj metrov narazen. Po sveti maši misijonarja Opeke kar nismo hoteli spustiti

iz rok, vrstilo se je fotografiranje, podpisovanje najnovejše knjige o njegovem življenju, pogovori, stiski rok in objemanje. Kar težko se je poslovil od svojih sorodnikov in pred odhodom še enkrat izrazil veliko hvaležnost za tako velik obisk in dar, ki je bil ta dan zbran za pomoč njegovim Malgašem.

Lidija Čop

Foto: M. Marolt, N. Samsa, Z. Podobnik

SREČANJE AMERIŠKEGA GENERALA FRANKA GORENCA Z ŽUPANOM ANTONOM ZAKRAJŠKOM IN SORODNIKI V VELIKIH LAŠČAH

Stanko in Francka Gorenc s sinovoma Stanleyjem in Frankom kmalu po selitvi v Ameriko leta 1961.

sorodnik, general Frank Gorenc. Usklajevanje nepričakovane obiska se je začelo takoj, saj naj bi ga najožji sorodniki (sestrčne in bratranci) pričakali na parkirišču ob pokopališču v Velikih Laščah, kamor naj bi z vsem svojim spremstvom po predvidenem protokolu prispel ob 15.30.

Kot mi je pri nas doma kasneje zaupala članica Frankovega najožjega ameriškega spremstva, je bila njegova največja želja, da bi obiskal prav Velike

Lašče. Želel se je pokloniti na grobu starih staršev po mamini strani, se srečati s sorodniki, še posebej pa obiskati 92-letno teto Ančko Škender, edino še živečo sestro svoje pokojne mame Francke. Željo so mu želeli izpolniti, potrebno pa je bilo spremeniti prvotno načrtovani protokol tega dne. Njegovo neizmerno željo po obisku Velikih Lašč potrjuje tudi omogočeni helikopterski let nad njimi že v

Škendrove smo bile presenečene, ko nam je župan Anton Zakrajšek dne 9. 11. 2013 dopoldne uradno osebno prišel povedati, da nas bo tega dne popoldne, v času svojega dvodnevne službenega obiska v Sloveniji, obiskal dragi

Prvi Frankov obisk v Velikih Laščah po 23. letih z ženo Sharon in mamo Francko leta 1984.

Frank na obisku s sodelavci pri Škendrovih leta 1995.

Kneja (tudi rojena Gradišar) je imela hčerko in dva sinova. Hčerka Elica, ki je bila poročena Zgonc v Dedniku, je že pokojna. Sin Slavko živi z družino na domu v Kneju, sin Jože pa prav tako z družino v Logarjih.

V očetovi družini je bilo osem otrok, pet fantov in tri dekleta. Trije bratje so odšli v Ameriko, eden pa je ostal kot gospodar na domu. Brat Tone je ob obisku Slovenije Stanka povabil, da bi se jim tudi on pridružil v Ameriki. Pri urejanju potrebnih dokumentov za odhod pa se je izkazalo, da jih bo veliko lažje pridobiti za celo družino kot le za posameznika.

Življenje v tujini

Leta 1961 je cela družina odpotovala v Ameriko in se naselila v mestu Milwaukee v zvezni državi Wisconsin. Frank je imel takrat 4 leta, Stanley pa 8 let. Začetki bivanja v Ameriki so bili zelo težki. Oče Stanko je delal kot krojač, mama Francka pa ni mogla opravljati svojega babiškega poklica, saj ji je bila angleščina povsem tuja. Treba je bilo preživeti družino, zato je opravljala različna dela, sprejela pa je tudi delo v tovarni, ki ga je opravljala vse do pozne upokojitve. Oba starša sta se z vsem srcem posvečala družini.

Otroka sta hitro usvojila znanje angleščine, bila sta zelo zvedava, nadarjena in pridna na vseh področjih. Kar koli jima je bilo na voljo v zvezi z izobraževanjem, sta izkoristila in delala veliko več, kot je bilo sploh potrebno. Franckina največja želja je bila, da bi sinova pridobila najboljšo možno izobrazbo. V ameriških zračnih silah sta

Obujanje spominov.

Brat Anton, ki je bil poročen na Hlebčah, je že pokojni. Imel je hčerko Anico, sedaj poročeno Rigler v Velikih Laščah, in sina Alojza, ki z družino živi na Hlebčah.

Brata Alojz in Jože sta žal zelo mlada preminula dne 3. 12. 1943.

Pokojna sestra Marija Gradišar iz

Prvi Stanleyjev obisk z družino in mamo Francko po 27. letih v Velikih Laščah leta 1988.

petek, 8. 11. 2013, ko si jih je lahko ogledal tudi iz zraka ter snemal pokrajino, na katero ima lepe spomine.

Slovenske korenine

Frankova mama Francka Gradišar s Hlebč pri Velikih Laščah je bila po poklicu babica. Službovala je na Dolenjskem v okolici Brezovice pri Trebelnem. Tam je spoznala svojega bodočega moža Stanka Gorenca, ki je bil po poklicu krojač. Po poroki sta stanovala v občinskem stanovanju na Trebelnem. Dne 5. 4. 1953 se jima je rodil njun prvi sin Stanley,

14. 10. 1957 pa še drugi sin Frank. Ko se je Francki ponudila možnost opravljanja babiškega poklica v okolici Ljubljane, so se preselili v Zgornje Gameljne. Pri njih je stanovala nečakinja Elica Gradišar iz Kneja, ki je bila zaposlena v tovarni pletenin Rašica. Popoldne jim je pomagala pri gospodinjstkih opravilih in skrbela za otroka, saj je bila mama Francka velikokrat odsotna zaradi narave svojega dela.

V mamini družini je bilo šest otrok, trije fantje in tri dekleta. Sedaj edina še živeča Franckina sestra Ančka Škender iz Velikih Lašč (rojena Gradišar) ima hčerki Anico in Marijo Škender.

Srečanje Franka Gorenca z 92-letno teto Ančko Škender.

Frank Gorenc je sledil bratovemu vzoru in kot general s štirimi zvezdicami dne 2. 8. 2013, prevzel položaj poveljnika zračnih sil zveze Nato v zračnem oporišču Ramstein v Nemčiji, s čimer je postal tudi poveljnik ameriških zračnih sil v Evropi in Afriki, za kar mu iskreno čestitam.

Oba sta si ustvarila lepi družini. Stanley in soproga Karen imata sinova Briana in Scotta, Frank in soproga Sharon pa imata hčerko Helen in sina Michaela. Oba imata tudi že po dva vnuka.

Spomini z obiskov Slovenije

Leta 1984, v času službovanja v nemškem Bitburgu, je Frank s soprogo Sharon in mamo Francko prvič po 23 letih obiskal Slovenijo. Glede na to, da so živeli pri nas v Velikih Laščah, smo skupaj obiskali mnoge kraje in sorodnike po očetovi ter mamini strani. Francka je želela obuditi nepozabne spomine na preteklo življenje v Sloveniji in tudi obiskati božje poti in grobove pokojnih.

Leta 1988 je Stanley z družino in mamo Francko v času službovanja v angleškem Bramptonu prvič prišel na dopust v Slovenijo po 27 letih, naslednjic pa še leto kasneje. Živeli

videla priložnost in njune sanje so začele postajati resničnost.

Stanley Gorenc je študiral na ameriški zračni akademiji v Colorado Springsu, kjer je leta 1979 tudi diplomiral. Med študijem ga je obiskal brat Frank, ki se je tudi navdušil nad letalstvom. Z zelo zahtevnim študijem in discipliniranim delom sta hitro napredovala po lestvici zračnih sil in pridobivala mnoge čine in odlikovanja. Stanley se je 1. julija 2007 upokojil s činom generalmajorja.

Županova izročitev spominskega grba Občine Velike Lašče.

zelo lepo.

Leta 1996 je Stanley s sodelavcem prišel na nekajdnevni službeni obisk v Slovenijo. Tudi on se je s sodelavcem srečal z nekaterimi sorodniki.

Dvodnevni obisk generala Franka Gorenca v Sloveniji

Dne 8. 11. 2013, na 1. dan svojega obiska v Sloveniji, se je Frank Gorenc sestal z Romanom Jakičem, ministrom za obrambo, in generalmajorjem Dobranom Božičem, načelnikom Generalštaba Slovenske vojske. Sprejel ga je tudi predsednik republike Borut Pahor. V Ljubljani je bilo organizirano tudi srečanje z bratrancom Jožetom Grlico iz Brezovice pri Trebelnem, sestrično Magdo Sinur in njenim vnukom Dragom Papežem.

Dne 9. 11. 2013, na 2. dan obiska v Sloveniji, je obiskal Vojašnico Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki in se srečal s pripadniki 15. polka slovenskega letalstva.

Po končanem obisku se je z vsem svojim slovenskim in ameriškim spremstvom ob napovedani uri pripeljal v težko pričakovane Velike Lašče, kjer smo ga poleg župana Antona Zakrajška in gospe Jerice Tomšič Lušin že čakali zbrani sorodniki. Predstavniki protokola Boštjan Poklukar nam je predhodno razložil potek njegovega sprejema. Nestrpno smo ga pričakovali in imeli kar malo treme, ki pa je povsem izzvenela, ko je v vojaški pilotski uniformi ameriških zračnih sil umirjeno izstopil iz avtomobila in nam vsem namenil prijazen pogled in pristen nasmeh.

Najprej mu je izrekel dobrodošlico župan Anton Zakrajšek. Sledilo je čudovito petje slovenske narodne pesmi Slovenec sem, ki sta jo zapela Damjan in Boštjan Gradišar iz Logarjev, sinova njegovega bratranca Jožeta Gradišarja. Ob poslušanju pesmi je bil Frank zelo očitno ganjen in se jima je pozneje tudi najlepše zahvalil za počastitev.

Nato ga je v imenu vseh sorodnikov pozdravila tudi sestrična Marija Škender in spregovorila nekaj besed. Kljub slabemu vremenu je bilo srečanje z vsemi sorodniki, ki so v tako kratkem času uspeli priti, zelo prijetno. Frank nas je vse takoj prepoznal, zelo čustveno sprejel in toplo objel.

Frank Gorenc pri Škendrovih z županom Antonom Zakrajškom, brigadirjem Miho Škerbincem in Aleksandro Pelko.

Frank Gorenc pozdravlja zbrane sorodnike.

Ob prihodu k teti Ančki je bil Frank vidno ganjen, saj so ga prevzeli spomini na obisk s svojo soprogo Sharon in ljubljeno mamo Francko. Obujali smo lepe spomine ob fotografijah z njegovih in Stanleyjevih obiskov v preteklosti. Župan mu je izročil darilo Občine Velike Lašče, on pa njemu spominski kovanec s svojim imenom. Spominske kovance je podaril tudi vsem Škendrovim. Obisk je bil zelo prijeten in je prehitro minil, saj so ga čakale še večerne protokolarne obveznosti v Ljubljani.

Srečanje z našim Frankom Gorencem znova potrjuje, da je veličina človeka kljub doseženemu visokemu cilju ali pa ravno zato v njegovi skromnosti, preprostosti in dostopnosti. Naša srca je ogrel s svojo toplino, umirjenostjo in neizmerno ljubeznijo do vseh okrog sebe. Tudi med njim in pripadniki njegovega celotnega spremstva je bilo čutiti veliko vzajemno spoštovanje, kar je ponovni dokaz Frankove srčnosti in prisrčnosti. Želimo mu, da bi bili njegova nadaljnja službena in zasebna pot še naprej tako uspešni, izrekamo pa mu NASVIDENJE IN SREČNO!

Lucija Ademoski

Foto: arhiv družine Škender in uradna spletna stran U.S. AIR FORCE

Poklon starim staršem na grobu Gradišarjevih s Hlebč.

Pospremili smo ga na pokopališče do groba njegovih starih staršev Gradišarjevih s Hlebč. Poklonil se jim je s cvetjem, svečama in spoštljivo molitvijo. Nato je prižgal sveči tudi na sosednjem grobu Škendrovih in se ravno tako poklonil pokojnim.

Nato je nagovoril vse prisotne ter povedal, da je prijetno presenečen, ker se nas je toliko zbralo. Omenil je, da je z njim želela priti tudi soproga Sharon, vendar je ostala doma, saj sta 6. 11. 2013 dobila drugo vnukinjo. Verjetno pa bo žalostna, ko bo izvedela, da je uspel obiskati tudi Velike Lašče. Priznal je, da ne mine dan, ko se ne bi spomnil na svojo družino v Velikih Laščah. Obljubil je, da nas bo sedaj, ko službuje bližje Sloveniji, prišel obiskat za daljši čas, ko bo le mogel. Pričakovali smo, da bo še vedno znal govoriti slovensko, kot je lepo govoril še pred 18 leti, vendar je govoril v angleščini, vseeno pa še razume nekaj slovenskih besed. Prevajal mu je njegov spremljevalec brigadir Miha Škerbinc. Pozneje smo se spomnili, da je njegova mama Francka, s katero je vsakodnevno telefonsko govoril le slovensko, pokojna že od leta 2001, oče pa od leta 1980, zato je Frankovo znanje slovenščine okrnjeno. Po odhodu s pokopališča je sledilo še skupinsko fotografiranje na parkirišču s pogledom na trg in lepo velikaško cerkev.

Kot je bilo vnaprej dogovorjeno, je sledil Frankov odhod s spremstvom na Cerejo k njegovi 92-letni teti Ančki Škender. Ostale sorodnike in del spremstva pa je župan povabil v Peko Kukelj, kamor jih je spremljala gospa Jerica Tomšič Lušin.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo županu Antonu Zakrajšku in občinski upravi, še posebej gospe Jerici Tomšič Lušin, za ves vložen trud in izraženo pozornost pri organizaciji in koordinaciji uspešno izvedenega nepričakovanega srečanja z našim ameriškim generalom Frankom Gorencem.

Hvaležne smo vsem sodelujočim z Ministrstva za obrambo Republike Slovenije, še posebej brigadirju Mihi Škerbincu, generalmajorju Dobranu Božiču, načelniku Generalštaba Slovenske vojske, Aleksandri Pelko in predstavniku protokola Boštjanu Poklukarju.

Prisrčna zahvala pevcema Damjanu in Boštjanu Gradišarju iz Logarjev za čudovito in ubrano petje slovenske narodne pesmi Slovenec sem, kar je Franka zelo ganilo in nas vse navdalo s ponosom.

Hvaležnost čutimo tudi do vseh drugih sorodnikov, ki ste se potrudili in se le v nekaj urah odzvali vabilu na srečanje.

Iskrena zahvala vsem za vse in srečno!

Škendrove

NA OŠ PRIMOŽA TRUBARJA SMO TEDEN OTROKA OBELEŽILI S PREDAVANJEM JANE DULAR.

Na naši šoli smo v sklopu tedna otroka izvedli nekatere dodatne dejavnosti, ki naj bi otrokom ostale v spominu zaradi drugačnosti in predvsem zaradi občutka, da smo se za njih še posebej potrudili.

Izmed vseh aktivnosti nas je najbolj navdušilo predavanje Jane Dular, univ. dipl. pravnice z Dolenjske, ki zadnjih nekaj let živi in dela v vzhodni Afriki.

Marsikaj je že počela:– pomagala pri izgradnji in financiranju izgradnje šole za masajske otroke (Tanzanija);– vodila projekt pomoči pigmejskemu plemenu Batwa (Uganda);– vodila izobraževalni program v organizaciji Edirisa (Uganda);– renovirala center za otroke s posebnimi potrebami "SNEC" (Uganda);– delala v sirotišnici kot skrbnica in učiteljica (Tanzanija);– ustanovila malavijsko organizacijo ELA in postala njena predsednica. Trenutno:– organizira sponzorstvo šolskih pripomočkov za 342 otrok malavijske šole SEKA in njihovo vsakodnevno prehranjevanje od januarja 2012 do današnjega dne;– vodi in organizira izgradnjo ELINEGA izobraževalnega centra za otroke s posebnimi potrebami v Malaviju.

Jana Dular predava po šolah in otrokom s strokovno predstavitvijo drugačnega življenja in drugačne kulture širi obzorja in razbija stereotipe o Afriki. Sporoča, da so ljudje srečni, tudi ko imajo le peščico hrane, da so srečni, če kdo za njih kaj dobrega naredi, da se zahvalijo za vse dobro, da so hvaležni in da to tudi pokažejo. Pravi, da si želi, da bi Malavijci v svoji domovini in s svojo kulturo živeli človeka vredno življenje. Zato se trudi za njihovo izobrazbo.

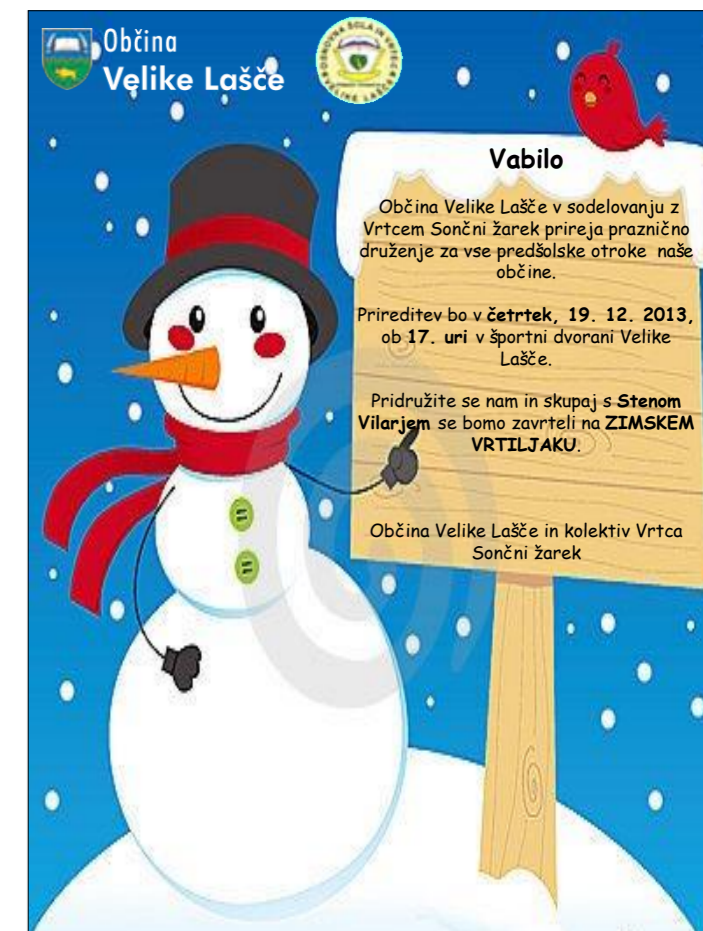
Verjamem, da Jana Dular zaradi njenega dela vsak od nas na nek način občuduje, spoštuje in ceni. S predavanjem nam je podarila svoje izkušnje in spoznanja in nas spodbudila k razmišljanju o življenju afriških otrok in o našem lastnem življenju.

Tudi mi želimo prispevati in pomagati po najboljših močeh. Na šoli zbiramo barvice, pisala in balone, ki bodo v pomoč afriškim otrokom, v šolski zbornici pa zbiramo prostovoljne prispevke.

To darilo smo si podarili ob tednu otroka in smo zanj hvaležni.

Mag. Metoda Kolar,
ravnateljica OŠ Primoža Trubarja,
Velike Lašče

PREDSTAVITEV SREDNJIH ŠOL

V četrtek, 7. 11. 2013, smo na šoli gostili predstavnike srednjih šol. Učencem 8. in 9. razredov ter njihovim staršem se je najprej s pisnim gradivom na stojnicah v avli, kasneje pa še po razredih, v besedi in sliki predstavilo kar devetnajst srednjih šol iz bližnje okolice. Učenci so imeli tako možnost bolje spoznati kar 38 različnih srednješolskih programov. Kljub temu da so »tehniške« srednje šole imele zelo

V predstavitev so sodelovali tudi naši bivši učenci.

zanimive predstavitve, podprte z eksponati in poskusi, je bilo v teh učilnicah še veliko prostora za poslušalce; učilnice, ki so gostile predstavnike gimnazijskih programov, pa so bile polne. Ob koncu smo bili zadovoljni vsi: učenci, ki so pridobili koristne informacije za svojo bližajočo se odločitev, predstavniki srednjih šol,

ki so dobili priložnost za predstavitev, in organizatorji, saj nam je uspelo predstavitev izpeljati brez zapletov.

Irena Budič Pavlič

Gospa Sonja Artač nam je pokazala sondo, ki so jo dijaki viške gimnazije poslali v vesolje, da bi ugotovili, ali bi bakterije v vesolju preživele.

CVETKA EPRUVETKA

Na OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče so potekale delavnice Cvetka Epruvetka, ki potekajo pod okriljem kemijskega podjetja BASF Slovenija. Delavnice so izvajali študentje Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani. Izvedba delavnic je bila za vse učence brezplačna.

Cvetka Epruvetka so kemijske delavnice, ki temeljijo na naravoslovnem izobraževanju otrok in spodbujajo zanimanje za naravoslovne znanosti s pomočjo enostavnih in zabavnih kemijskih poskusov. Namen delavnic je otrokom približati kemijo ter jim pojasniti, kako pomembna je v življenju.

Učenci od 3. do 5. razreda so tako v mesecu oktobru postali mladi kemiki in podrobneje spoznavali vodo. Raziskovali so njene lastnosti, postopke čiščenja ter zadrževanja vode.

Učenci so tako na zabaven način nadgrajevali in širili svoje znanje. Navdušenja nad poskusi pa niso mogli skriti.

Poleg študentov pa je delavnice spremljal tudi pes dr. Bubblerja. Žal pa se je v laboratoriju zgodila manjša

nesreča. Pes je pomotoma popil kemikalijo in postal neviden. Tudi slišali ga nismo. Mogoče pa smo bili le malo preglasni...

Upam, da se udeležimo še kakšnih podobnih delavnic in tako popestrimo pouk.

Zahvaljujemo se vodstvu šole, ki nam je omogočilo delavnice. Zahvala študentom, ki so nas resnično navdušili nad poskusi.

Renata Gradišar

»Imeli smo tudi psička, a je bil neviden, ker je popil eno kemikalijo. Imel sem se zelo lepo.« Lenart

»Bilo je super, bilo je enkratno.« Ana

JUMICAR

Kot vsako leto je tudi letos šolsko igrišče postalo cestišče oziroma poligon za vožnjo z avtomobili JUMICAR. Učenci so se bolj ali manj spretno preizkusili v vožnji, upoštevali prometne znake in se pri vsem tem srečevali s prometom, kot se srečujemo vozniki avtomobilov. Na ta način so gledali na promet z očmi voznika. Upamo, da bodo zaradi tega v prihodnje kot pešci v prometu še bolj pozorni.

Za pokritje večjega dela stroškov se zahvaljujemo občini Velike Lašče.

Učenci četrtil in petih razredov z razredničarkami

Nekaj utrinkov udeležencev programa Jumicar:

Pričakoval sem dobro vožnjo. Bil sem nestrpen in bilo me je strah. Vozil sem dobro. Če bi bilo zares, bi povozil pešča in enkrat prevozil rdečo luč. Želel bi si še velikokrat voziti, tako mi je bilo všeč. Naučil sem se, da ni lahko voziti avtomobilov.

Bor Žužek, 4. a

Preden sem bila na vrsti, da vozim avtomobil, sem pričakovala, da mi bo šlo zelo dobro. Na začetku vožnje sem se enkrat zaletela v nasprotnika. Drugače pa sem vozila zelo dobro. Jumicar mi je bil zelo všeč in bi se z avtomobili peljala še stokrat. Najraje bi tak avto imela še doma.

Anja Tomažin, 4. a

Pričakoval sem, da se bomo učili in pisali v zvezke. Strahu nisem občutil. Nestrpnost me je pa oblivala; tako sem bil vznemirljiv, da sem kar skakal. Vozil sem z užitkom. Avto je bil malo počasen, ampak vseeno je bilo dobro. Podrl sem malo proge in naredil nekaj napak. Rad bi se peljal še kdaj. Naučil sem se, da avto ni tako težko voziti, lahko pa tudi ne. Naučil sem se upoštevati nekatere prometne znake.

Anže Šeme, 4. b

Foto: R. Gradišar, J. Samsa

NAZAJ K NARAVI

Skupina Ribe iz vrtca si zna popestriti dan.

V okviru projekta Turizem in vrtec smo se želeli tudi sami vključiti na svoj način. Spoznavali smo naravne dobrine, ki nam jih ponuja domače okolje. Kaj vse se da ustvariti iz buč in drugih jesenskih plodov ... Trd oreh pa je bil res trd, saj so ga otroci sami strli in izbezali ven slastno jedrce.

Najbolj pa smo bili veseli povabila družine Kaplan. Na svoji njivi so nam in skupini Račke zakurili ogenj, mi pa smo s seboj prinesli krompir in ga pekli v žerjavici. Igrali smo se na travniku in opazovali naravo. Komaj

smo dočakali, da se je krompir spekel, zato smo ga še vročega hitro pojedli. Zahvaljujemo se družini Kaplan, da nam je pomagala izvesti tako imenitno dopoldne.

Irena in Jasmina

SREČANJE Z GASILCI PGD TURJAK

V mesecu oktobru, mesecu požarne varnosti, so nam turjaški gasilci popestrili dan. Za učence in otroke, ki obiskujejo enoto na Turjaku, je bil to nepozaben dan.

Zbrali smo se pred gasilskim domom na Turjaku, kjer so nas prijazno sprejeli

gasilci. Gospod Možek je zelo poučno in nazorno predstavil delo gasilcev, opremo, ki jo potrebujejo za svoje delo, videli smo gasilski avto z vso opremo, gasili smo ogenj ter se povzpeli v višave tudi z gasilskim dvigalom. Ostali gasilci so poskrbeli za sladka presenečenja in odlično organizacijo.

Srečanje je bilo zelo prijetno, zato se kolektiv in učenci PŠ Turjak iskreno zahvaljujemo za prijaznost in trud, ki smo ga bili deležni.

Petra Marolt

Vtisi naših učencev:

Ogenj sem gasil z brentačo in se veliko naučil.

Dejan

Ajda

Ko smo stopili iz dvigala, smo dobili bombon. To pa je bilo doživetje.

Jaša Nika

Užival sem v vožnji s tovornjakom. Na Ločniku smo prižgali sireno.

Erik

Spoznala in videla sem vso opremo, ki jo imajo gasilci, najbolj sem uživala v dvigalu.

Ajda

STAREJŠI UČENCI OŠ PRIMOŽA TRUBARJA OSVOJILI TRETJE MESTO NA MEDOBČINSKEM PRVENSTVU V KOŠARKI

V četrtek, 14. 11. 2013, smo na šoli gostili tri ekipe starejših učencev, ki so se pomerile v predtekmovanju medobčinskega prvenstva v košarki. Učenci naše šole so zmagali obe tekmi, učenci OŠ Škofljice so osvojili drugo mesto, učenci OŠ Ig pa tretje.

Finalni turnir je bil odigran v torek, 19. 11. 2013, na OŠ Dobrova. V napetem polfinalu, ki je bilo odločeno šele po podaljškju, je krajši konec potegnila naša ekipa. Kljub bolečemu porazu so fantje zmogli dvigniti glave in zmagati tekmo za tretje mesto. Ekipa je tako odigrala štiri tekme, tri dobila, eno pa izgubila.

Pomemben del organizacije tekmovanja je tudi zapisnikarska ekipa (David, Jošt in Boštjan).

Ekipo so sestavljali Žan Žužek (kapetan), Dejan Grčar, Gašper Marinč, Matej Sušeč, Jakob Hočevar, Nik Pintarič, Jaka Samsa, Klemen Sernel (vsi 9. razred), Dren Gruden, Filip Marijanovič, Luka Šavli, Gaber Kokovnik (8. razred) in Dan Duščak (6. razred).

Bojan Novak

Foto: Nastja Rupar

Žan Žužek, najboljši strelec naše ekipe, v prodoru.

Ekipa starejših učencev OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče.

18. LJUBLJANSKI MARATON – BOŠTJAN PODLOGAR NA STOPNIČKAH IN REKORDNA UDELEŽBA UČENCEV NAŠE ŠOLE

Zadnji oktobrski vikend je že osemnajsto leto rezerviran za največjo tekaško prireditev – Ljubljanski maraton. Poleg glavnega tekmovanja v teku na maratonski in polmaratonski razdalji organizatorji ponujajo še celo paleto tekov za vse ljubitelje te vse bolj priljubljene športne panoge. Od najmanjših, tistih, ki so komaj shodili, do rekreativcev, ki se pomerijo na 10 kilometrov dolgi progi. Eden izmed vrhuncev dvodnevnega dogajanja so šolski teki, ki štejejo tudi kot državno prvenstvo v uličnih tekih.

Tudi udeležba učencev OŠ Primoža Trubarja – podobno kot udeležba na maratonu nasploh – iz leta v leto narašča. Letos je teklo kar 59 učencev in učenk naše šole. Starši so poskrbeli za prevoz do Ljubljane in ob tem podoživeli množični tekaški vrvež, šola pa je poskrbela za prijave in organizacijo na samem prizorišču. Učenci od 1. do 5. razreda so tekli v netekmovalnem, promocijskem teku. Zmagovalci so bili vsi, tudi medalje so dobili vsi.

Učenci od 6. do 9. razreda so se pomerili na 2000 metrov dolgi progi. Tekmovanje je razdeljeno na kategorije, ločene po spolu in letniku rojstva. V vsaki kategoriji je letos teklo med 190 in 230 tekačev. Večina učencev v taki množici nima tekmovalnih želja, ampak uživajo že v tem, da so del spektakla, obenem pa pokažejo, da je šport visoko na njihovi lestvici vrednot. Letos je potrebno še posebej omeniti, da se je teka udeležilo kar 10 učenk 9. razreda (Aňa, Nika, Nataša, Lucija, Živa, Alja, Maša, Gaja, Eva, Kristina), kar je res posebnost.

Največji tekmovalni uspeh je dosegel osmošolec

Boštjan Podlogar na razglasitvi rezultatov.

Zaradi gneče smo se do starta podali povezani v verigo.

Boštjan Podlogar, ki je za 2000 metrov dolgo progo porabil 6 minut in 45 sekund in s tem med 224 tekači zasedel odlično 3. mesto. Omeniti velja še Jakoba Hočevarja, ki je osvojil 12. mesto, ter Nika Škofa, ki je priteknel v cilj kot 19. OŠ Primoža Trubarja čestita Boštjanu za odličen rezultat, vsem drugim pa za udeležbo in njihov vložen trud.

Bojan Novak

Foto: R. Gradišar, B. Novak

Gneča na startu.

Učenci so po prihodu v cilj dobili spominsko medaljo in okrepljeno pijačo.

Devetošolke so se teka udeležile v zelo velikem številu.

MEDOBČINSKI KROS V LOŠKEM POTOKU PRINESEL UČENCEM OŠ PRIMOŽA TRUBARJA OBILO USPEHOV

Medobčinski kros v Loškem Potoku spada v »železni« repertoar šolskih športnih tekmovanj. V idiličnem okolju na gozdni jasi sredi obširnih gozdov se pomerijo učenci približno desetih okoliških in malo bolj oddaljenih (Brezovica, Dobrova) osnovnih šol. Trudimo se, da se tekmovanj udeležimo tudi učenci in učenke iz Velikih Lašč. Zaradi zaostrenih finančnih razmer smo se letos (3. oktobra) odpravili na tekmovanje v manjšem številu, a kljub temu dosegli izreden uspeh. Od 12 sodelujočih se jih je kar 9 vrnilo s kolajno okrog vratu. S tem smo bili tudi šola z največ »stopničniki«. Učenci so poleg hitrosti in

vzdržljivosti pokazali tudi veliko taktične zrelosti, saj so se do potankosti držali navodil.

Rezultati naših učencev:

AJDA KOKOVNIK (3. razred PŠ Rob)	1. mesto
NIK ŠKOF (6. razred)	1. mesto
BOŠTJAN PODLOGAR (8. razred)	1. mesto
HANA STARC (2. razred)	2. mesto
LARA PERHAJ (5. razred)	2. mesto
DAN DUŠČAK (6. razred)	2. mesto
GABER KOKOVNIK (8. razred)	2. mesto
KLEMEN SERNEL (9. razred)	2. mesto
AŽBE GRADIŠAR (2. razred)	3. mesto
JAKOB SAMSA (4. razred)	7. mesto
JAKOB HOČEVAR (9. razred)	7. mesto (padeč na štartu)
JON HVALA (5. razred)	8. mesto

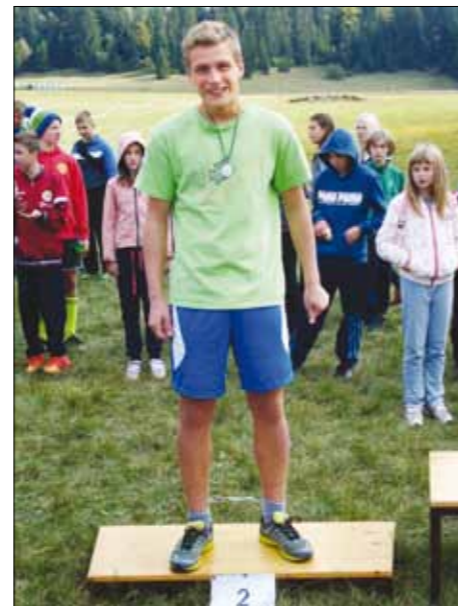
Besedilo in foto: Bojan Novak

Ajda, Ažbe in Hana sproščeni pred štartom.

Boštjan in Gaber sta poskrbela za dvojno zmago.

Klemen Sernel je na svojem zadnjem krosu v Loškem Potoku osvojil 2. mesto.

Nik in Dan sta že v prvih metrih pokazala, kam merita.

ZOBNA AMBULANTA PRENADENT

- estetsko zobozdravstvo,
- protetika,
- implantologija,
- otroško zobozdravstvo,
- brezbolečinsko lasersko zobozdravstvo,
- zdravljenje parodontalne bolezni

Draga 1, 1292 lg • GSM: 040 934 000 • www.zobozdravstvo-prenadent.si

DRUGI EKIPNI ATLETSKI MNOGOBOJ

Zmagovalna ekipa v kategoriji starejših učencev.

V sicer široki ponudbi šolskih športnih tekmovanj zaradi različnih razlogov manjkajo ekipni atletski mnogoboji. Tovrstna tekmovanja imajo veliko pozitivnih vidikov, ki jih tudi sicer zasledujemo pri vzgoji učencev (skupinsko delo, postavljanje skupnih ciljev pred individualne ...). Ob tem atletski mnogoboj, v katerem so štiri povsem različne discipline (šprint na 60 metrov, met žvižgača, skok v daljino in vzdržljivostni tek na 600 metrov), pred

vsakega učenca postavlja izzive, da čim bolje opravi tudi tisto disciplino, za katero mogoče nima dovolj talenta oziroma sposobnosti. Ker se točke seštevajo tako po disciplinah kot po posameznikih, je motivacija vseh treh članov ekipe na najvišji možni ravni.

Letos smo skupaj z OŠ Dobrova drugo leto zapored organizirali ekipni atletski mnogoboj. Merilno ekipo sestavljajo kar učitelji prostovoljci iz obeh šol. Tekmovanje je bilo v začetku oktobra na stadionu OŠ Dobrova. V štirih kategorijah se ga je udeležilo 20 ekip (trojk) iz petih osnovnih šol (OŠ Dobrova, OŠ Stična, OŠ Dobropolje, OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični in OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče). Tekmovanje je potekalo v popoldanskem času, saj nismo želeli, da bi bili učenci odsotni od pouka.

Učenci in učenke naše šole so dosegli večinoma zelo dobre rezultate. Starejši učenci (Klemen Sernel, Žan Žužek, Boštjan Podlogar) so v konkurenci 6-ih ekip z naskokom zmagali. Mlajši učenci (Vid Rigler, Alan Peterlin, Žan Žužek) so osvojili 2. mesto, mlajša dekleta (Zala in Živa Vrabec, Mateja Marolt) so bila tretja, starejša dekleta (Nataša Trček, Nika Rigler, Veronika Zakrajšek) pa so osvojila 4. mesto.

REZULTATI:

Mlajši učenci:

1. mesto: OŠ STIČNA,
2. mesto: OŠ PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE,
3. mesto: OŠ DOBROPOLJE,
4. mesto: OŠ DOBROVA,

Mlajše učenke:

1. mesto: OŠ STIČNA,
2. mesto: OŠ DOBROVA,
3. mesto: OŠ PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE,
4. mesto: OŠ DOBROPOLJE.

Starejši učenci:

1. mesto: OŠ PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE,
2. mesto: OŠ STIČNA 1,
3. mesto: OŠ FERDA VESELA ŠENTVID PRI STIČNI,
4. mesto: OŠ DOBROPOLJE,
5. mesto: OŠ DOBROVA,
6. mesto: OŠ STIČNA 2.

Starejše učenke:

1. mesto: OŠ DOBROVA,
2. mesto: OŠ FERDA VESELA ŠENTVID PRI STIČNI,
3. mesto: OŠ STIČNA 1,
4. mesto: OŠ PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE,
5. mesto: OŠ STIČNA 2,
6. mesto: OŠ DOBROPOLJE.

Besedilo in foto: Bojan Novak

Anatropis, masažne terapije in nega stopal

MILKA GOLOB s.p.
Videm 122
1312 VIDEM-DOBROPOLJE

NEGA STOPAL:

MASAŽNE TERAPIJE:

- Klasična masaža
- Manualna terapija
- Ročna limfna drenaža
- Refleksoterapija
- Masaža z vročimi kamni
- Kineziotaping terapija

- Medicinska nega diabetičnega stopala
- Medicinska pedikura
- Klasična pedikura

MANIKURA

DEPILACIJA

Vse kar želite sebi, lahko podarite tudi Vašim najdražjim z **DARILNIM BONOM.**

Storitve izvedemo tudi na **Vašem domu.**

»Dotik Rok - Duše - Srca«

Rezervacija termina na številko **041 745 133**
ali na e-naslov: mg.milka@gmail.com

OKREPČEVALNICA
ROZIKA
PIZZERIA

OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
TURJAK 17, 1311 TURJAK

SKARPA d.o.o., Gradež 44 a, 1311 Turjak

MALICE - KOSILA - PIZZE
JEDI PO NAROČILU
JUTRANJA KAVA OB 6.00 uri

DELOVNI ČAS
Ponedeljek - petek
6.00 - 22.00
Sobota
6.00 - 02.00
Nedelja
7.00 - 02.00

DAN REFORMACIJE NA TRUBARJEVI DOMAČIJI NA RAŠICI

Trubar in reformatorji so naredili prvi in hkrati ogromen korak na poti do današnjosti. Začeli so iti v smer, po kateri še zdaj hodimo. Njihova misel je tako velika, da iz 16. stoletja seže v današnji čas in nam je še vedno luč. Tudi v 21. stoletju. V spomin nanje na sam državni praznik, dan reformacije, 31. 10., na Trubarjevi domačiji že vrsto let pripravljamo kulturno prireditve.

dr. Uroš Grilc, minister za kulturo

V prvem delu, ki je potekal v spominski sobi Primoža Trubarja, je po pozdravu predsednice podružnice Slovenskega protestantskega društva spregovoril slavnostni govornik, **dr. Uroš Grilc**, minister za kulturo RS, ki je poudaril pomen reformacije za našo kulturo, narod in obstoj. Letošnji kulturni program je bil poseben, saj si je želel splesti nekakšen petstoletni most, ki bi Trubarja, Dalmatina, Bohoriča... kasneje Levstika, Stritarja, Javorška pripeljal v današnje čase. In to z nečim, kar nastaja tukaj in zdaj. V teh krajih, ki puhtijo od podob, globin in razmislekov, še vedno živijo in ustvarjajo ljudje. KUD Primož Trubar je za to priložnost pripravil preplet branja avtorske poezije, ki nastaja v tem času in prostoru. V medgeneracijskem pesniškem dialogu so se kot pesniki predstavili: **Dren Gruden**, čigar pesmi je prebiral **Drejc Gruden**, oba sta še osnovnošolca z iskrivim talentom za pisanje, **Darinka Grmek Štrukelj**, upokojena zdravnica, v poeziji še vedno Kraševka, ter avtorja srednje generacije **Gregor Grešak** in **Ana Porenta**, širše znana kot soustanoviteljica in oblikovalca najživahnejšega spletnega portala za objavljanje poezije v Sloveniji Pesem.si. V šestih pesniških pogovorih so avtorji brali o vsakdanjiku, naravi, bivanju, stiskah, ljubezni in smrti. Njihove pesniške govorice se razlikujejo, da smo isti svet lahko zagledali s štirih različnih plati, poslušalcem pa s to raznolikostjo ponudili večer večplastnih sporočil.

Ker se poezija rada steka med glasbene struge, so profesorji in učenci Glasbene šole Ribnica, ki ima svoj oddelek tudi v Velikih Laščah, predstavili zanimiv glasbeni program. V pevskih in instrumentalnih skladbah smo prisluhnili **Nini Novak**, violina 6. r v skladbah G. F. Handel – Allegro ter Toselli – Serenada (mentor Ivo Vlašič, prof., korepeticije: Kristina Pečnik, prof.), solopevki **Moja Šilc**, ki je občuteno zapela Nezakonsko mater (Prešeren, K. Mašek), ter v duetu z **Ano Pucelj**, s katero sta pod mentorstvom Naje Zapušek, prof. in korepetitorke **Kristine Pečnik**, prof., zapeli Pie Jesu (A. L. Weber). Na vibrafonu nas je s svojim nastopom presenetila

Pred prireditvijo na Rašici se je v prostorih občine minister za kulturo srečal na delovnem sestanku z županom Antonom Zakrajškom

slikar Drago Petrovič

Petra Bartol, prof., ki je odigrala Suomineitio (N. J. Živkovič), z izjemno interpretacijo Puccinijeve Arije Tosce iz opere Tosca pa **Naja Zapušek**, prof. solopetja. Za barvitost večera sta poskrbela dva kvarteta: kvartet flavt v sestavi: **Urša Pirnat**, **Nada Nadler**, **Neža Lesar**, **Barbara Gorše** (prof.), ki se je predstavil z Dnse des mirillions P. I. Čajkovskega, ter kvartet, ki so ga sestavljali **Daniel Savnik** in **Matjaž Jevšnikar**, oba prof. trobente, **Tjaša Perigoj**, prof. saksofona, in **Jure Novak** (pozavna) pa v G. F. Handlovi Sarabandi.

Obiskovalci so bili nad dialogško zanimivim menjavanjem poezije in glasbe izjemno navdušeni, vseč jim je bila tudi prošnja, naj med programom ne ploskajo, da jih bo vsebina besed in glasbe še bolj zaobjela, kar se je tudi zgodilo.

Drugi del prireditve je v bolj sproščenem vzdušju potekal v Galeriji Skedenj, kjer so nas že čakali razstavljeni akti diplomiranega slikarja **Draga Petroviča**. Slikarja in njegovo delo ter tehnike slikanja je predstavil **Marko Košan**, kustos Koroške galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec. Program je vodil **Matjaž Gruden**, ki je ponovno poudaril nujnost, da Trubarjeva domačija pridobi status spomenika državnega pomena, kar bi se zgodilo s pridobitvijo muzejskega statusa ter stalno finačno podporo s strani države, o čemer je tekel pogovor z ministrom za kulturo na sam praznični dan pred prireditvijo. Večer je začel s svojim humorjem, popestrile pa so ga dame pevske skupine **Triola**. Zelo lepo obiskana prireditve se je nadaljevala ob okusnih dobrotah Društva za ohranjanje dediščine iz Gradeža.

Trubarjevi kraji imajo poseben glas, melodijo, barvo in okus. Ko bi se vsaj za hip lahko vrnil k nam, Primož, in bi slišal slovensko govoriti in pisati vsakega od nas... Bi takrat lahko odplaknili del zgodovinske grenkobe, ki si je bil tukaj deležen?

Vabimo vas, da se tudi vi pridružite Slovenskemu protestantskemu društvu, Podružnica Rašica in sodelujete v ohranjanju pomembnega spomina.

Ni več noč
kot nekoč
črna in tiha,
da bi zvezde sijale
rojevanju stiha,
da bi trave zaspale
v objemu navdiha
v roso hrepenenja.
Preveč luči
je prižganih,
da bi zaznali,
kako se dan poslovi,
kako se noč začneja.
Preveč je hrupa,
da bi čutili,
kako se pesem spočenja.
Ugasnimo luči
in pripravimo prostor
za pesem.

Darinka Grmek Štrukelj

Ana Porenta, SPD Podružnica Rašica

Foto: Lidija Čop

50 LET GLASBENE ŠOLE RIBNICA

V letošnjem šolskem letu praznujemo 50-letnico šole, in ker je letos tudi osrednji dogodek naše šole, bo mnogo dejavnosti vezanih na naš jubilej. Da bi naše delo predstavili širšemu številu poslušalcev, smo se odločili, da bomo izvedli 5 koncertov in tako zajeli vse občine, v katerih delujemo.

Prvi koncert bo izveden v dvorani Glasbene šole Ribnica v počastitev dneva šole, ki bo v petek, 6. 12. 2013. Predstavili se bodo nekdanji učenci naše glasbene šole v organizaciji profesorjev, tudi nekdanjih učencev.

Drugi koncert bo koncert orkestrrov v Loškem Potoku, v petek, 24. 1. 2014. Želeli smo predstaviti orkestre, saj je bilo doslej najmanj nastopov in predstavitev glasbil ravno v tej občini.

Tretji koncert bomo izvedli v Sodražici, in sicer v petek, 28. 2. 2014. Predstavile se bodo različne zasedbe komornih skupin.

Četrti koncert bo Koncert učiteljev v Velikih Laščah, v petek, 28. 3. 2014.

Peti koncert pa je slavnostni koncert ob 50-letnici Glasbene šole Ribnica. V športnem centru Ribnica se bomo srečali v petek, 11. 4. 2014, in se predstavili s pestrnim programom različnih posameznih izvajalcev, komornih skupin in orkestrrov.

Ob tej priložnosti bomo izdali tudi publikacijo, kjer bodo predstavljeni vsi aktivni in seveda v največji meri delovanje Glasbene šole Ribnica v zadnjih petih letih. Vse dejavnosti bodo objavljene na naši spletni strani, vsi koncerti pa tudi na vabilih ob posameznem dogodku.

Majda Kokošinek
ravnateljica Glasbene šole Ribnica

JAVNI ZAVOD TRUBARJEVI KRAJI

objavlja

POZIV

društvom, drugim nevladnim organizacijam in posameznikom s področja kulture za postavitev likovnih razstav (slikarstvo, kiparstvo, grafika, fotografija, arhitektura, oblikovanje ...) v galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji na Rašici in na gradu Turjak v letu 2014.

Javni zavod Trubarjevi kraji bo na podlagi poziva izbral primerne projekte za vsako lokacijo. Javni zavod bo prijaviteljem ponudil prostorske in promocijske možnosti izvedbe v prihodnjem letu, od prijaviteljev pa pričakujemo, da bodo zagotovili fizično pripravo izbranih projektov ter se z javnim zavodom dogovorili o finančnem ali materialnem pokritju nastalih stroškov.

Način in rok prijave

Prosimo vas, da v svojem predlogu za izvedbo projektov v galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji na Rašici ali na Gradu Turjak navedete avtorja in nosilca projekta, koncept in tehnične podatke o izvedbi, pričakovan čas izvedbe, finančno konstrukcijo ter reference. Prijave je potrebno poslati po pošti (na spodaj navedeni naslov), elektronski pošti info@trubarjevi-kraji.si ali osebno dostaviti na sedež Javnega zavoda Trubarjevi kraji, Rašica 69, 1315 Velike Lašče.

Vaše predloge pričakujemo do **15. januarja 2014!**

Za dodatne informacije se obrnite na tel. št. 01/788 10 06 (Barbara Pečnik).

Javni zavod Trubarjevi kraji

GOST IZ KRAGUJEVCA NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

Dne 12. oktobra je bila v galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji otvoritev razstave likovnih del Miloša Sariča. Slikar prihaja iz Kragujevca in ima za sabo bogato ustvarjalno pot.

Razstava je imela naslov: Motivi Slovenije – urbani pejzaži. Razstavo je odprl predsednik sveta JZTK Matjaž Gruden, o umetniku sta spregovorila Skender Bajrovič, prof. likovne kulture, ki je bil tudi pobudnik za vzpostavitev sodelovanja z umetnikom, in Helena Grebenc Gruden. V kulturnem programu so nastopili učenci Glasbene šole Ribnica, z oddelka Velike Lašče.

Gost iz Srbije je tudi tokrat dokazal, da gre za mojstra barve in prijetno lahkega likovnega vzdušja. Motive, ki ga zanimajo, zajame v trenutku in jih hipno prenese na platno, kjer še tako urbano kompleksne podobe delujejo izjemno lahko. Temne silhuete, ki jih umešča kot po neki igri slučajnosti, pa v sozvočju z okoljem vseeno kažejo na prisotnost gravitacije.

Razstava skromnega slikarja, ki mu je ob komplimentih kar nekoliko nerodno, je kvalitetno popestrila likovno dogajanje na Trubarjevi domačiji in požela veliko pohval od tistih, ki so si jo ogledali.

Andrej Perhaj, Javni zavod Trubarjevi kraji

KONCERT V VITEŠKI DVORANI NA TURJAŠKEM GRADU

Prvi koncert v okviru načrtovanega novega programa »Koncertni večeri« na turjaškem gradu je uspešno izzvenel na petkov večer 18. oktobra 2013. Javni zavod Trubarjevi kraji je organiziral koncert v sodelovanju z zakoncema Manco Izmajlovo in Benjaminom Izmajlovim.

Vsebinsko je bil koncert zasnovan za vseslovensko turnejo Mance Izmajlove »100 srčnih koncertov«.

Mezzosopranistka Manca Izmajlova in violinist Benjamin Izmajlov sta izvajala številne slovenske narodne in umetne pesmi, slovansko glasbo in nekaj zimzelenih skladb. Gost večera je bila naša uveljavljena »Velikolaška vokalna skupina«, ki je pod vodstvom Martine Kovačič prispevala nekaj odlično izvedenih slovenskih narodnih pesmi in skupno z Manco Izmajlovo odpela zaključni skladbi najavljenega koncertnega programa. Javni zavod Trubarjevi kraji se še enkrat zahvaljuje Velikolaški vokalni skupini za njihov veliki prispevek v uspehu oktobrskega koncerta na Gradu Turjak.

Po koncertu je Manca Izmajlova na željo obiskovalcev dajala avtograme na svoje zgoščenke, ki so bile naprodaj pred vhodom v dvorano. Nekateri pa so se tam zadržali ob izmenjavi vtisov in ob kozarčku, ki so si ga lahko naročili pri tokrat odprtem točilnem pultu.

V Javnem zavodu Trubarjevi kraji menimo, da je koncert zelo lepo uspel. Zasedenih je bilo 200 sedežev v Viteški dvorani. Očitno so bila pričakovanja obiskovalcev tolikšna, da jim ni bilo žal odšteti 8 evrov za vstopnice v predprodaji ali 10 evrov v prodaji na dan koncerta. In odhajali so zadovoljni. Edino vprašanje, ki je prišlo do mojih ušes, je bilo, kdaj bo naslednji koncert. Slišal pa sem tudi nekaj konkretnih želja. Skušali jim bomo ustreči v okviru programa »Koncertni večeri« v obdobju april-oktober 2014, saj pogovori z nekaterimi izvajalci že potekajo.

Boris Zore, Javni zavod Trubarjevi kraji

Vsem posameznikom, organizacijam in ustanovam, ki so dejavno sodelovale, nudile pomoč in podporo prizadevanjem za popestritev kulturnega dogajanja in turistične ponudbe na območju občine Velike Lašče, se ob koncu leta še enkrat zahvaljujemo za letošnje ustvarjalno delo.

Prepričani smo, da lahko le s skupnimi močmi v prihodnjem letu naredimo nove korake za vsestranski razvoj kulturnega življenja in turizma, zasnovanega na izredno bogati kulturni in naravni dediščini našega območja. Verjamemo, da nas bo vse več in da bomo še bolj dejavni.

Vsem občanom želimo vesele božične praznike in srečno, zdravo in zadovoljno novo leto 2014!

Stalni in občasnji sodelavci ter vodstvo
Javnega zavoda Trubarjevi kraji

RAZSTAVA SLIK AKADEMSKE SLIKARKE CVETKE JAKOVLJEVIČ VELIKOLAŠKE CERKVE

V okviru prireditve Dnevi evropske kulturne dediščine je Javni zavod Trubarjevi kraji z Barbaro Pečnik 4. oktobra 2013 v Gostilni pri Trojici, v starejši stavbi z lepim krožnim obokom, ki je tudi del arhitekturne dediščine, organiziral razstavo slik akademske slikarke Cvetke Jakovljevič.

Cvetka Jakovljevič, ki jo bolje poznamo kot Tratnikovo Cvetko, je bila rojena leta 1951 v Malih Laščah. Osnovno šolo je obiskovala v Varaždinu in Zagrebu, gimnazijo pa v Sarajevu. Po ma-

Polona Cvelbar in Cvetka Jakovljevič

Velikolaška pokrajina s farno cerkvijo Marijinega rojstva

turi je študirala na Akademiji za likovno umetnost v Sarajevu, diplomirala je v letu 1974. Po diplomi se je kot likovna pedagoginja zaposlila na OŠ Vita Kraigherja v Ljubljani in ob delu obiskovala ljubljansko Fakulteto za arhitekturo. Po letu 1986 se je preselila k mami Antoniji v Sarajevo. Tam je vodila likovne delavnice za vojake JLA, bolnike z miopatskimi obolenji ter otroke distrofike. Ukvarjala se je z restavriranjem fresk v cerkvah in z restavriranjem stenskih poslikav v džamijah. Med vojno v nekdanji Jugoslaviji sta se z mamo iz Sarajeva zatekli v Srbijo na Fruško goro, leta 1999 pa sta se preselili v Male Lašče, kjer si je Cvetka uredila skromen dom, v katerem živi in ustvarja.

Cvetka je otrok Jugoslavije. Njen oče je bil aktiven v JLA, tam pa je veljala »prekomanada« oz. premestitev, ki je narekovala, kje bo kdo živel in koliko časa bo bival v določenem kraju. Zato je Cvetka v svojem delu, ustvarjanju in bivanju multikulturna. Na akademiji je spoznala vse tehnike in potem v vseh tehnikah tudi delala: v pastelu, suhih barvah, olju. Najbolj ji je sedlo v srce in roke olje in danes ustvarja največ v tej tehniki.

Vodilni motiv razstave so velikolaške cerkve, naša duhovna sakralna dediščina, sedem podružničnih cerkva in župnijska cerkev Marijinega rojstva v Velikih Laščah. Podružnične cerkve so: cerkev sv. Ožbolta in Marije Snežne na Lužarjih, cerkev Marijinega oznanjenja na Veliki Slevici, cerkev sv. Jakoba na Mali Slevici, cerkev sv. Janeza Krstnika v Dvorski vasi, cerkev sv. Roka nad Srobotnikom, cerkev sv. Jerneja na Rašici in cerkev Presvete Trojice v Malih Laščah.

Drugi sklop slik predstavlja literarno kulturno dediščino z motivi iz Rašice, Podsmekle in Turjaka. Cvetka rada na-

Cerkev sv. Janeza Krstnika v Dvorski vasi

slika določen motiv iz različnih obdobj. Prelepe so Velike Lašče, naslikane po razglednici iz leta 1908. Cvetka je likovni zapisovalec naše propadajoče kmečke arhitekture, našega slovenskega kozolca. Nekateri so že vzeli slovo, ohranjeni so le na platnu, med njimi tudi Tadolejnov kozolec iz Malih Lašč.

Priljubljeni motivi Cvetkinega slikanja so tihožitja, cvetje, narava, pokrajine. Ukvarja se s figuraliko, njene baletke zaplešejo pred gledalcem. Posebno pozornost posveča tudi slikanju konj. Slika sv. Jurija na belem konju v boju z zmajem je visela v kapeli na gradu Ortnek, original je danes shranjen v muzeju, replika krasi njen dom.

Cvetka slika po naročilu, večino slik proda pod ceno, veliko pa jih širokosrčno podari, vsakega obiskovalca sprejme z odprtimi rokami.

Prireditve je vodila Helena Gruden, učenci Glasbene šole Ribnica, kvartet saksofonov: Neža, Lenča, Mateja in Liam, vsi iz Velikih Lašč, so zaigrali Pink Pantherja; Anka, Tadeja in Tjaša iz skupine Triola so zapele venček narodnih, Mateja Marolt je večer popestrila s kitaro.

Župan Anton Zakrajšek je Cvetki kot dobrotnici izrazil hvaležnost, saj se tudi Občina Velike Lašče nanjo obrača s prošnjo za slike ob raznih priložnostih. Zahvalil se ji je za njeno umetniško delo in zaželel plodovito delo tudi vnaprej z željo oziroma s prošnjo, da se zbirka velikolaških cerkva dopolni tudi z robarskimi in s turjaškimi cerkvami.

Slike za razstavo so prispevali Občina Velike Lašče, družina Krese in družina Pečnik-Hudoklin. Gostilna pri Trojici je poskrbela za pogostitev udeležencev.

Ana Pia Debeljak

KNJIŽNICA FRANA LEVSTIKA

Stritarjeva cesta 1
Velike Lašče Tel. 788 98 86

URNIK

pon, čet, pet 12.30–19.00
sre 10.00–15.00

IZPOSOJA

knjige 3 tedne
DVD-ji 1 teden

IZPOSOJA REVIJ za odrasle, otroke in mladino

LETNA ČLANARINA

mladi do 18. leta in nezaposleni študenti in upokoženci	BREZPLAČNO
zaposleni	8 evrov
IZKAZNICA URBANA	12,50 evrov
	2 evra

Lepo vabljeni v knjižnico!

PRVI PONEDELJEK V MESECU
OB 18. URI
URA PRAVLJIC

PRVI ČETRTEK V MESECU
OB 19. URI
LITERARNI VEČER

NOVI ZAČETKI, C. Phillips
INFERNO, D. Brown
UGLAŠENO SRCE, J. P. Sendker
TIHO, DEKLICA, S. Redfearn
ROSIE V SVETU SLADKIH PREGREH, J. Colgan
GRMADA V PRISTANU, B. Pahor
IN MIMO JE ŠEL SPOMIN, B. Pahor
VALAT, P. Čeferin
PASJA ULICA, T. Partljič
IGRA Z OGNJEM, S. Garcia
KRAJINA V MOLU, D. Šarotar
SRAMOTA, S. Athwal
BREZSLADKORNA VILA, Z. Karz
MORSKA DEKLICA, C. Läckberg

Stroka

MIELODISPLASTIČNI SINDROM, priročnik
KRONIČNA MIELOIČNA LEVKEMIJA, priročnik
ADRIA EXPLORER, N. Ivanović
LJUBITI DRUG DRUGEGA, L. F. Buscaglia
KDO JE KDO V SVETEM PISMU, leksikon
NEUSTAVLJIV, N. Vujicic
TUDI MI BEREMO, Bralno društvo Slovenije
HRANA IN PREHRANA ČEBEL, G. F. Taranov
PLETEMO IN KVAČKAMO ZA MALČKE, priročnik
PAPEŽ FRANČIŠEK, F. Ambrogetti
NAD TEŽAVE S PROSTATO NA NARAVEN NAČIN, R. Mason
BOŽIČ PO SVETU
KRALJICA ELIZABETA II., S. B. Smith
NASVETI IN IZKUŠNJE IZ PRVE ROKE, D. Rojec
ŽIVLJENJE BREZ GLUTENA, S. Kranjec
KRONIČNA LIMFOCITNA LEVKEMIJA, priročnik
NE-HODGKINOV LIMFOM, priročnik
NEVTROPENIJA, priročnik
KITAJSKA ŠTUDIJA, kuharica, L. Campbell
TEŽAVE S ŠČITNICO, A. Toft

KNJIŽNE NOVOSTI

ODRASLI

Leposlovje

ABOUT A BOY, N. Hornby
KAVA PRI DIŠČEM JASMINU, N. Konc Lorenzutti
BALZACOV POPEK, V. Moderndorfer
V KAMEN, V VODO, M. Kravos
BENETKE, J. Morris
PRAVA DAMA, S. E. Phillips
KO NI CVETELA AJDA, R. Mlinar
KRIŽEV POT ELZE KOCIPER, P. Škrinjar
NEVROTIČNA GOSPODINJA, S. Grizila
BREZ OTROK, B. J. Gail
ENOSMERNNA VOZOVNICA, D. Osvald
OGNJENA NEVIHTA, B. Joyce
SVETOVNA ZIMA, K. Follett
V TVOJI PUŠČAVI, M. S. Tavares
KNJIGA MOJIH ŽIVLJENJ, A. Hamon
ČRNA OVCA, ČRNI VRAN, I. Velikonja
VESEL BOŽIČ, ALEX CROSS, J. Patterson
ČISTO SAM NA SVETU, A. Kocmut
ČAS MODROSTI, M. Košir
GÖTZ IN MEYER, D. Albahari
KRALJ NEBA, F. Baumgartner
TI POVEM ŠE ENO ZGODBO?, J. Bucay
VIJOLIČASTI PLAMEN, B. Joyce
LUČ SREDI MORJA, M. L. Stedman
NAJLEPŠA ČOKOLADNICA V PARIZU, J. Colgan
OBRAZ SMRTI, C. McFadyen
DEŽELA POSLIKANIH JAM, J. M. Auel
VRAŽJE NAKANE, E. Hoyt
NEUKROČENA LADY, G. Foley
SPOMINI NA ANO FRANK, M. Gies
POROČNA NOČ, S. Kinsella

MENOPAVZA IN HORMONSKO NADOMESTNO ZDRAVLJENJE, A. MacGregor
ARTRITIS IN REVMAZIZEM, J. G. Worrall
URAVNAJTE ŠČITNICO IN REŠILI BOSTE 100 TEŽAV
HKRATI, S. Lončar
TEŽAVE S PROSTATO, D. Kirk
BOLEČINE V KRIŽU, M. Jayson
SLADKORNA BOLEZEN, R. Bilous
URAVNOTEŽENA PREHRANA, J. Webster-Gandy
MIGRENE IN GLAVOBOLI, A. MacGregor
DEMENCE IN ALZHEIMERJEVA BOLEZEN, N. Graham
PLETENJE, V. Haffenden
CIGANSKA KRI, M. Krajnc
RANA NA ŽELODCU, C. J. Hawkey
PREŽIVETJE V NARAVI, B. Grylls
RAZUMEVANJE ALERGIJE NA HRANO, W. G. Shreffler
POROČNI NASVETI, Divanova
LE KAJ POČNE BOG V NEBESIH ..., K. Gržan

OTROCI IN MLADINA

Stroka

ŠPORTNI AVTOMOBILI, R. Lintelmann
TRAKTORJI, U. Paulitz
TELO, H. Herrmann
NAJLEPŠI BOŽIČNI IZDELKI, J. Bull
EKOLOŠKI VRT S CVETEJEM, R. Ucman
USTVARJAM, USTVARJAŠ, USTVARJAMO, T. Ban
NEVERJETNICE 2
ŠALJIVKE NAGAJIVKE

Leposlovje

LETO, LETO PISANO, S. Remškar
KOLIKOR PIKIC, TOLIKO SREČE!
TJA, KJER SO ZVERINE DOMA, M. Sendak
MOJ OČKA, D. Bedford
MOJ DEDEK, D. Bedford
GNUSNA KALNICA, A. Predin
DRUŠTVO STAREJŠIH BRATOV, N. Konc Lorezutti
TAKO GOVORIJO ŽIVALI, Aesopus
ČAJ V PARKU, M. Cundric
KROJAČEK HLAČEK, L. Suhodolčan
ŽELJE ZA BOŽIČ, M. Joyce
DEDKOV VRT, L. Smith
NE SKRBI, OLIVER!, D. Melling
OH, BOY!, M. A. Murail
KAR NE UBIJE, C. Sokolov
MALI RIMSKI CIRKUS, A. Rozman
SVETILNIK V NEVIHTI, indijske zgodbe
ZLITI, J. Baggott
LILI LUNAR, S. Voake
BRAZGOTINE, C. Rainfield
KAJ SPLOH VEŠ O LJUBEZNI, L. Frescura
GUGALNICA ZA VSE, A. Štefan
VRISK, H. Kraan
RISTO BOBNAR, S. Nopola
DEKLE Z BONBONI, J. Ahmetaj
MAČJA RIBICA, J. Davis
KEKEC IN BEDANEC, E. Grafenauer Korošec
YAKARI IN VELIKI OREL, Derib
YAKARI IN BELI BIZON, Derib
ČIK, W. Herndorf
GARFIELD, BREZ DELA NI JELA, J. Davis
SIBIRSKA PRAVLJICE, zbirka pravljic
NA OTOKU ZAKLADOV, L. Stepančič
PRAVLJIČNI CVET, zbirka pravljic
LEJA ČIRA ČARA, I. Zimmermann

PUJSA IN ANDREJ MIGEC, 3. del, A. Smolar
ASTERIX PRI PIKTIH, D. Conrad
SVETI MIKLAVŽ POD GORJANCI, A. Simončič
EKVORNA, D. Enova
UMBA KUMBA IN LONČARJEVA HČI, V. Pečjak

Nemška bralna značka

TATZ UN TIGER, A. Steinwart
FUßBALLGESCHICHTEN, Thilo
SPORT IST MORD, R. Dittrich
TEUFEL IST SEIDE, R. Dittrich
HALLO, WIR SIND MARA UND TIMO, B. Sommer
DINOSAURIERGECHICHTEN, K. Reider
FOHLENGESCHICHTEN, M. Hanauer
PIRAT SEEWOLF LERNT LESEN, A. Glitz
DAS KLEINE EINHORN IM LAND DER RIESEN, M. Vogel
WASSER IM BOOT, B. Coldewey
DIE FORSCHER, B. Coldewey
EIN DRACHE IM KLASSENZIMMER, M. Manfred

Angleška bralna značka

TOY STORY, C. Laidlaw
TOY STORY 2, P. Shipton
THE JUNGLE BOOK, N. Schofield
THE LITTLE MERMAID, K. Harper
101 DALMATIANS, M. Crook
THE LION KING, P. Shipton
CHICKEN LITTLE, M. Crook
THE WINNER, P. Johnson
DEATH ON THE NILE, A. Christie
THE LAST JUROR, J. Grisham
AFRICAN SAFARI, I. Hearn
THE OUTSIDERS, L. Edwards
CARMILLA, J. S. Le Fanu
THE LAST KING OS SCOTLAND, G. Foden
GANDHI, J. Rollason
FINDING NEMO, M. Williams
CINDERELLA, K. Harper
THE ABC MURDERS, A. Christie
FALLING LEAVES, A. Y. Mah
EMMA, J. Austen
MISERY, S. King
MIDDLEMARCH, G. Eliot
ISLAND HOPPING, C. Laidlaw
A WORLD OF HOMES, N. Taylor
ANIMAL ATHLETES, C. Laidlaw
KATIE GROWS A BEAN PLANT, M. Crook
WINNIE THE POOH AND THE HONEY TREE, M. Williams
ABOUT A BOY, N. Hornby

DVD, CD odrasli

LORE, drama
GREHI OČETOV, kriminalka
LUŽINOVA OBRAMBA, drama
DRUŽINSKA ČAST, komedija
MAGNOLIJA, drama
VELIKI GATSBY, drama

DVD, CD otroci in mladina

POŠASTI IZ OMARE, risanka
KEKEC, mladinski film
KRTKOVA DOBRA DELA, 2. del, risanka
KRTKOVA DOBRA DELA, 3. del, risanka
ROJSTVO MAJE, risanka
BEN 10, risanka
SMRKCI, risanka

UČENJE VSE ŽIVLJENJE

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE VELIKE LAŠČE

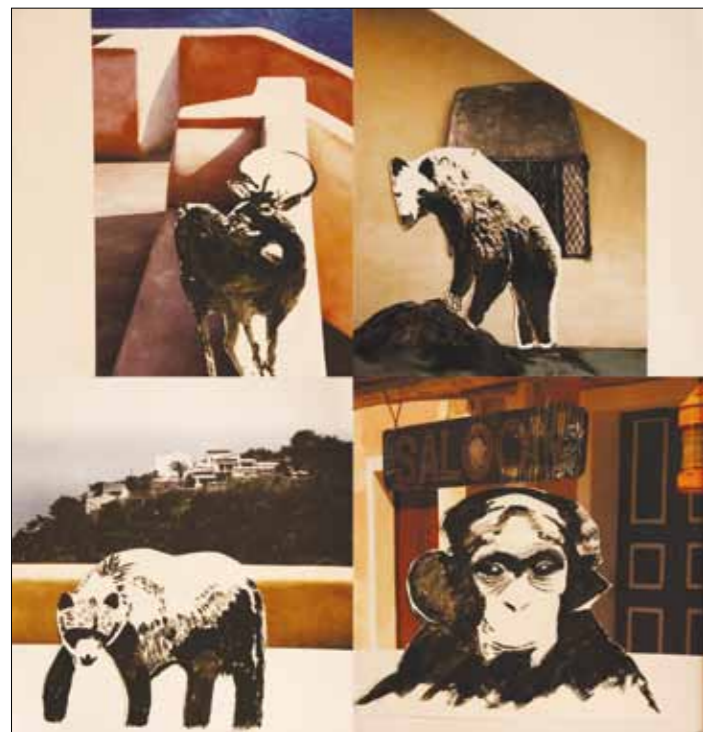
NOVO ŠOLSKO LETO 2013/2014

UTRINKI S SREČANJ ČLANOV ŠTUDIJSKIH KROŽKOV POUČEVANJE RISANJA IN SLIKANJA, mentorica akademska slikarka Urška Meke

Tečaj risanja in slikanja je letošnje leto novost. Trenutno ga obiskujejo štiri udeležence, ki se pridno spodbujajo med seboj in so začele s tečajem v tako polnem zagonu, da se še domačih nalog veselijo. Seveda potem katera naloga kdaj manjka, ampak nič zato, saj hudi ne znamo biti. Do sedaj smo imeli tri srečanja, polna dobre volje in ustvarjalnega duha. Tehnike in motivi so različni, tako da se za vsakega kaj najde. Učenje poteka postopoma in ga prilagajamo

Umetnice pri delu

Skupek del udeleženk Nevenke Peterlin, Lidije Vilar, Marije Ovca in Darinke Grmek Štrukelj

popolnim začetnikom in tudi poznavalcem. Kdor torej rad ustvarja – riše in slika – je vabljen, da se nam pridruži.

Do sedaj smo imeli tri srečanja. V prvem smo se predvsem spoznali, počvekali o tem, kdo rad kaj slika, kaj nam na splošno ustreza in kaj bomo delali na tečaju. Preko likovne teorije smo v praktičnem pomenu spoznali uporabo točke, linije, svetlo-temnega in oblike. Prvo uro smo s svinčnikom risali malo bolj nenavadno tihožitje (plastičnega in lesenega slona) in na risbi upodobili razmerja in napetosti v velikosti in svetlobi. Za sprostitev smo narisali tudi hitro skico figure oz. kroki. Tretjo uro smo naslikali poenostavljene oblike izbranih živali in iz njih naredili kolaž.

Besedilo in fotografije: Urška Meke

V SVETU ZDRAVILNIH RASTLIN, ZAČIMB IN DIŠAVNIC

Dva novembrska četrtka smo v Levstikovem domu v Velikih Laščah gostili zeliščarki iz sosednjega hriba, iz Društva Zapotok (Sekcija za zdravo življenje), in sicer Darjo Mlakar in 'Pehto s hribov' – Ano Usenik. Pripravili sta dve delavnici. Prvo srečanje je bilo namenjeno prepoznavanju zdravilnih rastlin, spoznavanju, kako se zelišča nabirajo, sušijo, shranjujejo. Udeleženci so se seznanili z osnovami priprave in uporabe zdravilnih rastlin, pokusili so različne čaje in izdelali ognjičevo zeliščno mazilo.

Na drugem srečanju so bile glavna tema začimbe in dišavnice: prepoznavanje začimb in dišavnic, gojenje in njihovo nabiranje, shranjevanje začimb in dišavnic, vrsta uporabe v kulinarne in zdravilne namene.

Udeležba na delavnicah je bila nad pričakovanji.

Zeliščarka Ana Usenik – »Pehta s hribov«

Predavateljici sta delavnici odlično izpeljali in z veseljem odgovarjali na številna vprašanja tudi potem, ko sta se dve uri že iztekli. Vsekakor sta bili dve srečanja premalo za tako obsežno tematiko, zato se že dogovarjamo, da bi izvedli tudi nadaljevalne delavnice v naravi v spomladanskem času.

ŠE VEDNO VAS VABIMO MED NAS!

Obveščamo vas, da bo pričel z delom študijski krožek **AMATERSKA FOTOGRAFIJA** pod mentorstvom Nika Samse

Vsebina: osnove fotografije, računalniške obdelave in osnove snemalne tehnike s fotoaparatom

Termin: ponedeljek, 19.30–21.00

Lokacija: Levstikov dom (studio), Velike Lašče

DRUGI ŠTUDIJSKI KROŽKI, KI DELUJEJO V ŠOLSLEM LETU 2013/2014:

NAŠ KRAJ VČERAJ, DANES, JUTRI

Mentorica: Barbara Pečnik

Tema: VELIKOLAŠKO GLEDALIŠČE

Termin: ponedeljek, 10.00–11.30

Lokacija: Trubarjeva domačija, Rašica

RAČUNALNIŠKI KROŽEK

Mentor: Anže Starič

Vsebina: uporaba računalnika v vsakdanjem življenju (primerno tudi za popolne začetnike)

Termin: sreda, 18.00–19.30

Lokacija: računalniška učilnica v OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče

LITERARNA SKUPINA

Mentorica: Ana Porenta

Vsebina: besedne igre za bogatenje besednega zaklada, spoznavanje različnih zvrsti pisanja, lastno literarno snovanje

Termin: enkrat mesečno po dogovoru

Lokacija: klubska soba v Levstikovem domu v Velikih Laščah

ČEBELARSKI KROŽEK

Mentor: Brane Borštnik

Vsebina: čebelarstvo ter spoznanja o zdravilnih in krepih učinkih iz zakladnice čebelnega panja

Termin: petek, 17.00–18.30

Lokacija: klubska soba v Levstikovem domu, Velike Lašče

BRALNI KROŽEK

Mentorica: Nuša Dedo Lale

Vsebina: V letošnjem letu se bomo posvetili sodobnim domačim proznim delom – tako žanrskemu romanopisju kot kratki zgodbi.

Termin: petek, 19.00–20.30, in sicer vsak tretji teden po vnaprejšnjem dogovoru

Lokacija: spominska soba v Levstikovem domu, Velike Lašče

AMATERSKA FOTOGRAFIJA

Mentor: Niko Samsa

Vsebina: osnove fotografije, računalniške obdelave in osnove snemalne tehnike s fotoaparatom

Termin: ponedeljek, ob 19.30 uri oz. po dogovoru

Lokacija: Levstikov dom, teren

NOVO!

POUČEVANJE RISANJA IN SLIKANJA

Mentorica: akademska slikarka Urška Meke

Vsebina: Tečaj je primeren za vse, ki imajo umetniško žilico, za začetnike in tudi poznavalce. Program se prilagaja znanju in željam posameznih skupin. Vključuje ustvarjanje v različnih tehnikah in upodabljanje različnih motivov. V lepem vremenu ustvarjamo tudi v naravi. Obiskujemo likovne razstave in na njih sodelujemo.

Termin: torek, 16.30–18.00

Lokacija: Trubarjeva domačija, Rašica

Pri oblikovanju študijskih krožkov je poudarek tudi na medgeneracijskem sodelovanju, zato članstva ne omejujemo na starejše odrasle, ampak želimo, da se nam pridružijo tudi mlajši.

Za več informacij smo vam na voljo:

Javni zavod Trubarjevi kraji, Rašica, 69, 1315 Velike Lašče, Telefon: 01/ 7881 006, elektronska pošta: info@trubarjevi-kraji.si

Zavod Parnas vabi na študijski krožek v Interpretacijskem centru v Robu vsak četrtek od 10.00 do 11.30 z naslovom »Pri nas smo vedno dobro jedli«.

VABLJENI!

Pripravila: Barbara Pečnik, UTŽO Velike Lašče

DEDIŠČINA ZA STARE IN MLADE

Dnevi kulturne dediščine 2013 v Velikih Laščah

Letošnja prireditev Dnevi evropske kulturne dediščine, ki že vrsto let poteka pod skupno koordinacijo Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in h katerim se skoraj vsako leto pridružujemo tudi mi, je zaznamovala 100-letnica spomeniškega varstva na Slovenskem. **Sto let v dobro dediščine** je bil skupni povezovalni naslov prireditev v tednu med 28. septembrom in 5. oktobrom po celi Sloveniji.

Javni zavod Trubarjevi kraji je v sodelovanju ZVKDS OE Ljubljana pripravil 5. oktobra prireditev **Dediščina za stare in mlade**. V prireditvi smo vključili že tradicionalno prireditev DPŽ Velike Lašče Bučno-marmeladni dan, ki je tako kot vsako leto potekal med 9. in 12. uro na trgu pred Levstikovim domom v Velikih Laščah. Na prireditvi so se kuhale bučne juhe in izbirali največji bučni aranžmaji in največje buče ter najbolj izvirne in najboljše marmelade.

V času kosila med 12. in 14. uro so bili obiskovalcem na voljo ogledi različnih zanimivosti. Že v petek, 4. oktobra, je bila v Gostilni pri Trojici odprta razstava slik akademske slikarke Cvetke Jakovljevič »Velikolaške cerkve«.

Andreja Bahar Muršič

Udeleženci sprehoda so pred fresko prof. Janeza Debeljaka v njegov spomin nazdravili z medico. Foto: Metka Starič

Obiskovalci so poleg razstave obiskali tudi Grad Turjak in sušilnico sadja na Gradežu. Ob 14. uri se je dogajanje preselilo na Trubarjevo domačijo na Rašico. Zavod Parnas je v sodelovanju s konservatorko Andrejo Bahar Muršič z ZVKDS OE Ljubljana pripravil sprehod po Rašici, na katerem je le-ta predstavila različne pristope pri obnovi nepremične kulturne dediščine in spregovorila o tem, v kolikšni meri domačini lahko sodelujejo z ZVKDS, ki kot strokovna služba skrbi za vpise v register nepremične dediščine. Po sprehodu so lahko udeleženci v Parnasovi delavnici izdelali vsak svojo miniaturno fresko ali leseno igračo v delavnici podjetja Art-les, lahko pa so se posladkali tudi z gradeškimi dobrotami Društva za ohranjanje dediščine z Gradeža.

Med izdelovanjem miniaturnih fresk

Izdelovanje lesenih igrač

Sledilo je še predavanje Andreje Bahar Muršič o konservatorskih posegih na Trubarjevi domačiji ter ogled žagarske zbirke z gozdarjem Tonetom Prelesnikom in Dušanom Zekovičem v organizaciji Javnega zavoda Trubarjevi kraji. Ni nas sicer bilo prav veliko, čemur je verjetno svoje prispevalo tudi turobno in mrzlo vreme, pa vendar je bilo vzdušje prijetno in sproščeno.

Ker je znana že osrednja tema naslednjega leta – »Dediščina gre v šolo«, že sedaj vabimo učitelje in učiteljice velikolaške šole, vzgojiteljice vrtca in vse, ki se kakor koli ukvarjate z vzgojo in izobraževanjem otrok in mladine, da se nam priključite v skupni pripravi programa za naslednje leto.

Pripravila: Barbara Pečnik, Javni zavod Trubarjevi kraji

Foto: B. Pečnik, M. Starič

TRADICIONALNA 9. BUČARIADA

V soboto, 5. oktobra, se je na velikolaški tržnici nabralo kar nekaj buč, različnih velikosti in oblik, čeprav letina ni bila najbolj naklonjena. Pa kljub temu se je kuhala bučna juha. Kuhale so tri ekipe:

DPŽ Ribnica,

DPŽ Kidričevo,

DPŽ Velike Lašče.

S prvo nagrado je bila nagrajena ekipa iz Ribnice, drugo nagrado je prejela ekipa iz Velikih Lašč, tretjo nagrado pa ekipa Kidričevega. Ocenjevanje ni bilo lahko, saj so bile vse tri juhe odlične. Ocenjevali smo tudi marmelade, a žal bučne marmelade ni bilo na izboru. Tudi naj buča je bila ocenjena, pripeljana pa je bila iz Kota pri Ribnici.

Tržnico so krasili tudi bučni aranžmaji, nagrado pa je prejela skupina otrok iz Male Slevice. Njihova mentorica je bila Marija Korenč.

Zahvalila bi se vsem donatorjem, ki so pripomogli, da so nagrade prejeli vsi, ki so si jih zaslužili z delom, znanjem in voljo, da so prišli na bučariado.

To so: trgovina TRGOUP, trgovina PONI, picerija pri ROKU in gostilna pri KUKLJU. Tudi Občini Velike Lašče hvala za prispevek.

Milka Debeljak

RAZSTAVA JASLIC V SKRITIH KOTIČKIH GRADEŽA

OD NEDELJE, 15. DECEMBRA 2013, DO NEDELJE, 4. JANUARJA 2014

NEDELJA, 15. DECEMBRA 2013, OB 17.30

- odprtje razstave pri Sušilnici sadja na Gradežu
- kulturni program praznična tržnica z okrepčili in darili
- voden ogled vsaj 140 jaslic iz najrazličnejšega materiala, vseh velikosti in različnih avtorjev iz vse Slovenije

NEDELJA, 22. DECEMBRA 2013, OB 17.30

- predbožični koncert
- praznična tržnica z okrepčili in darili
- voden ogled jaslic

NEDELJA, 5. JANUARJA 2014, OB 17.30

- zaključek razstave
- praznična tržnica z okrepčili in darili
- zadnji voden ogled jaslic

Za večje skupine Društvo za ohranjanje dediščine Gradež po dogovoru organizira voden ogled tudi druge dneve.

EKODAN NA GRADEŽU 2013

V petek, 15. novembra 2013, ko je bil svetovni dan hrane, so slovenski otroci v vrtcih in šolah dobili tradicionalni slovenski zajtrk: maslo, med in jabolko – vse domačega izvora. Za učence četrtilnih razredov Osnovne šole Grosuplje (tudi podružnične šole Polica) je bil na šolskem koledarju predpisan kot ekodan, ko so v organizaciji Zavoda Parnas obiskali kmetijo Zabukovec na Gradežu. Skupaj z učitelji in učiteljicami so v skupinah zaokrožili po štirih različnih prizoriščih, kjer so jih čakali gostitelji.

Ena od učiteljic, gospa Marija Podvršič, je povedala, da je ekodan namenjen spoznavanju pridelave in predelave hrane iz ekoloških sestavin, ozaveščanju o zdravi prehrani, zdravem načinu življenja, pomembnosti doma pridelane hrane, spoznavanju dela na kmetiji ... Ob jutranjem zajtrku so se pogovarjali o čebelah, opravevanju, skrbi za zdravo okolje, za gozdove, pitno vodo... Omenila je še, da je že toliko predelane hrane, ki je v osnovi neizrazitega okusa in ji dodajajo nezdrave ali strupene ojačevalce okusa, da otroci prvinskega – pravega domačega okusa hrane sploh ne poznajo več. Gospa Marija je našo vasico sicer že obiskala ob tradicionalnem Prazniku suhega sadja, ko se je udeležila tudi pohoda, pozimi pa si je ogledala tudi razstavo jaslic.

Jožica Zabukovec je otroke peljala v gospodarsko poslopje, kjer

Domača sirarna.

so lahko videli nekaj strojev. Prikazala jim je ročno in strojno molžo, za katero je posebej poudarila, kako je za neoporečnost mleka pomembna priprava, med katero temeljito očistimo vime in odstranimo prve curke mleka. Otroke seveda najbolj pritegnejo živali; tako je bilo tudi tokrat. Male ročice so malo s strahom ponujale seno kobilam in žrebičkom, zanimala sta jih tudi koza in kozliček. Pogledali so še h kuram in takoj prešteli, kako pridne so bile ponoči – koliko jajc so znesle. Gospodinja je na koncu otroke povabila, da lahko s starši preživijo kak konec tedna na kmetiji, kjer bodo pomagali pri kmečkih opravilih in v toplejših letnih časih spali na seniku.

Gospodar Stane Zabukovec jih je spremljal pod kozolec, v katerem je pred sedmimi leti začel zbirati staro kmečko orodje, posodo, pripomočke, tudi vozove... Zdaj si vsako leto lahko ogledamo več različnih kosov, za katere marsikdo ne ve, v katere namene in kako so se nekoč uporabljali. Še vedno pa so koristni, ko se v skrbi za ohranjanje dediščine lotimo oživiljanja starih kmečkih opravil. Otrokom je z veseljem razložil in tudi pokazal uporabo nekaterih predmetov in ob tem obujal spomine na tradicionalno kmečko življenje brez mehanizacije. Otroci so tudi sami hoteli poskusiti, kako bi »na nožni pogon« luščili proso na lesenih stopah. Na koncu so pohiteli še na ogled skritih »zakladov« v zgornje nadstropje kozolca.

S Tejo Zabukovec so otroci spoznavali predelavo mleka. Da bi bilo bolj zanimivo in zabavno, jim je pripravila letake z izpisanimi pojmi, ki so povezani s tem delom. Med njenih »spraševanjem« so morali otroci izbrati pravilne odgovore (mleko, skuta, sir, sirotka, sirišče...). Povedala ali pokazala jim je, kako se delata skuta in sir (navaden, z različnimi zelišči, s poprom, dimljen) ter kako iz sirotke pridobimo zdravo albuminsko skuto. Pripravila jim je tudi nekaj prigrizkov.

V sušilnici jim je članica Društva za ohranjanje dediščine Gradež Jana Feguš na kratko opisala zgodovino sušilnice, ki je ena redkih, zgrajenih na tak način. Razložila je celoten postopek (priprava, razporeditev različnega sadja na late, temperatura, prebiranje, kurjenje peči ...) in poudarila, da je sadje posušeno na tradicionalen način – naravno in ekološko. Otroci so na hitro pokukali, kako se trenutno suši kaki, videli že posušene slive, hruške in krljle pa so seveda tudi poskusili.

Kot zanimivost naj omenim, da se je med deklicami oglasila Rosa Romih, ki je na steni sušilnice opazila fotografijo naše ljudske skupine Suhe češplje. Pod sliko je ponosna prebrala, da je bila leta 2007 posneta na gostovanju v oddaji Na zdravje, ki jo je vodil njen očka Boštjan – hitro je izračunala, da je bila sama takrat stara tri leta.

Zdenka Zabukovec

Ali bi znali kot včasih?

Prijazna kobila.

LIČKANJE KORUZE

Pred desetletji je bilo ličkanje koruze (tudi lupanje ali kožuhanje, kot ga imenujejo po drugih krajih) med najpomembnejšimi jesenskimi kmečkimi opravili, ki je pomenilo tudi zabavo in druženje starih in mladih na vasi. Skoraj vsaka kmetija je pridelovala korožo, saj je bila pomembno živilo za ljudi in živali. Moko so imeli za kruh in žgance, iz zdroba so kuhali polento. Prav polenta ali koruzni žganci, zabeljeni z ocvirki, so bili še pred petdesetimi leti pogost kmečki zajtrk.

Ko je bila koroža pospravljena z njiv, so navadno pred podom naredili velik kup, ki je čakal ličkarje. Vanj so skrili babo, steklenico žganja ali druge pijače. Zvečer so se za ličkanje zbrali stari in mladi iz vse vasi. Gospodinja je seveda morala tisti dan pripraviti dobrote za »likof«.

4. POZDRAV JESENSKIM KMEČKIM OPRAVILOM V ZAPOTOKU PRI KUREŠČKU

Ljudske šege so bile nekoč del družabnega kmečkega življenja. Kljub obilici dela so se ljudje zbrali, postorili delo skupaj, se kaj pomenili, zapeli in zaplesali in si tako lepšali dolge jesenske večere. Prikaz in doživljanje nekaterih ljudskih šeg in jesenskih kmečkih opravil smo v Zapotoku 19. oktobra 2013 strnili v družabni večer na 4. pozdravu jesenskimi kmečkimi opravili. Naše prizorišče je, okrašeno s pridihom jeseni, nudilo sproščeno in prijetno vzdušje vsem obiskovalcem.

Ohraniti mostove med preteklostjo in sedanostjo

Jesen je tisti letni čas, ko nas objame v vsej svoji lepoti in barvitosti. Je letni čas, ko zaveje hladnejši piš, ko iz dolin leno vstajajo jutranje meglice in ko sonce izgublja svojo moč. Je tudi letni čas, ko pobiramo svoje pridelke, plodove in sadove narave in našega celoletnega dela. V njenem bogatem kraljestvu smo odvisni od nje. Če je bilo obilje veliko, v kmečkih družinah ni bilo lačnih ust. Spoznavamo, da se ljudje in okolje, družba in kultura v času spreminjajo. Vendar nekje v nas gori prepričanje, da moramo ohraniti mostove med preteklostjo

Ženske so običajno koruznim storžem odstranjevale liste, razen nekaj, ki so jih pustile za vezanje v pare. Tudi otroci so seveda pomagali in se zabavali. Najlepše storže so shranili in z njimi okrasili skednje in okna. Moški so največkrat vezali storže v pare, jih nato s koši odnašali ter jih zlagali v late pred hlevom ali v kozolec. Med delom so si pripovedovali zgodbe, šale, radi so zapeli, pogosto je za vzdušje zadonela tudi harmonika. Ko je bilo delo končano, jih je čakala pojedina, včasih so pekli tudi kostanj, že med delom pa seveda niso smeli biti žejni.

Ker si v Društvu za ohranjanje dediščine Gradež prizadevamo za ohranjanje starih

šeg, je 16. oktobra 2013, proti večeru, k ličkanju povabil Janez Petelin. Čeprav se je zbralo le manjše število sovaščanov, ker tudi pridelek ni bil obilen, so se dela lotili kot v starih časih. Kot je povedal gospodar, bo pridelek namenjen predvsem kokošim, v društvu pa se nam zdi pomembno, da se ta ljudska šega ne pozabi.

Zdenka Zabukovec
Foto: Andrej Jakob

in sedanostjo. Ohranjati moramo vezi med generacijami in se zavedati lastnih korenin. Prislunhiti moramo govoricu dediščine, jo negovati in omogočiti, da jo zabeležimo v svoje podobe. Dediščina s svojo sporočilnostjo nagovarja starejše in otroke in jim predstavlja neponovljive izkušnje.

Prikaz jesenskih kmečkih opravil

Dediščino smo skušali približati številnim obiskovalcem z nekaterimi, predvsem jesenskimi kmečkimi opravili, z ličkanjem koruze, z ročno izdelavo zobotrebcev, s pređenjem na kolovratu, prešanjem jabolka v sok, s peko kostanja in krompirja v žerjavici, klepanjem srpa in pletenjem predpražnika iz ličkanja. Pri tem so nam bila v pomoč tudi gostujoča društva, ki ohranjajo in gojijo dediščino in stara izročila.

Gostujoča društva gojijo ljudske šege in stara izročila

V goste smo povabili tri gostujoča društva, ki si prizadevajo, da vsa ta ljudska raznolikost in ljudske šege naših dedkov in babic ne bodo šli v pozabo. Eno izmed gostujočih društev prihaja iz Občine Velike Lašče. Društvo za ohranjanje dediščine Gradež je s svojim delovanjem znano v Sloveniji in tudi zunaj nje. Delujočo sušilnico sadja na tradicionalni način in ostale zgodovinske znamenitosti vasi, kot so kozolci, vodnjaki, kašča, stara klet in črna kuhinja, si vsako leto ogleda mnogo ljudi. Organizirajo naravoslovne dneve, razne delavnice in s svojim delovanjem skrbijo za ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter za turistični razvoj na podeželju. Društvo je poleg suhega sadja in drugih izdelkov na stojnici občinstvu predstavilo kmečko opravilo klepanje srpa. Na posebnem stolu

je pod jeklenim kladivom ostrina srpa tako kot nekoč sporočala zlati pšenici: ... prihajam dobro nabrašen, ves zrel je žilje v klas, da sili že v pas... V klepanju se je preizkusila tudi naša Milena.

Tok, tok, tok... še ji gre dobro od rok!

V današnjem času še zelo redko vidimo pletenje predpražnika iz ličkanja. Tudi to staro kmečko opravilo nam je predstavila članica društva iz Gradeža. Predpražnik nam veliko pove o domu, brez njega je življenje v njem prašno. Iz naravnih materialov so predpražniki najboljši. Mnogo ur je potrebnih, preden nastane. Tudi priprava ličkanja je zelo pomembna, saj mora biti ravno prav suho, nam je povedala zgovorna gospa z Gradeža.

Društvo Zapotok
Sekcija za zdravo življenje
Darja Mlakar

UTRINKI Z RAZSTAVE »PRIHOD URNEGA HLAPONA V VELIKE LAŠČE«

Ob gradnji proge so se vsi večji kraji ob trasi proge potegovali za postajo ali vsaj postajališče. Postaja je pomenila okno v svet in pogoj za razvoj kraja, saj je takrat železniški prevoz pomenil vrhunec tehnike v prometu. Projektanti pa so pri tej proggi upoštevali predvsem tranzitne potrebe, postaje so tako razporedili, da je bilo mogoče sestaviti čim boljši vozni red za tedanje razmere (parne lokomotive, majhne hitrosti, lahki vozovi itd.)

ŽELEZNIŠKA POSTAJA VELIKE LAŠČE

Postaja Velike Lašče je bila zgrajena na mestu, kot je to zahteval krajevni zastop Velike Lašče. Projektirana je bila sicer v Retjah ob deželni cesti, da ne bi bilo potrebne nove cestne povezave, ta lokacija je ustrezala tudi okoliškim vasem in je bila potrjena 15. aprila 1893.

Postaja je imela tirno situacijo kot Dobrepolje – tir 1, 1a, 2 in 3. Povečali so jo leta 1935, takrat so tir 1 podaljšali proti Kočevju.

Postajno poslopje in skladišče je bilo med drugo vojno požgano. Prvi načrt za obnovo postajnega poslopja je bil narejen že marca 1945. Iz političnih razlogov je bilo obnovljeno med prvimi v Sloveniji, že leta 1951. Takrat je bilo obnovljeno na pobudo pripravljalnega odbora za proslavo 400-letnice knjige. Pri obnovi naj bi sodeloval tudi odbor za proslavo in KLO Velike Lašče. Obnovo je izvedla Sekcija za vzdrževanje prog Novo mesto v času od 15. junija do

Velikolaška postaja aprila 2013, foto: Andrej Fele

31. avgusta 1951 s pomočjo domačinov, ki so delali kot udarniki. Še isto leto so uredili zunanjo razsvetlavo postaje. Novo postajno poslopje je bilo zgrajeno na starih temeljih, le da so bili čakalnica in ostali službeni prostori povečani na račun enega stanovanja. Namesto požganega skladišča je bila postavljena montažna baraka.

Za gradnjo proge, pa tudi pozneje za nasipanje proge, je na postaji obratoval kamnolom.

POSTAJALIŠČE DVORSKA VAS V PRILESJU

Kot je pisal Slovenec 25. julija 1893, se je o izgradnji postajališčem med Velikim Laščam in Ortnekom razpravljalo že pred odprtje proge Ljubljana Kočevje leta 1893:

»Dolenjska železnica: Z Dolenjskega se nam poroča. Postaje na proggi Ljubljana-Kočevje so tako pogosto napravljene, da bo to potrebam zadostovalo. Vendar se je 12. t. m. zbrala komisija v velikih Laščah, katera je pretresovala, da bi se še postajališče napravilo med kolodvorom Velike Lašče in pa Ortnekom. Ta postaja bo stala 6000 gld. Treba bo plačati ljudem po 25 odstotkov [...]«.

Iz tega in ostalih poskusov ni bilo nič in Dvorska vas je dobila svoje postajališče šele po drugi svetovni vojni. Za postajališče so prosile vasi Dvorska vas, Dolnje Retje, Sv. Gregor in Karlovica. Komisijska obravnava je bila 22. aprila 1948, načrt za objekt pa je bil potrjen 10. 9. 1948. Vaščani omenjenih zaselkov so želeli postajališče zaradi varnostnih razlogov. Železnica je morala na postajališče v Prilesju pristati, saj so dijaki in drugi potniki tam skakali z vlaka, kar je bilo možno zaradi počasne vožnje vlaka v vzponu. Na lastne stroške so uredili stavbo postajališča (zimsko čakalnico), ki je bila odprta samo pozimi. Sprva v njej ni bilo niti peči niti stranišča. Pozneje so za kurjenje peči in čiščenje prostora skrbeli sami okoličani. Stavba je stala na ozkem prostoru med železniško proggo in cesto, približno tam, kjer je sedaj avtobusno postajališče. Po ukinitvi prometa je železniška uprava odstranila streho, ostalo je zidovje, ki je predstavljalo veliko posodo za smeti in kazilo izgled okolice. Domačini so nesnago kasneje odstranili, ruševine zidovja pa so porabili za sanacijo bližnje hiše.

Postajališče Dvorska vas v Prilesju leta 1952/1953, foto: Jože Mencin, Dvorska vas (Jože Mencin je bil drugi v Velikih Laščah, ki je imel fotoaparata. To je bil fotoaparata na meh. Slike je razvijal sam. Negativ zgornje slike se je ohranil nepoškodovan do danes, tako da smo lahko dobili omenjeno fotografijo za našo zbirko.)

POSTAJALIŠČE DVORSKA VAS – VELIKA PRIDOBITEV

Od Velikih Lašč do Ortneka je kar velika razdalja. Po vojni je vedno več ljudi odhajalo na delo in študij v Ljubljano, Ribnico in Kočevje. Posebno so bili prizadeti prebivalci vasi Dvorska vas, Retje Prilesje, Bukovec in Škrlova. Dvorska vas je bila po številu največja, pa tudi najbolj dejavne odbornike je imela, ki so se z Jugoslovanskimi železnicami pogodili o ustavljanju vlaka približno na polovici razdalje med Velikimi Laščami in Ortnekom pri vasi Prilesje (Podplana). Dvorščani so postavili kar leseno poslopje. Imelo je dva prostora, zaprti del – čakalnica in odprti del. Bilo je le postajališče, ker ni bilo odpravnik vlakov pa tudi ker niso prodajali. Postajališče se je imenovalo Dvorska vas z napisom tudi v cirilici kot vse druge postaje.

Marinka Dernovšek, Male Lašče

Viri in literatura:

- Karol Rustja, Dolenjske proge, železniški muzej, Ljubljana 1994
 - Karol Rustja, še neobjavljeni zapiski, februar 2013
 - Slovenec, 25. julij, 1893. št. 168
 - Informatorji: Marinka Dernovšek, Male Lašče; Jože Mencin, Dvorska vas
- Zapisala: Barbara Pečnik

ZAHVALA

Ob tej priložnosti se naj zahvalim vsem informatorjem, darovalcem in posojevalcem gradiva o kočevski železnici. Vse gradivo, informacije, njihovi spomini so pomemben prispevek k boljšemu poznavanju lokalne zgodovine, predvsem pa vedenju o tem, kako je železnico doživljalo lokalno prebivalstvo v vsakdanjem življenju.

HVALA!

Barbara Pečnik

KMETIJA MOHOR V JAVORJIH PRI TURJAKU

Na kmetiji Mohor v Javorjih pri Turjaku sta vrsto let živela Julka in Jože Intihar. Kmetija je sodila med večje, preživljali so se z živinorejo, poljedelstvom, žganjekuho in gozdom. Ker nista imela otrok, sta zavetišče in pomoč pogosto ponudila otrokom iz družin, ki so rabile pomoč. Pred leti je kmetijo podedoval nečak Franc Mahne. Odločil se je, da bo kmetija obdržala rodbinsko ime, ter pričel z obnovo in upravljanjem kmetije.

Kmetijsko gospodarstvo sestavlja 8 objektov (stanovanjska hiša s hlevom, gospodarsko poslopje z drvarnico, kozolec, mlatilnica, svinjak, kašča, listnica in pomožni objekt), ki predstavljajo ohranjeno značilno strukturo kmetije iz druge polovice 20. stoletja. Obnova objektov je povezana z ureditvijo dokumentacije in z vzpostavitvijo sodelovanja s strokovno službo za varstvo kulturne dediščine (Zavodom RS za varstvo kulturne dediščine in Slovenskim etnografskim muzejem) ter številnimi izvajalci posameznih obnovitvenih in vzdrževalnih del. Namen obnove je zasnovati izobraževalno kmetijo, katere osnovno sporočilo je lokalna samooskrba, povezana z osnovno kmetijsko dejavnostjo, turizmom, izobraževanjem ter kulturno umetniškim ustvarjanjem. Dodatne dejavnosti na kmetiji razvija zasebni zavod Area Gea, ki od leta 2011 deluje na kmetiji ter se povezuje tudi z mrežo rokodelcev Srca Slovenije iz Litije in s pomočjo programa LEADER z Lokalno akcijsko skupino Po poteh dediščine od Idrije do Kolpe.

Upravljanje kmetijskih površin poteka v sodelovanju s sosedi, ki razpolagajo s kmetijsko mehanizacijo za košnjo in seno porabijo za krmo živali na svojih kmetijah. S tem se hkrati ohranja kulturna krajina in omogoča živinoreja na sosednjih kmetijah.

Gozd je v upravljanju lastnika kmetije, ki pri tem sodeluje s strokovno službo Zavoda za gozdove. Rezultat sodelovanja je tudi skupaj zasnovana gozda učna pot okrog kmetije, katere sporočilo so pomagali snovati tudi sovaščani in prebivalci okoliških vasi. Sporočilo je – les in njegova uporaba na kmetiji.

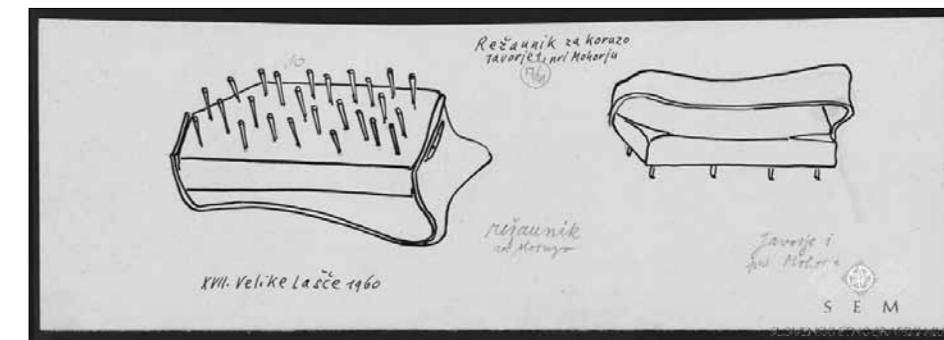
Vsi si želimo, da bi tradicionalne kmetije obstajale in delovale tudi v prihodnje. Izkušnja kmetije Mohor je, da sosedje, lokalne skupnosti, strokovne

službe, lokalne ustanove in občina lepo sprejemajo namero in delovanje kmetije, da pa od družine vse to zahteva veliko strpnosti in sodelovanja.

Kmetija Mohor je bila letos organizator dogodkov v okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine ter soorganizator mednarodne poletne šole Euracademy. Obiskovalci ne pridejo samo na lokacijo kmetije, pridejo v Velike Lašče in navdušeni se nad vsebino, okoljem in vzdušjem..

Strnišče in plevel pleje s »pralco« na njivi, kjer raste korenje. Julka Intihar, Pri Mohorju, Javorje 1. Posneto v času terenskega dela z ekipo od 1. VIII. do 29.VIII. 1960. Vir: Slovenski etnografski muzej, spletne zbirke fotografij.

»Režaunik« (rezalnik) za koruzo. Lastnik pri Mohorju, Javorje 1. Posneto v času terenskega dela z ekipo od 1. 8. do 29. 8. 1960. Vir: Slovenski etnografski muzej, spletne zbirke fotografij

Kmetija Mohor je sredi julija letos gostila udeležence mednarodne poletne šole Euracademy. Posebnost kmetije je mogočna češnja, od katere se odpira čudovit pogled na grad Turjak.

Kmetija nudi pomoč in sodelovanje domačinom in obiskovalcem na področju ureditve zbirke starih orodij, oživljanju rokodelskih znaj (izdelave košar), pri likovnem ustvarjanju ter pri iskanju idej, kako se organizirati in povezovati.

Kontakt: Nal Mahne, nalmahne@gmail.com, 031 307 915

NOV FILM O POPRTNIKIH

V mesecu novembru smo v Zavodu Parnas pričeli s snemanjem novega filma Poprtniki iz okolice velikolaških krajev in Dobropolja. Ta je luč sveta ugledal 3. decembra ob odprtem dnevu kulture na Trubarjevi domačiji. Ob tej priložnosti so se srečali ustvarjalci filma in botri, ki so nastanek filma omogočili.

Okraski so od gospodinje do gospodinje različni. Nekateri držijo tradicionalnih motivov, druge si dovolijo več svobode, kar je lepo videti vsako leto na razstavah poprtnikov.

Pri snemanju smo sodelovali s štirimi predstavnicami nosilca dediščine priprave poprtnika – z Milko Debeljak iz G. Retij, Nado Lunder iz Predstrug, Milko Padar iz Male vasi in Majdo Tekavec iz Roba ter njihovimi družinami, z dr. Janezom Bogatajem, Vanjo Damjanič, DPŽ Dobropolje Struge, DPŽ Velike Lašče in OŠ Primoža Trubarja. Pri branju in snemanju besedil so nam na pomoč priskočili Matjaž Gruden, Igor Ahačevič ter KUD Primoža Trubarja. Avtorsko skupino sestavljajo avtorica vsebine Klara Debeljak, univ. dipl. etn in kult. ant., režiser, snemalec in montažer Rok Borštnik v okviru svojega podjetja ivideo in Metka Starič kot producentka, kot asistentka na snemanjih pa je sodelovala tudi Tadeja Dejak.

Množici akcij, ki se vrte okrog poprtnika v božičnem času, kamor sodijo razstave poprtnikov, delavnice peke za različne ciljne skupine, predvsem pa peka poprtnika v domačem krogu, se torej pridružuje še film. S podporo „botrov“ nam ga je uspelo finančno pokriti, zato se ob tej priložnosti najlepše zahvaljujem vsem, ki ste prepoznali pomen tega projekta in omogočili

Rok Borštnik med snemanjem priprave poprtnika pri Majdi Tekavec. Podrobnosti o posameznih dnevih snemanja najdete na naši spletni strani (www.zavod-parnas.org).

nastanek filma s tem, da ste se zavezali za nakup enega (ali več) DVD-jev. Do roka za oddajo člankov Troble je nastajanje filma podprlo 51 botrov, vsi so zapisani na ovitku DVD-ja.

Premiera filma bo v sklopu Državne razstave poprtnikov in drugih božičnih kruhov v **petek, 13. decembra 2013, ob 19. uri v Jakličevem domu na Vidmu**. Film pa si boste lahko ogledali tudi ob **razstavi poprtnikov v PARNAS centru v Robu v nedeljo, 5. januarja 2014, med 9. in 16. uro**.

Film o poprtnikih lahko predstavlja lepo božično darilo, še vedno ga lahko naročite v Zavodu Parnas (041 833 456). Predvsem pa predstavlja povabilo, naj ob letošnjem prazniku svetih treh kraljev zadiši po poprtniku tudi v vašem domu.

Metka Starič,
Zavod Parnas

Priprava poprtnika je od letošnjega maja vpisana v Register nesnovne dediščine, kot nosilec dediščine pa je zabeležena skupina gospodinj iz okolice Velikih Lašč in Dobropolja, ki jo zastopa Majda Tekavec. Na seznamu je do sedaj 47 gospodinj, če vas na seznamu še ni, pa ta praznični kruh še vedno pečete, nam sporočite in dodali bomo tudi vaše ime. Seznam se namreč stalno dopolnjuje, za kar skrbimo v Zavodu Parnas.

PEKA POPRTNIKOV V OŠ PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE

Bližajo se božični prazniki in z njimi šege, ki se nanašajo na naš kraj. Ena izmed šeg je tudi peka poprtnika ali župneka za praznik sv. treh kraljev. Starejši se še dobro spomnimo iz našega otroštva, kako smo ta lepi in dobri beli kruh z vsem spoštovanjem in težko pričakovali.

Z dogovorom z ravnateljico in DPŽ smo se odločili, da pripravimo delavnico peke poprtnika. Udeležilo se je osem učencev. S pomočjo mentorice in spretnostjo učencev so nastali prav lepi poprtniki. Čaka nas še ena delavnica in s svojimi poprtniki gremo na državno razstavo in ocenjevanje poprtnikov na Videm, v občino Dobropolje.

Milka Debeljak

Znanje in veščine priprave poprtnika so se vedno prenašali medgeneracijsko, s starejših na mlajše, običajno v družinskem krogu. Danes je del te vloge prevzela šola v sodelovanju z društvi podeželskih žena in drugimi nevladnimi organizacijami.

EKSKURZIJA V NEZNANO

Društvo podeželskih žena z Občino Velike Lašče sodeluje že vsa leta obstoja Občine. Lahko bi zapisale, da skorajda ni večje prireditve v občini, da ne bi pripravile peciva in ga postregle udeležencem, prav tako je društvo prepoznavno po organizaciji razstav, predavanj, pripravi različnih tečajev in delavnic. Sodelujemo z ostalimi društvi v občini in smo hkrati tudi aktivne v folklorni skupini. Skrbimo tudi za medgeneracijsko sodelovanje – sodelovanje med društvom, otroki v vrtcu in učenci in učenkami v osnovni šoli.

Glasbena popestritev po kosilu.

Sprejem v slovenskem Lurdu.

Skupinska slika v cerkvi.

Veseli nas, da je naše delo opaženo. Še posebej pa smo bile presenečene, da nas je gospod župan nagradil z ekskurzijo v neznanu. V jutranjih urah smo se 12. oktobra 2013 z manjšim avtobusom odpravili proti Krškemu. Tu se nam je pridružila Tadeja in nas strokovno in poučno peljala po poteh ogleda, za kar si ji iskreno zahvaljujemo.

Najprej smo se ustavile v Katičevem mlinu. Ogledale smo si mlin, pogovorile z lastnikom, ki nam je predstavil zgodovino mlina, proizvodnjo in prodajne prostore. Lahko si mislite, da smo te prodajne prostore dodobra izkoristile. Pot smo nadaljevale po znamenitih in turističnih krajih in objektih. Naj naštejemo le nekaj teh: samostan reda trapistov in grad Rajhenburg ob Savi. V Brestanici smo si ogledali cerkev Marije Luške, ki je ena izmed sedmih slovenskih bazilik in sodi med največje v Sloveniji, cerkev se imenuje tudi »slovenski Lurd«. Ogledali smo si tudi cerkev v Zaplazu.

Pot smo zaključile s kosilom. Zadnje presenečenje pa je bilo, ko so nam po kosilu zapele in zaigrale članice Tria Triola. Pot v noč nas je peljala proti domu. Imele smo se res lepo.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam omogočili preživeti nepozaben dan.

Zdenka Škrabec

VABILO ČLANICAM

Vse gospe in gospodične vabimo na redne mesečne sestanke vsak zadnji ponedeljek v mesecu ob 19. uri. Srečujemo se v društveni sobi v pritličju občine Velike Lašče.

Društvo podeželskih žena Velike Lašče

*V novem letu vam želimo,
da bi hiša trdno stala,
da bi trta grozdje dala,
da bi črede se množile,
jablane težko nosile,
da bili bi zdravi in veseli
ter da bi vesele pesmi peli!*

Društvo podeželskih žena Velike Lašče

želi

vsem svojim članicam,

občankam in občanom občine Velike Lašče

blagoslovljene božične praznike

ter zdravja, miru in medsebojnega sodelovanja

v novem letu 2014,

vsem članicam in članom obeh folklornih skupin

pa tudi mnogo lahkih in veselih korakov

ter dobre volje.

Z VSAKOLETNIM POHODOM "PO KOGOJEVI POTI"

OBUDIMO SPOMIN NA SKLADATELJA
MARIJA KOGOJA

Skladatelj Marij Kogoj se je leta 1919 poročil z Gradežanko Marijo Podlogar. Vse od takrat je rad prihajal na ženin dom na Gradežu. Tukajšnja narava ga je zelo navdihovala za plodno glasbeno ustvarjanje, kmalu po poroki je Marij na Gradež pripeljal celo klavir. V zakonu so se jima rodili trije sinovi. Kogojevi sicer niso imeli kmetije, vendar so se vseeno gibal, pozimi tako, da so se drsali na zamrznjenem Bajerju na Turjaku, skupaj z grajskimi otroki. S seboj so prinesli drsalke, ki so bile za tisti čas prava zanimivost za domačine.

V poletnem času pa so Kogojevi večkrat hodili peš na Rašico na kopanje. Malo posebnega Kogoja z družino so opazili, občudovali in spoštovali mnogi domačini in celotna družina se jim je tudi priljubila. Zato imamo tega glasbenega genija Marija Turjačani še danes za svojega in tudi hočemo ohraniti spomin nanj.

Da ta spomin ne bi zamrl, se je turjaško kulturno društvo, ki se imenuje po skladatelju že od same smrti leta 1956, odločilo, da bo vsako leto organiziralo spominski pohod "PO KOGOJEVI POTI" v času obletnice skladateljevega rojstva. Pohod je dolg približno 7 km in je primeren tudi za učence. Na poti je moč videti neokrnjeno naravo in zgodovinsko dediščino nasploh.

Letošnji pohod je bil organiziran v soboto, 21. septembra. Zbirali smo se pri brunarici športnega centra na Turjaku od 8. do 9. ure. Vreme nam je bilo naklonjeno in zbralo se nas je okoli 10 domačinov in približno 25 gostov iz drugih krajev (o pohodu je obveščal tudi Radio Ognjišče). Po nagovoru predsednika KUD smo ob 9.00 krenili na pot iz Turjaka mimo Kramarja na Gradež. Tam smo si ogledali nekdanjo Kogojevo hišo, "črno kuhinjo" pri Andolškovi in spotoma še Sušilnico sadja Gradež. Nato smo skozi vas Laporje nadaljevali pot proti Malemu Osolniku in naprej na Rašico. Tam smo si ogledali Trubarjevo domačijo, potem nas je pred svoj doma povabila gospodinja Milena Gačnik in nas je pogostila z domačimi dobrotami. Nazaj smo se vračali po gozdni učni poti (Turjak-Rašica) mimo spomenika pobitih talcev v Smrečju do lovskega doma pri gradu Turjak, tam je bil zaključek letošnjega pohoda s pogostitvijo in druženjem. Obljubili smo si, da se prihodnje leto zopet vidimo.

SPOMIN NA "SVETLO PRETEKLOST" JE NUJA ZA
OHRANITEV NAŠEGA JAZA.

KUD MARIJ KOGOJ,
predsednik Franci Pečnik - AC
in tajnik David Centa

KUD Marij Kogoj Turjak

VABI NA

18. tradicionalni BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

Godbe
DOBREPOLJE,

ki bo v nedeljo, 15. decembra,
ob 15.30 uri v Domu krajanov na Turjaku

Tradicionalne koncerte podpira tudi
NAŠA OBČINA VELIKE LAŠČE

LEPO VABLJENI!

Staro leto se poslavlja,
ostanejo spomini na preživete dni –
bili so dnevi sreče in skrbi ...
Vse, kar bilo je slabo, z novim letom naj zbledi,
vse dobro naj še enkrat se rodi!

**Voščimo vam vesele in blagoslovljene
božične praznike, v novem letu pa vam
želimo veliko uspehov, sreče in osebnega
zadovoljstva.**

Kolektiv KZ Velike Lašče

DRUŠTVO UPOKOJENCEV VELIKE LAŠČE

Za vse tiste člane našega društva, ki se ne morete udeleževati naših aktivnosti ali pa niste bili seznanjeni, želim napisati nekaj besed o našem delu oziroma druženju, saj je naše poslanstvo nuditi veliko druženja in pomoči v kakršni koli obliki v tretjem življenjskem obdobju.

Mesec oktober smo pričeli z obiskom Festivala za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu v Ljubljani. Letošnja prireditev Večer pesmi in plesa je bila namenjena predvsem narodnemu petju in slišali smo marsikatero pesem, ki je bila že pozabljena.

Sredi oktobra smo se že tradicionalno zbrali na gradu Turjak. Kljub mnogim prireditvam na isti dan nas je bilo več kot 70 skupaj z našimi jubilarji, ki so že praznovali ali pa bodo še praznovali okrogletnice, to je 80 in 90 let. Z nami je bila tudi naša Julka, ki je čila, zdrava in vesela praznovala 101-letnico življenja in nam mlajšim za spodbudo celo zaplesala z našim županom.

Naslednji teden oktobra smo nadaljevali z izobraževanjem računalništva v okviru SIMBIOZE. Zaradi zelo velikega zanimanja bomo spomladi 2014 s pomočjo domačih prostovoljcev, ki so sami dali pobudo, poskušali organizirati ponovno enotedensko izobraževanje.

Že oktobra smo namesto v novembru martinovali v slovenski Istri.

Novembra smo obiskali v Ljubljanski operi predstavo Verdijevega Rigoletta in v Cankarjevem domu prednovoletni koncert Prifarskih muzikantov ob 25-letnici njihovega delovanja.

Decembra, in sicer v petek, 13. (ne 14.), pa nas bo na prednovoletnem srečanju obiskal Dedek Mraz. Upam, da se nas bo zbralo zopet veliko.

V pričakovanju srečanja
vaša predsednica Marija

MARTINOVANJE – NEKOLIKO DRUGAČE

Martinovanje smo sklenili letos praznovati nekoliko drugače. Vreme in narava pa sta nas prisilila praznovati Martina v oktobru mesecu namesto v novembru. In tako smo se 26. oktobra navsezgodaj odpravili proti slovenski Istri, ki nas je dočakala v dvigajoči se megli. Vodič Matjaž iz lokalne agencije Autentica nas je že čakal v Kopru in nas odpeljal proti Strunjanu. Znameniti Pinijev drevored s 116 drevesi, ki velja za najdaljšega na slovenski obali, in Stjuža, edina slovenska morska laguna, sta le dve od številnih znamenitosti te prelepe doline, ki jo krasijo tudi številni nasadi kakijev. Najprej smo se dokončno zbudili ob aromi kave in vdihovanju morskega zraka ob obali. Nato smo se odpravili na ogled Krajinkega parka Strunjan, ki ga bogatijo tudi nekoliko manjše, pa vendar zanimive soline. Pika na i je bil ogled cerkve Marijinega prikazovanja z zanimivimi poslikavami, ki prikazujejo življenje Marije. Prvotna cerkva je stala na tem mestu že okoli leta 1200, obnovljena je bila 1463. leta, leto 1512 pa je najpomembnejša letnica. Pred 500 leti se je na tem mestu dvema čuvajema vinogradov prikazala Marija. Od takrat je Strunjan tudi romarski kraj. Sprehod do cerkve je bil vreden vsakega napora in vzdih, saj smo na vrhu srečali patra Nika Žvoklja, strastnega motorista, ki nam je predstavil čudovito cerkev in katerega mnogi tudi poznajo iz naših krajev.

Nato smo se odpravili proti nasadu kakijev, kar je bil naš glavni namen. Sprejeli so nas prijazni domačini in nam pripravili zasebni praznik kakijev. Kaki je prišel v naše kraje konec 19. stoletja, v Strunjan pa med dvema svetovnima vojnama. Prijazni domačini družine Knez, in sicer tri generacije: nono, ki nam je bral pesmice in je še vedno kljub starosti motor in srce družine, sin, naslednik vodstva, ter vnuk, ki dela, so nam predstavili domačijo in nas pospremili v nasada kakijev z napotki, kako naj obiramo ta zlata jabolka. Bili smo zelo urni obiralci. Seveda nista manjkali tudi degustacija različnih kakijevih dobrot in izvrstna istrska žlahtna kapljica, kar nam je gostoljubno pripravila snaha, gospodinja. Ker smo bili pri obiranju zelo marljivi, smo lahko kupili kar nekaj polnih zabojev kakijev, ki seveda dozorevajo sedaj po naših domovih.

V slovenskem delu Istre pa jesen ni poznana samo po kakijih, temveč predvsem po istrskih vinih (refošku in malvaziji) ter odličnem oljčnem olju.

Najprej smo se zapeljali v deželo refoška, kjer nas je pričakal

simpatični vinar in ekološki kmet Plahuta. Predstavil nam je svojo vasico Marezige, nam zaupal nekatere zanimive anekdote ter nam dal na pokušino pridelek iz svojih sodov (malvazijo, refošk in sladki cipro). Za podlago pokušini vin je pripravil oljčno olje in kruh.

Židane volje smo se nato odpeljali še v deželo oljčnega olja, kjer smo v vasi Krkavče obiskali oljarno Ternav, ki ima večstoletno tradicijo. Spoznali smo zanimiv potek pridobivanja tega zelenega zlata in ga seveda okušali. Zaradi ravno prave grenkobe in pikantnosti istrske belice so se naši obrazi nekoliko kremžili, saj teh okusov nismo ravno vajeni.

Polni zanimivih izkušenj in jesenskih dobrot, smo se odpravili še na istrsko večerjo v Hrastovlje, kjer smo se ob istrskih bobičih in domačem kmečkem krožniku nekoliko spočili in strnili vtise tega čudovitega, pristinega potepanja. Večerjo nam je popestril mladi harmonikar Alen in nekateri so se ob njegovi glasbi zavrteli kot ob pravem martinovanju. V enem dnevu smo delno spoznali slovensko Istro in okusili njene dobrote.

Vtise strnila
Marija Trotovšek

Naj vam zarja novega leta 2014 podari v prihodnosti dneve brez viharja, izpolni drobne in skrite vam želje, poskrbi za zdravje in zadovoljno življenje.

Blagoslovljene božične in novoletne praznike v krogu svojcev in najdražjih oseb vam želi Društvo upokojencev Velike Lašče.

Predsednica:
Marija Trotovšek

Tajnica:
Mija Grebenc Jelaska

VESELO MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE MED UČENJEM UPORABE RAČUNALNIKA

V oktobru je na OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče že drugič potekal prostovoljski projekt Simbioza, katerega osnovni namen je dvig računalniške pismenosti med starejšimi. Med 21. in 25. oktobrom so se zainteresirani za učenje uporabe računalnika vsak dan udeležili dvournega tečaja, kjer so jim mladi prostovoljci razložili osnove pisanja dokumentov, uporabe elektronske pošte in brskanja po internetu, predvsem pa reševali različne probleme, s katerimi se uporabniki srečujejo pri vsakdanji rabi računalnika. Na tečaju so tako nekateri prvič sedeli za računalnikom, medtem ko so drugi že klikali po svojih Facebook profilih, vendar pa ne enim ne drugim ni manjkalo vprašanj.

"Hotela sem se naučiti pisanja dokumentov, pošiljanja elektronske pošte in shranjevanja ter pregledovanja slik oziroma posnetega materiala," je pojasnila Blanka Druškovič, ki ima računalnik sicer že dve leti in ji brskanje po internetu ni predstavljalo težav, je pa želela izpopolniti svoje znanje. "Osebnostno se ves čas učim, čeprav že uporabljam elektronsko pošto, Facebook in Skype. Vsako leto izvem kaj novega, naučim se bližnjic za lažjo uporabo programov, ker zavedam se ne obvladam," je razložila Marija Trotovšek, sicer predsednica društva upokojencev in pobudnica celotnega programa, saj je lani prvo Simbiozo organizirala kar sama. Upokojencem je želela poleg izletov ponuditi nekaj več, zato se je odločila, da v dogovoru z ravnateljico osnovne šole obvesti predstavnike Simbioze in pripelje projekt tudi v Velike Lašče. Poskrbela je za prostor in tečajnike, Simbioza je pristavila ime in prostovoljce. "Lani sem projekt organizirala sama in v bistvu jaz pripeljala 15 ljudi, letos pa se je Simbioza sama povezala s šolo in število članov upokojenskega društva omejila na devet, če bi morda prišli še drugi zainteresirani zunaj upokojenskega društva," je spremembo pojasnila Marija. Ker zunanjih udeležencev ni bilo, je bila zato rahlo razočarana, saj je morala nekatere zainteresirane zavrniti.

"Hkrati je to poceni, strjeno v en teden in ljudje veliko odnesejo," pravi Marija, ki ji je projekt všeč tudi zato, ker je učenje s pomočjo prostovoljcev enostavno. Vodenje programa s strani prostovoljcev je sicer prevzel Silvester Jakša, ker študira na Fakulteti za računalništvo in ker tudi rad deli znanje, ki ga mladi obvladamo brez nekega formalnega šolanja: "Znanja, ki ga obvladaš, ni problem deliti, saj ga zato lahko predstaviš na enostaven način." Prostovoljna pomoč je tisti element, ki naredi projekt pristen. "Zakaj ne bi nečesa naredili zastoj? Sam se dobro počutiš, starejši so resnično veseli," pravi Urška Jakša, ki se sicer s starejšimi srečuje v okviru svojega poklica medicinske sestre. "Rad pomagam starejšim. Super je in izkušnjo bi ponovil," je dejal Tomi Jakša. Prav pomoč ljudem pa je glavna stvar, zaradi katere se je za udeležbo pri projektu odločila tudi Kristina Fijavž in dodala: "Zdi se mi, da skozi tovrstne izkušnje začnemo drugače gledati na življenje."

Z dobro voljo prostovoljcev in udeležencev so se v enem tednu spletle vezi, ki bodo prav zaradi pomoči pri uporabi računalnika trajale celo leto, nekateri so si namreč izmenjali stike za morebitno pomoč kasneje, po projektu. "Šola nam gre res na roko, prostovoljci so super, smo jim zelo hvaležni," se je zahvalila Marija Trotovšek. "Prostovoljci so zelo prijazni, pripravljene pomagati. Zelo sem hvaležna, predvsem ker tudi sama nimam možnosti komunicirati s kom, ki bi mi pomagal pri tem znanju in je včasih težko, če nimaš koga za vprašati," je dejala Blanka. Druženje se je zaključilo s podelitvijo simboličnih diplom tečajnikom, prostovoljci pa so v zameno

dobili veliko bombonjer in še več zahval. "Največ je bilo vredno, da so udeleženci vsak dan na tečaj prihajali in odhajali z nasmehom na obrazu," je smisel celotnega projekta strnil Silvester.

Urša Zalar

NOVICE IZ ROKODELSKEGA CENTRA RIBNICA

Rokodelski center Ribnica vas v **petek, 13. decembra**, vabi na **božično-novoletni rokodelski sejem in otroški program Decembrski pravljичni svet**. Odprtje rokodelskih stojnic bo ob 10.00 na dvorišču Rokodelskega centra Ribnica, pravljичni program za otroke pa se bo začel ob 16.30. Obiskal nas bo tudi dedek Mraz.

Hkrati pa bi vas pred prazniki radi povabili tudi v Muzejsko trgovino Ribnica, kjer vas čaka pestra ponudba prazničnih daril.

Lepo vabljeni k spremljanju dogajanja tudi na naši spletni strani www.rokodelskicenter-ribnica.si.

Katja Žagar

Lepe božične praznike in vse dobro v novem letu 2014.

Preživite ga v zdravju in veselju ob majhnih in velikih uspehih.

Iskrene čestitke tudi ob dnevu samostojnosti in enotnosti.

Prostovoljno gasilsko društvo
Velike Lašče

VARSTVO PRI DELU V VELIKIH LAŠČAH

Termin: torek, 28. januar 2014 ob 16.00 v Gostilni Škrabec, Rob.

Prijave po e pošti: andrej.stritar@siol.net ali na Andrej Stritar, tel.: 01/788-19-77
Prosim tudi za navedbo dejavnosti.

Tečaj s preizkusom znanja traja 3 šolske ure.

Cena bo objavljena naknadno, za člane Območne obrtne zbornice Ljubljana Vič je po sklepu izvršilnega odbora tečaj s preizkusom brezplačen.

Društvo PZO Velike Lašče

ŽIVAHNI DNEVI V DOMU VETERANOV V KRVAVI PEČI

Dne **25. 10. 2013** smo pričakali obisk predstavnikov 1. slovenske brigade, s katero nas vežejo dolgotrajni stiki. Sodelovanje se je začelo še v času, ko je bil poveljnik brigade brigadir SV Bojan Pograjc, ki nam je tudi pomagal pridobiti stalno razstavo orožja Slovenske vojske.

Med udeleženci smo pozdravili načelnika sektorja za civilno vojaško sodelovanje, podpolkovnika Srečka Matoviča, predstavnike večnacionalnega centra odličnosti za gorsko bojevanje iz Bohinjske Bele, predstavnike teritorialnega polka iz Ajševice pri Novi Gorici in Novega mesta. Našega druženja se je udeležil tudi Rihard Gašperič, direktor DVZ Ponikve, kjer so bili naši gostje na predhodnem obisku. Naj omenim, da z DVZ Ponikve že od ustanovitve OZVVS Velike Lašče leta 1998 tesno sodelujemo.

Člani prijateljskega OZVVS iz Slovenske Bistrice

Naslednji dan, v soboto, **26. 10. 2013**, nas je obiskalo 40 članov prijateljskega OZVVS iz Slovenske Bistrice, ki so se pripeljali z velikim turističnim avtobusom.

Po nekaj ovirah na cesti smo končno v zelo vetrovnem dnevu srečno prispeli v Krvavo Peč. Gostom smo v besedi predstavili občino Velike Lašče, zgodovino vasi Krvava Peč in dogodke iz osamosvojitvene vojne. Bili so navdušeni nad okolico in so si z zanimanjem ogledali naš Dom veteranov, ki je eden redkih v Sloveniji in se edini ponaša tudi z zbirko orožja SV.

Po topli in okusni malici, ki jo je pripravil

1. brigada Slovenske vojske na obisku v Krvavi Peči

V sproščenem razgovoru so nam orisali sedanjo shemo organiziranosti in pokritosti Slovenije z enotami Slovenske vojske. Vzhodno polovico Slovenije pokriva 72. Brigada SV iz Maribora, zahodno polovico Slovenije pa pokriva 1. brigada SV z sedežem v Ljubljani. Goste smo postregli s toplo malico in jim na kratko opisali dogodke iz slovenske osamosvojitvene vojne v naših krajih, vključno z zbirnim centrom ljubljanske pokrajine v Krvavi Peči in delovanjem ter vlogo takratne 63. samostojne čete krajevnih skupnosti Rob, Turjak in Velike Lašče. Razšli smo se z dogovorom o nadaljnjem dobrem sodelovanju in jim podarili namizno zastavico OZVVS Velike Lašče. Podpolkovnik Srečko Matovič nas je povabil na prednovoletno srečanje 1. brigade SV v vojašnici na Letališki cesti v Ljubljani.

Okrepčilo v zavetju predavalnice

naš zunanji sodelavec Srečo Knafelc, se je Božidar Juhart, predsednik OZVVS Slovenska Bistrica, zahvalil za gostoljubje in prijateljsko druženje ter nas povabil na obisk in ogled doma veteranov na Brinju pri Slovenski Bistrici. Dobro razpoloženi so odpotovali naprej na

ogled podzemnih objektov v Gotenici in ogled vojaškega muzeja v Pivki.

V sredo, **30. oktobra**, sta nas v domu veteranov v Krvavi Peči obiskala dr. Martin Premk in dr. Blaž Torkar, kustosa vojaškega muzeja SV v Pivki. Želela sta si ogledati stanje zaupanega nam vojaškega orožja. Z veseljem sta ugotovila, da je orožje vzorno vzdrževano, obenem pa sta nam prinesla nekaj protikorozivnega sredstva, s katerim smo premazali topova in minomet 120 mm. Za naš muzej sta nam v bližnji prihodnosti obljubila tudi dva primerka orožja, ki sta bila uporabljena v slovenski osamosvojitveni vojni.

Kustosa iz Pivke v spominski sobi

Vsem obiskovalcem smo povedali, da naše programe dnančno in moralno podpira naša matična občina Velike Lašče na čelu z županom gospodom Antonom Zakrajškom. Za podporo smo hvaležni in tudi mi skušamo po svojim močeh pozitivno predstaviti občino Velike Lašče širšemu slovenskemu prostoru.

Franc Dušan Hočevar,
Predsednik OZVVS Velike Lašče

Foto: Dušan Hočevar in Srečo Knafelc

ŽALNE SVEČANOSTI PRI SPOMENIKIH BORCEV NOB

Velike Lašče, Rob, Turjak

ZARJA SPOMINOV VELIKE LAŠČE je tudi v letošnjem letu ob dnevu spomina na mrtve organizirala žalne slovesnosti v Robu, na Turjaku in v Velikih Laščah.

Ob partizanskih spomenikih se je zbralo veliko svojcev, članov Zarje spominov in navdušencev, ki odobravajo tovrstne dogodke, da so se poklonili borcem, talcem in mrtvim po koncentracijskih taboriščih, ki so na oltar domovine položili svoja življenja.

Slavnostni govornik je bil tov. dr. Ivan Gačnik, ki je med drugim strnil v besedilu dogodke izpred sedemdesetih let na naših tleh.

Šolski otroci pa so pod vodstvom učiteljice ganljivo recitali in peli pesmi z vsebino, primerno za ta čas in namen.

Zanos svečanosti pa je delovala zlasti strumna drža praporov ob spomenikih NOB!

Jože Škulj

SVEČANI GOVOR

dr. Ivana Gačnika na žalni svečanosti

Ko se ozremo okoli sebe, ugotavljamo, da se narava pripravlja na počitek. Vse okoli nas postaja mirnejše, bolj spokojno. Tudi v naše duše se naseli mir in spokoj, morda tudi žalost za lepimi poletnimi dnevi. In v tem času je razpoloženje ravno pravo, da se spomnimo naših prednikov. Čas praznika dneva mrtvih je čas različnih spominov. Spomnimo se daljnih in bližnjih sorodnikov, spomnimo se prijateljev in znancev in nenazadnje se spomnimo tudi tistih, ki jih nikoli nismo poznali.

Živimo v bivanjsko težkih časih in morda res ni veliko volje in vzrokov za ponos, da smo Slovenci. Tako kot mnoge druge je tudi nas zadela gospodarska in denarna kriza. Teško je mladim, ki ne dobijo službe, težko starejšim, ker ne vedo, kaj bo z njihovimi pokojninami jutri. Skrb za preživetje jutrišnjega dne nam odrija misel na tiste, ki so bili nekoč davno prisiljeni sprejeti težko odločitev. Čas, v katerem živimo, nas je vzgojil v posameznike, ki najprej vidimo svoj ali majhnemu delu skupnosti lasten interes, ne oziramo se na širšo skupnost, iz katere izhajamo, in ne na interes splošnega dobrega. Vendar pa živimo v svobodi, imamo pravico izražati svoje misli zadovoljstva ali nezadovoljstva svobodno. Vsem težavam navkljub zvečer ne zaspimo v strahu, da nas bo nekdo s puško vrgel iz postelje. Zato se še toliko bolj s hvaležnostjo v srcu spominjamo tistih, ki so nam to priborili. Tistih žena in deklet in tistih fantov in mož, ki so izbrali za svoje vodilo poziv Prešernovega Črtomirja: »S seboj povabim druge vas junake, vas, katerih rame se ukloniti noče. Največ sveta otrokom sliši Slave, tje, bomo najdlji pot, kjer nej sinovi si prosti voljo vero in postave. Ak pa naklonijo nam smrt bogovi, manj strašna noč je v črne zemlji krili, ko so pod svetlim soncem sužni dnovi!«

Njihovo rame se ni uklonilo, niso postali sužnji pod svetlim soncem, niso se ustrašili težav in naporov, ki jim jih je prinašala odločitev za upor, in niso se bali za svoje življenje. Tako lahko danes tu stojimo in se teh junakov, ki so padli v letih vojne, s hvaležnostjo spominjamo. Prav zato

toliko težje razumem odločitve nekaterih, ki so pozabili, da je bilo žrtvovanje teh, ki tu počivajo in ki so dali svoje najdragocenejše – življenje, veliko ali največje, in to žrtev tako lahko poteptajo.

Danes se lahko pohvalimo, da imamo samostojno državo, da je slovenski jezik eden izmed 25 uradnih jezikov v Evropski uniji, da imamo himno, ki kliče po sožitju vseh nasprotujočih si strani, in vendar imamo na drugi strani državo, ki ne prizna ali težko priznava vse napore in žrtve partizanskih enot na Slovenskem, ki noče priznati, da pravzaprav ne bi bilo samostojne Slovenije leta 1991, če ji ne bi nekdo že položil temelje.

Ponosni smo zaradi njihovega poguma in dosežka, hkrati pa žalostni, ker nekateri medse ne sprejemajo rdeče zvezde, zvezde, ki ima barvo človeške krvi, in ne spoštujejo tistega boja izpred 70 let, ki nam je, kot že rečeno, vse to omogočil prav pod vodstvom rdeče zvezde na triglavkah in rdeče zvezde na zastavi vsake brigade. In ravno zaradi vsega tega aktualnega dogajanja in vseh težkih preizkušenj, ki so še pred nami, ne smemo pozabiti na te, ki tu počivajo, predvsem pa ne smemo pozabiti vsega trpljenja, ki so ga ti kot posamezniki izkusili v preizkušnji, imenovani vojna. Mi, ki vaša dejanja in žrtve spoštujemo in se skušamo iz vaših dejanj učiti, ne bomo pozabili vaše nesebične žrtve in se bomo trudili, da bi v tem grobu počivali še naprej. Počivajte v miru.

Naj zaključim z mislijo filozofa Konfucija: »K modrosti vodijo tri poti: premišljevanje – najbolj plemenita pot, vzgoja – najlažja pot, in izkušnja – najbolj neprijetna pot.«

Enostavno in pregledno!

EOM = 0%

0 EUR pologa / 0% obresti / 0 EUR stroškov

KIA - NAJVEČ AVTA ZA VAŠ DENAR!

AVTOTRADE, D.O.O., VRHNIKA, 01-755-79-05 (prodaja), 01-755-79-00 (servis) www.avtotrade.kia.si

www.facebook.com/KIASlovenija

Kombinirane porabe goriva: 3,7 – 6,0 l/100km, emisije CO₂: 109 – 145 g/km CO₂. EOM = 0% velja za nakup novega vozila KIA ob sklenitvi pogodbe o finanč. leasingu preko Hupo Leasinga d.o.o. in VBS Leasinga d.o.o. Finanč. zajema: obdobje finanč. do 84 mes., fiksna OM 0%, EOM 0%, stroški oddritve 0 EUR. Primer: KIA pro_ceed 1.4 CVT LX Activ, cena 11.690 EUR (MPC 12.490 EUR – Joker »Staro za novo« 400 EUR – Joker »Iz zaloge« 400 EUR – Joker »EOM = 0% financ.«), z odplač. dobo 84 mes. in 0% pologom, obrok leasinga 139 EUR/mesec, fiksna OM 0%, stroški finanč. 0 EUR, EOM 0%, skupaj za plačilo 11.690 EUR (=nabavna vrednost). Končne cene vsebujejo vse popuste in prihranke, ne vključ. barve in stroška priprave vozila. Akcija EOM 0% velja do 31.10.2013. Finanč. se lahko zavrne, če stranka nima ustrezne bonitete. Vse info. o porabi goriva in emis. CO₂ na voljo v priroč. o varčni porabi goriva, na prod. mestu ali www.kia.si/emission. Pogoji garanc. na voljo v garanc. knjižici vozila, oz. pri poob. zastopniku. Silke so simbolične. KMAG d.d., Leskovaška 2, Ljubljana.

KOMEMORACIJA V SPOMIN PADLIM

Društvo Zarja spominov Velike Lašče je v sodelovanju z Osnovno šolo Primoža Trubarja Velike Lašče dne 25. oktobra pripravilo spominsko slovesnost pred dnevom spomina na mrtve, s katero so se poklonili vsem žrtvam odpora proti okupatorju.

Učiteljice so z učenci nižjih razredov podružnične šole Rob pripravile zelo lep in prisrčen program, ki se je dotaknil vseh udeležencev slovesnosti.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo učiteljicam in ravnateljici OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče za njihov trud, praporščakom ter staršem učencev za privolitev v sodelovanje otrok na slovesnosti.

Za Zarjo spominov Srečo Knafelc,
foto Srečo Knafelc

POJASNILO IN PROŠNJA UREDNIŠKEGA ODBORA

Programska zasnova občinskega glasila »TROBLA« z dne 11. 10. 2012 določa, da je glasilo del javnega obveščanja in je namenjeno obveščanju občanov. Vsebina glasila temelji na svobodi izražanja, nedotakljivosti in varstvu človekove osebnosti, na svobodnem pretoku informacij in odprtosti za različna mnenja, prepričanja in različne vsebine.

Glasilo je namenjeno predvsem obveščanju o delu organov občine in javnih zavodov, ki jih ustanavlja občina, društev in drugih organizacij, ki opravljajo naloge v javnem interesu in delajo za skupno dobro občine, ter poroča o aktualnih gospodarskih, političnih, socialnih, kulturnih in ostalih dogajanjih v občini. Programska zasnova glasila še posebej poudarja, naj občinsko glasilo izžareva pozitivno sporočanje. Poleg tega naj bo pri obveščanju poudarek na aktualnih temah.

Trobla je namenjena poročanju in obveščanju o aktualnih dogodkih in temah, zato uredniški odbor prosi pisce člankov, da se v prihodnje pri pisanju prispevkov za objavo držijo poročanja o prireditvah in aktivnostih ter se ob tem vzdržijo razglabljanja in polemiziranja o dogodkih iz polpretekle zgodovine. Z raziskovanjem tovrstnih dogodkov se ukvarjajo posamezni zgodovinarji, poleg tega pa za poročanje in objavljanje prispevkov v slovenskem medijskem prostoru obstajajo drugi mediji. Obujanje spominov je lahko boleče, predvsem pa je ponavljajoče pogrevanje dogodkov iz zgodovine izven programske zasnove glasila. Trobla naj ostane pozitivno in objektivno naravnana pri obveščanju bralcev, saj ne želimo, da se zaradi zapisov v njej med občani širi nezadovoljstvo in slaba volja.

Uredniški odbor

LEP IN PRISRČEN GLASBENI VEČER V SUŠILNICI SADJA GRADEŽ

Koncert dueta Po drugi strani

V prijetnem ozračju stare sušilnice se je predstavil 11. oktobra duet dveh kitar. Nejc in Blaž Podobnik, ki sestavljata duet Po drugi strani, sta nam pripravila doživet večer s petjem ob kitarah.. Prostor v sušilnici je bil kar nekako premajhen za vse gledalce, saj so nekateri na žalost morali koncert poslušati kar iz sosednje sobe. Zanimivo je predvsem to, da ni bilo druge reklame ali vabila kot na facebooku in dveh majhnih plakatih na vratih sušilnice. Kljub temu se je zbrala množica poslušalcev. Fanta znata res pritegniti, in to sta dokazala tudi z nastopom. Vse je bilo zelo lahko in polno pozitivne energije. Zaigrala in zapela sta nam kar nekaj avtorskih skladb, ki so vsaka po svoje zanimive po besedilu in po načinu izvajanja. Seveda pa ni manjkalo tudi priredb, različnih slovenskih in tujih skladb, tako da smo lahko tudi mi zapeli z njima.

V Društvu za ohranjanje dediščine Gradež smo zelo veseli, da se je duet Po drugi strani odzval našemu vabilu. Tako se je pokazalo, da je tudi tako drugačen prostor, predvsem pa majhen, mogoče izkoristiti v take namene. Predvsem pride do izraza tista pristnost, pozitivna energija in stik med nastopajočim, gledalcem oz. poslušalcem in ozračjem prostora.

Duetu Po drugi strani želimo še veliko veselja na glasbeni

poti in kar največ koncertov. Zagotovo pa še kdaj pri nas na Gradežu.

Marko Šavli

NOVI PODZEMNI SVETovi ...

Jamarji Jamarskega kluba Krka so nadaljevali z raziskovanjem podzemnega sveta v Krvavi Peči oz. okolici in že lahko poročamo o novoodkriti jami oz. breznu na Bravinčjem hribu, približno 4 km od Krvave Peči, prav na meji med občinama Velike Lašče in Ig. Jamo, dostopno samo z vrhno tehniko, so jamarji 20. oktobra premerili in poslikali. Z

globino približno 80 m je le nekoliko manjša od Repičnikovega brezna, je pa zato daljša - dolga je okoli 150 m.

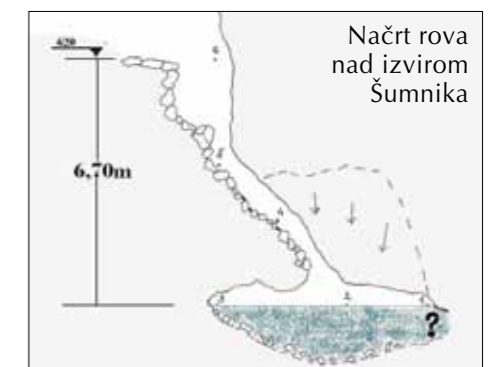

Jamarji pred vhodom

Jamarji na dnu brezna

Dober teden prej pa so se jamarji istega kluba lotili odstiranja skrivnosti na izviru Šumnika pod Krvavo Pečjo. Znano je namreč, da ob večjih nalivih voda privre na dan približno 7 m višje od običajnega izvira iz poševnega rova, do katerega smo najprej uredili dostop z odstranitvijo nanešenih vej in kamenja. Spust v rov je pokazal, da se po približno sedmih metrih pride do vodne površine, osvetljevanje pa nakazuje, da je gobina vode večja, saj se ne vidi dna. Nadaljevanje odkrivanja sledi...

Načrt rova nad izviro Šumnika

Več o JK Krka lahko preberete na spletni strani www.jkrka.si

Foto: Leopold Bregar
Skice: Alojz Malenšek, JK Krka

Tudi v novem letu naj bo vaš korak odmeven,
vaša beseda pogumna,
vaše poslovanje uspešno,
vaše življenje iskrično in polno toplih trenutkov!

**Spoštovani obrtnice in obrtniki,
podjetnice in podjetniki občine Velike
Lašče, bralci Troble:**

Blagoslovljen Božič,
čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti
in
mnogo zdravja, sreče ter poslovnih uspehov
v letu 2014

vam želi

Društvo podjetnikov in zasebnih obrtnikov občine
Velike Lašče

ODPRTJE RAZSTAVE PLAKAT MIRU – POKROVITELJ LIONS KLUB RIBNICA

V sredo, 6. 11. 2013, smo imeli na Osnovni šoli dr. Franceta Prešerna v Ribnici zaključek akcije »Plakat miru«. Vsako leto so Lions klubi s celega sveta pokrovitelji mednarodnega likovnega natečaja »Plakat miru«, ki v letošnjem šolskem letu nosi ime »Naš svet, naša bodočnost«. To je že 26. mednarodni likovni natečaj. V različnih državah so v istem času nastajala likovna dela na temo miru, ki so jih ustvarjali učenci, stari od 11 do 13 let.

Namen natečaja je spodbuditi otroke k razmišljanju o miru, ti nato svoja razmišljanja in občutenja izrazijo z različnimi tehnikami in predstavijo kot likovna dela na razpisano temo. Natečaj poteka stopenjsko, dela se najprej ocenjujejo na lokalnem nivoju, nato na nivoju distriktov in v končni fazi na mednarodnem nivoju. Izmed vseh zbranih del se na koncu natečaja izbere 24 del, ki predstavljajo delo več kot 400.000 otrok z vsega sveta.

Jan Zidar, 3. mesto: »V miru naš svet zacveti.« »Peace makes our world blossom.«

Laura Primšar, 2. mesto: »Talente izražamo lahko le v miru.« »Enjoy your talents in peace.«

Letošnjo akcijo v organizaciji Lions kluba Ribnica je vodila Andreja Modic, ravnateljica OŠ Ribnica, sodelovali sta OŠ dr. Franceta Prešerna iz Ribnice in OŠ Primoža Trubarja iz Velikih Lašč. Natečaja se je udeležilo 30 učencev pod vodstvom mentorjev mag. Katarine Drobnič iz Ribnice (19 učencev) in mag. Milana Kastelica iz Velikih Lašč (11 učencev).

Pija Polovič, 1. mesto: »Denar lahko vrti svet ... na pozitiven način.« »Money can rule the world ... in a good way.«

LMB

Luč miru iz Betlehema znova v naše domove

Skvati bomo LMB tudi letos prinesli do vas ...

... v nedeljo, 22. decembra:

- k sv. maši v Rob ob 8.30;
- k sv. maši v Škocjan ob 10.00;
- k sv. maši v Velikih Laščah 10.00;
- popoldne v kraje Škocjan, Železnica, Male in Velike Lipljene, Rožnik, Gradež, Sloka Gora, Turjak, Laporje, Mali Osolnik, Mali in Veliki Ločnik, Ščurki, Četež, Javorje, Prazniki.

Vaši skvati

Zbiranje starega papirja

Skvati bomo tako kot vsako leto zbirali odpadni papir. Skozi vse leto bomo pridno odvažali z vaših domov, do konca šolskega leta pa organizirali akcijo ali dve s stoječim zabojnikom. Kdaj in kje? To boste izvedeli v prihodnji številki Troble. Še vedno pa smo za papir dosegljivi na številki: **040 425 970** (Jan Šavli)

Vaši skvati

Glavni namen akcije ni tekmovanje, ampak spodbuda k ustvarjalnemu razmišljanju otrok o zelo občutljivi temi, o miru. Letos so se učenci res izkazali in komisija (Natalija Kocjančič z Zavoda za šolstvo RS, Staš Škrabec in dr. Tatjana Devjak, predsednica, oba iz LK Ribnica), je izbrala 3 likovna dela, ki bodo zastopala LK Ribnica v akciji Plakat miru. Komisija je izbrala naslednja dela:

1. »Denar lahko vrti svet ... na pozitiven način.« – PIJA POLOVIČ,
2. »Talente izražamo lahko le v miru.« – LAURA PRIMŠAR,
3. »V miru naš svet zacveti.« – JAN ZIDAR.

Učenci OŠ Ribnica so skupaj z mentoricama Natašo Arko, glasbenico, in Majdo Valčič, slovenistko, pripravili odlični kulturni program na temo o našem svetu. Doživeli smo lep in nepozaben večer.

dr. Tatjana Devjak

Pripis uredništva:

Pia Polovič je zmagala tudi na ocenjevanju Lions Distrikta 129 Slovenija. Na ocenjevanje je prispelo 107 prečudovitih risbic iz 31 Lions klubov. Komisija v sestavi akademskih slikarjev Klementine Golija in Franca Vozlja, fotografkinje Nike Bole in Liona Jordan Polanca je izmed vseh pravočasno poslanih del izbrala 24 finalistov.

Čestitamo!

Ne bojte se!
Glejte, oznanjam vam veliko veselje!

Mladinska skupina župnije Velike Lašče vabi na
ŽIVE JASLICE
pred cerkvijo v Velikih Laščah

24. 12. ob 23.30
25. 12. ob 9.30

NOVO SKAVTSKO LETO

Skvti smo tudi v letošnje šolsko leto zakorkali z novimi člani in izzivi.

V malce spremenjeni vodstveni zasedbi, pa vendar polni novih moči,

smo se ponovno podali v svet Knjige o džungli, veččin in mnogih brezpotij. Zopet se bomo videvali tudi z vami, dragi bralci, na različnih akcijah, zbiranju papirja, z lučko miru v rokah ali z nahrbtniki na ramah nekje v gozdu...

Da smo si nabrali moči in motivacije za zadane cilje, pa smo se poleti

odpravili na tabore. Vsaka starostna veja po svoje: najmlajši volčiči in volkuljice na Roglo, izvidniki in vodnice na Javorniški rovt in najstarejši popotniki in popotnice po poteh od Logarske doline do Kamniške Bistrice. Ker pa slika pove tisoč besed, si oglejte »fotke«.

Jan Šavli

GamaFest

V petek, 11. oktobra 2013, je na Opalkovem potekala velika prireditev Gamafest. Letos je bil ta dogodek organiziran že drugič in tudi za vnaprej napovedujemo, da ga bomo organizirali še z večjim veseljem. Na odru so poleg našega ansambla Gama nastopali še: Jelka Hafner (pevka ansambla Igor in zlati zvoki), Vlado Pilja, ansambel Kolovrat s Tonetom Košmrljem, ansambel Krpani, pevka Amadeja in Sašo Hribar, ki je zabaval naše goste s svojimi šalami.

Sašo Hribar

Vlado Pilja

Ansambel Kolovrat

Člani ansambla Gama: Katarina, Aleš in Sandi ter Janko Gačnik se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so kakor koli pripomogli pri izvedbi prireditve, vsem nastopajočim, članom Društva podeželske mladine Velike Lašče, ki so poskrbeli za postrežbo, Slavku Cimermanu in fantom, ki so poskrbeli za luč in zvok, podjetju McG Grosuplje za dobrote z žara, varnostnikom podjetja Unigard security, d. o. o., sponzorjem, prijateljem, našim domačim ter vsem, ki so že pred dogodkom pomagali pri pripravi prostora, ki je sedaj odprt za hrambo plovil in počitniških prikolic pod okriljem podjetja Gama, Janez Gačnik, s.p. In seveda čudovitemu občinstvu. Vsak od vas je prispeval velik del sebe za najboljšo zabavo (na Opalkovem) doslej. Veseli smo res dobrega izida dogodka, kot smo si ga zamislili, sproščeno, energično, preprosto in z odličnim občinstvom, predvsem pa dobrega obiska in pohval, ki nam jih izrekajo obiskovalci.

Se vidimo prihodnje leto!

Člani ansambla Gama

Ansambel Gama in Jelka Hafner

2. KROG DRŽAVNEGA VETERANSKEGA PRVENSTVA V NAMIZNEM TENISU ZA JAKOSTNO LESTVICO 2013/2014

TVD Partizan je 16. novembra organiziral 2. krog Državnega prvenstva v namiznem tenisu za rekreativce in veterane za jakostno lestvico. Tekmovanja se je udeležilo 105 ljubiteljev bele žogice iz celotne Slovenije. Pomerili so se v devetih posamičnih in petih starostnih kategorijah dvojic. Najprej so igrali v skupinah 3-5 igralcev, kjer sta se prva dva uvrstila v nadaljnje finalne dvoboje na izpadanje, preostali pa so igrali v tolažilni skupini.

Na dvanajstih mizah so se cel dan odvijali napeti in kakovostni dvoboji za najvišja mesta. Da je tekmovanje potekalo hitro in brez večjih zapletov, je »kri-va« računalniška programska podpora domačega podjetja Parnas IKT, d. o. o., ter izurjena tehnična ekipa organizatorja. Program namreč po vnosu prijavljenih igralcev v starostni skupini in določitvi števila skupin omogoča postavitev nosilcev in sam opravi žreb ostalih igralcev po skupinah. Pri tem pa upošteva tudi kraj bivanja oz. klub igralca in prepreči, da bi se v skupini srečala dva člana iz istega kluba. Ažurno spremljanje in vnašanje rezultatov s pomočjo tabličnih računalnikov v program omogoča pregled nad odigranimi dvoboji v skupinah ter dvoboji, ki čakajo na izvedbo v finalni in tolažilni skupini. Po vnosu rezultata ponudi prosto mizo za igranje in naslednji dvoboj ter izpiše obrazec s podatki o igralcih, kategoriji in prostor za pisanje rezultata tekme. Vsi gledalci in igralci si lahko na velikem zaslonu ogledajo vse izžrebane skupine v posameznih kategorijah ter spremljajo rezultate vseh odigranih tekem, dvoboje, ki tisti čas potekajo, in dvoboje, ki bodo sledili v nadaljevanju. Po končani finalni tekmi sledi takojšen izpis vseh rezultatov in vse je pripravljeno za podelitev.

S pomočjo sponzorjev tekmovanja (Parnas IKT, d.o.o., Trgoup, d.o.o., Art-les Igor Sever, s.p., PC klinika Naveza, d. o. o., in Občina Velike Lašče) smo nastopajočim omogočili malico ter izžrebanim igralcem podelili tudi nekaj lepih praktičnih nagrad. Po podelitvi medalj je organizator vse nastopajoče povabil tudi na tradicionalni **14. Cenetov memorial**, odprti mednarodni turnir za rekreativne igralce, ki bo **25. januarja 2014** v športni dvorani.

Rezultati po kategorijah

Ženske do 49 let:

1. Barbara Jančič,
2. Mojca Smolej,
3. Špela Smolej Milat

3. Sanela Bešič.
Tolažilna skupina: Martina Komovec.

Ženske nad 50 let:

1. Milana Krmelj,
2. Živa Prezelj,
3. Jasna Šebjanič Pupis,

3. Dragica Lapajna.
Tolažilna skupina: 1. Vida Mlinar.

Moški do 39 let:

1. Bojan Vokal,
2. Luka Mlakar,
3. Dejan Fridrih,

3. Blaž Vodlan.
Tolažilna skupina: 1. Denis Premrl.

Moški od 40 do 49 let:

1. Bojan Maselj,
2. Lojze Zore,
3. Tomaž Vok,

3. Andrej Potrbini.
Tolažilna skupina: 1. Edvard Horvart.

Moški od 50 do 59 let:

1. Igor Vinčec,
2. Erih Günter,
3. Franc Strnišnik,

3. Gorazd Štor.
Tolažilna skupina: 1. Milan Žižmond.

Moški od 60 do 64 let:

1. Spasoje Tešanovič,
2. Boris Govednik,
3. Boris Škoberne,

3. Miro Šemrov.
Tolažilna skupina: 1. Zdenko Čargo.

Moški od 65 do 69 let:

1. Pogačar Jože,
2. Dragutin Stankovič,
3. Miha Torkar,

3. Dario Bergoč.
Tolažilna skupina: 1. Jože Vahčič.

Moški od 70 do 74 let:

1. Jože Hafner,
2. Maks Burger,
3. Janez Muzik,

3. Robert Stropnik.
Tolažilna skupina: 1. Tone Leber.

Moški nad 75 let:

1. Janko Novak,
2. Ivan Hafner.

Ženske dvojice – enotna kategorija

1. Jančič – M. Smolej,
2. Šebjanič Pupis – Lapajna,
3. Komovec – Zidar Zupan,

Moške dvojice do 39 let:

1. Mlakar – Vokal,
2. Kokelj – Vodušek,
3. Žgank – Poropat,

Moške dvojice od 40 do 59 let:

1. Vinčec – Günter,
2. L. Zore – Strnišnik,
3. Tešanovič – Veronik,

Moške dvojice od 60 do 65 let:

1. Stankovič – Govednik,
2. Šemrov – Varl,
3. Prezelj – Vodlan,

Moške dvojice nad 65 let:

1. Stropnik – Muzik,
2. Torkar – Kunstelj,
3. Hafner – Obšteter,

3. Leber – Burger.

Besedilo: Igor Sever
Foto: Niko Samsa, Jože Starič

SMO DOVOLJ GIBALNO OZAVEŠČENI? – DELO NA SEBI, DELO NA TEBI, DELO NA NAS?

Delujemo, kljubujemo, smo preudarni, bolj kot kdaj koli prej se zavedamo, da naše počutje izvira iz nas samih. Da gremo v pravo smer, vemo, ko smo obdani z ljubeznijo pravičnosti. Vemo, da je delo na sebi izjemnega pomena, vedno iščemo svoje mesto in priložnosti, da se uresničujemo, razmišljamo, zadihamo preko navideznih omejitev ...

Energijska vadba in sproščanje je edina, ki je zdravilna in deluje celostno; zasnovana je tako, da ustreza in napolni z energijo. Ponuja priložnost delovanja, da se spopadeš z izzivi življenja s čim manj stresa ali pa stres enostavno preobraziš, dvigneš vpogled v sebe in se znaš pobrati tudi s prepada. Za to potrebuješ fizično moč, ki jo pridobiš z vajami za gibalno moč, s tem pa preoblikuješ telo in se naučiš notranje razveseliti, sprostiti, izprazniti misli in narediti prostor za nove zamisli. Izbrane vaje krepijo zavedanje z usmerjeno pozornostjo, tehnike ozaveščanja in souporabo avtogenega treninga, masažnih tehnik ter novosti na področju ozaveščanja gibanja. Vse to pa lahko združiš v znanje in pomagaš s svojim pridobljenim znanjem v svoji družini, okolici, med prijatelji ali nastane celo nova poklicna pot.

Če te zanima taka oblika delovanja in gibanja in imaš manj ali več od 30 do 70 let, se nam pridružite sami ali s partnerjem

v dvorani na Turjaku nad Mercatorjem vsak ponedeljek ob 19.00.

Potrebujete le udobna oblačila, blazino, debelejšo nogavice, veliko brisačo ali odejo.

Cilji naše Energijske vadbe so sproščanje, univerzalnost, usposabljanje, zdravje, ravnovesje ... Pri delu nas vodi intuicija, inovativnost. Cena je oblikovana tako, da je primerna za današnji čas. Po gibalnem delu ste lepo povabljeni tudi v svet sprostitve, ko se telo popolnoma umiri, obnovi in napolni. Vemo, da naši možgani skrivajo vedno več novih odkritij, novih zemljevidov, čutov, sposobnosti

in da nas samo trening pripelje do rezultatov, ki jih želimo doseči; tako boste z Energijsko vadbo in sproščanjem na pravi poti do osebnih izpolnitev, znanje in izkušnje ob vadbi pa zgolj hvaležna pomoč na poti življenja. Da lahko vemo, da je to tisto, kar nas polni in nam da zagon, dobro počutje, izziv sproščenosti in veliko energijskega potenciala, ki ga drugi zaznavajo v nas. To je predvsem pravilna uporaba telesa in vseh notranjih organov. Energijska vadba in sprostitve se izkazuje tudi kot terapija po raznih poškodbah in tegobah današnjega časa, saj telo obnovi z bioenergijo, ki jo z vajami izoblikujemo in uporabljamo v vsakdanjem življenju. Različni smo si v marsičem, a druženje in (samo) dotik, ki ga razvijemo s to vadbo, je zdravilni element in sega v vse nas. Torej premostimo vse izgovore, vse bolezni in živimo življenje mi in ne življenje nas. Pridružite se nam...

Pridobitve, ki jih boste deležni:

- **pravilno dihanje z vsemi deli telesa;** s tem uravnavamo krvni obtok, ohranjamo notranje organe v ravnovesju, prepoznamo zunanje in notranje blokade, da bi jih lahko odstranili; spoznavamo bioenergijo in jo pravilno uporabimo za svoje zdravje;
- **posebne vaje za hrbtenico,** ki vsebujejo fizioterapevtske vaje po poškodbi, vzdržljivost in kondicijo ter koncentracijo;
- **aerobne vaje, zdravitelne vaje** iz področij: chi gong, pet elementov, brokatne vaje, taichi, vaje shiatsu, tibetanske vaje, pozdrav soncu in pozdrav luni;
- **vaje proti vsakodnevni utrujenosti in splošni oslabelosti,** osteoporozi in težavam z revmatizmom, lajšanje in pomoč pri boleznih današnjega časa;
- **premagovanje in odpornost na negativni stres;** aktivno statično mišično napenjanje, ki ne obremeni žilno srčnega sistema; ohranjamo in vzdržujemo gibalni aparat in naše optimalne gibalne funkcije;
- **vaje za oblikovanje telesa, pomoč pri izgubi kilogramov,** spoznavanje in uporaba akupresurnih točk in telesnih položajev s posebnimi obremenitvami meridijanov, polarna tehnika, drugi zdravilni terapevtski prijemi, ki so primerni za odpravo bolečin in ohranitev zdravja;
- **vaje za notranje organe in za preprečevanje glavobolov;**
- **vaje za utrditev osebnosti, samohipnoza in avto sugestija;**
- **hitra masaža hrbta, velika masaža in samomasaža ter druge masažne tehnike;**
- **možnost vključitve v večdnevno delavnico (prijave do zasedbe mest), ki vsebuje jutranjo vadbo, dnevne aktivnosti, predavanja, masažne tehnike in še druge sprostitvene dejavnosti.**

Torej več kot en razlog, da se pridružite, poveste svoje mnenje in občutke. Bodite modri v današnjem času, zdravitelne tehnike pa vam bodo v pomoč pri lastnem dobrem počutju. Za več informacij pišite na sesek.tina@gmail.com.

... in seveda ne pozabite: vsak ponedeljek. Naj z Energijsko vadbo in sproščanjem tudi za Vas postane to nepogrešljiv dan v tednu!

... za pokušino:

VAJA – SAMODISCIPLINA

(Spijte kozarec vode, mirno sedite, počasi preberete besedilo.)

Samodisciplina se v vas razvije in prijetno vam je ob misli, da je to uspešno premagovanje notranjih slabosti. Vdih in dolgi izdih. Trikrat. Občutite, kako poln je sedaj vdih in z izdihom telo postaja lahkotnejše. Vztrajnost se vam obrestuje in v boju, ki ste ga bili s seboj, ste premagali sami sebe, da ste postali to, kar ste si vedno želeli. Ni več ovir, ni več strahu ali kakršne koli potrebe, da bi neznano bivalo v vas in vas vodilo v temo. Ni več neuspeha. Sedaj imate navado biti samodisciplinirani, vztrajni, znate poiskati pravo besedo in imeti pravo energijo. Novih navad se ne boste znebili, z vami bodo do konca vašega življenja. Počutite se prijetno v vaših novih navadah. Ker ste spremenili pogled nase, danes uživate ob uspehu. Prej ste bili osredotočeni na to, česar NE zmorete, danes uživate v uspehu. Zavedate se, da kadar bi ponovno padli v stare okvire, porušili osredotočenost in dopustili, da vas obiščejo občutki, da ne zmorete, da boste izpadli ubogi, da ste mevže ali celo, da ne niste vredni, NE bežite pred življenjem in pred samim seboj. Ne dovolite, da vas odnaša reka, ki je v vas že izgubila moč. Dopustite, da vaša pozornost ostane na vaših novo pridobljenih navadah. Zajemajte s polno žlico življenjske preizkušnje, izzive. Samo vi vedno veste, da s samodisciplino in vztrajnostjo, da s tem, ko obvladate sebe, obvladate vsako življenjsko situacijo. Tudi ko pridejo trenutki preizkušenj – kadar koli in kjer koli. Tudi v trenutkih preizkušenj, v katerih ne uživate, vedite, da vam je življenje naklonjeno. Naučite se, kaj vam življenje sporoča. Ne dovolite več, da življenjske situacije obvladujejo vas. Ko spoznate in sprejmete še tako malenkostne šibkosti in vam popusti koncentracija, ponovno s pozornostjo oblijete in pretvorite negativnosti v največje sposobnosti, v največjo moč in pozitivno energijo. Naj kar žari iz vas in oblije vse okoli vas. Z vedno večjim zavedanjem boste zapolnili svojo avro s pozitivnostjo in iz tega notranjega miru boste lahko našli vedno prave odgovore in postavljali prava vprašanja. Bolečine in bolezni pa bodo izginile. Globoko vdihnite nov val in izdihnite, se pretegnite in veselo v nov dan.

Za vas pripravila Tina Sešek, vaditeljica in terapevtka.

Miha Koren, trener

7. POKAL INLES 2013 Z MEDNARODNO UDELEŽBO

Dne 26. oktobra 2013 je v ribniškem športnem centru potekalo že sedmo tradicionalno plavalno tekmovanje za POKAL INLES. Na tekmovanju je nastopilo več kot 200 mladih plavalcev iz 15 slovenskih klubov in kluba iz Nemčije. Na tekmovanju je nastopilo 34 plavalcev domačega kluba, ki so zabeležili, kar nekaj vidnih uvrstitev.

Zopet se je izkazala Ana Kastigar, ki je osvojila 3. mesto na 50m delfin, 50m hrbtno.

V velikem finalu na 100m mešano, v katerega so se uvrstili najboljših pet posameznikov v seštevku vseh štirih predtekmovalnih disciplin je pri plavalkah, starih 9 in 10 let nastopila Nadja Padar in osvojila 2. mesto, ter Ana Kastigar, ki je bila tretja.

VELIKOLAŠKI NOGOMETAŠI

DECEMBRA V DOMAČI DVORANI

Mladi nogometaši v nogometni šoli pod okriljem NK Velike Lašče so začeli novembra tudi s tekmovanjem v dvoranskem nogometu. Organizator tekmovanja je Komisija za mali nogomet na področju MNZ Ljubljana.

Tekmovanje poteka v dveh starostnih skupinah do 9 let in do 11 let.

Sistem tekmovanja je ligaški, štiri- ozi. trikrožni. Tekmovanje se izvaja na turnirski način. Vsaka ekipa igra 20 oz. 18 tekem, ki se izvedejo na desetih turnirjih. Na koncu se organizira še zaključni turnir. Vsaka ekipa organizira po dva turnirja v domači dvorani.

V prejšnji sezoni 2012/2013 je ekipa NK Velike Lašče na tem tekmovanju v kategoriji U11 osvojila prvo mesto. Se bo ponovilo tudi letos?

NK Velike Lašče organizira turnirja v domači dvorani v začetku decembra, in sicer:

- v soboto, 7. 12. 2013, od 9.30 dalje v kategoriji U11, dečki letnik 2002 in mlajši ter
- v nedeljo, 15. 12. 2013, od 9.00 dalje v kategoriji U9, dečki letnik 2004 in mlajši.

Vzemite si čas in pridite bodrit svoje sinove, nečake, vnuke sosede, sošolce in prijatelje. Morda se prav v enemu izmed njih skriva novi državni reprezentant, prvotigaški igralec ali najboljši strelec občinske lige. **Vabljeni!**

Glede na zadnjo letošno izdajo občinskega glasila TROBLA se vsem dosedanjim članom in podpornikom zahvaljujem za sodelovanje in jim želim veliko zdravja in zadovoljstva v letu, ki prihaja. **Sreče in zdravja v letu 2014 tudi vsem bralcem glasila TROBLA.**

Za ŠD NK Velike Lašče
Mitja Pintarič

NOVE OBREMENTITVE IN NAŠ PRAVNI SISTEM

Po novih in novih obremenitvah državljanov in državljanov, ki jih sprejema Vlada Alenke Bratušek z vedno novimi davki, je bil sprejet tudi zakon o davku na nepremičnine. Ocenjujem, da je škodljiv in krivičen. Prizadel bo slovensko podeželje in tiste sloje prebivalstva, ki so že tako ali tako bili desetletja neprivilegirani. Prizadel bo tudi lokalne skupnosti in gospodarstvo, predvsem pa podjetja in obrtnike. To je slabo, saj je to, kolikor ga ob vseh novih davkih še je, najbolj vitalen del. Iz gospodarstva se stekajo sredstva za šolstvo, socialo, policijo ... Zakon je krivičen zato, ker je GURS-ova baza, ki bo podlaga za odmero davka, nepregledna, ocene vrednosti so netočne, saj so podobne nepremičnine ocenjene zelo različno, in premalo natančne. Vlada pravi, da je davek potrebno uvesti, če želimo zagotoviti dovolj sredstev za naše potrebe. Ob tem ne želi sprejeti ukrepov na odhodkovni strani, torej, da bi zmanjšali porabo, pač pa jo celo povečuje. Ob tem so nedotaknjeni privilegiji, ki se nemoteno izplačujejo iz pokojninskega sistema, nedotaknjen je neproduktivni del javnega sektorja, kjer so največje rezerve, in nedotaknjeni so interesi vseh skupin, ki jih stranke vladne koalicije zastopajo. Probleme sicer lahko prelagamo na prihodnost, vendar jih bomo morali slej ko prej rešiti. Zmanjšanje javne uprave, spremembe normativov in drugi ukrepi se bodo morali zgoditi. Če bi to naredili že sedaj, novega davka ne bi bilo treba uvajati. Menim, da bi najprej morali urediti evidence, zagotoviti pobiranje NUSZ po vsej državi in šele takrat razmišljati o davku, ki bi moral biti sorazmeren oz. v višini kot dosedanji NUSZ. Vlada pa zavezance širi, da bo pobrala več, na koncu pa bo izkoristek bistveno manjši, saj obremenjuje

Poslanka Alenka Jeraj se je v Unionski dvorani v Ljubljani udeležila srečanja z našim rojakom Pedrom Opeko v organizaciji Civilne iniciative za pravično družbo.

sodnikom Cirilom Ribičičem ter tožilko Blanko Zobec Hrastar) z namenom, da spozna položaj v Sloveniji. Ključni evropski politiki so prejeli tudi v angleški jeziku prevedeno sodbo v zadevi Patria, zato so se lahko na lastne oči prepričali o absurdnosti obtožbe zoper predsednika SDS. S tem je odpadel še zadnji dvom v dejstvo, da je proces politično motiviran in da je bila pravica uporabljena selektivno. EPP je soglasno sprejela Resolucijo o Sloveniji, v kateri izraža podporo SDS kot ključni politični sili v državi ter izraža pričakovanje, da bo sodni proces proti njenemu predsedniku zaključen v obljubljenem 3-mesečnem roku (zaveza med Vlado in sodstvom, ki je bila podpisana poleti 2013) in da bo v pritožbenem postopku upoštevana temeljna človekova pravica do poštenega sojenja. EPP izraža pričakovanje, da sodni proces ni namenjen izločitvi predsednika SDS iz politične konkurence ter apelira na Svet Evrope, OVSE in ostale pristojne evropske institucije, da spremljajo nadaljnji potek procesa ter skrbijo za skladnost postopkov z vladavino prava in s splošnimi evropskimi sodnimi standardi. Resolucijo in komentarje si lahko preberete na: <http://www.sds.si/>.

Osnova demokracije je delujoč pravni sistem. Če priznamo ali ne, imamo v Sloveniji s tem težave. In če hočemo ali ne, bomo morali delujoč pravni sistem vzpostaviti. Kajti brez tega ni prihodnosti. In tega ne bomo naredili zaradi Evrope ali Evropske ljudske stranke in njene resolucije. To moramo narediti zaradi nas in za nas.

Alenka Jeraj,
Poslanka v DZ RS

*Naj vam dobri sv. Miklavž prinese kaj lepega, prijeten
in miru poln božič,
iskrene čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti,
v novem letu pa veliko izpolnjenih želja in lepih
trenutkov.*

Vabim vas

v poslansko pisarno v prostorih Občine Velike Lašče v ponedeljek, 13. januarja 2014, od 17.30 do 19.00, kjer bomo lahko poklepetali in morda skupaj poiskali odgovor na kakšno vaše vprašanje ali pa samo pokomentirali aktualne politične dogodke.

Lahko me pokličete na tel.: 01/478-99-82 ali se mi oglasite po el. pošti: alenka.jeraj@dz-rs.si. Obiščite tudi mojo Facebook stran. Veselim se vaših komentarjev.

Drage občanke, spoštovani občani!

Želimo Vam lepo doživete božične praznike, da bi v njih doživeli mir in osebno srečo. V letu 2014 pa veliko zdravja ter medsebojnega spoštovanja.

Ob DNEVU SAMOSTOJNOSTI Vam z ljubeznijo do domovine iskreno čestitamo.

OO N.Si Velike Lašče

Blizu ljudem.

KRŠČANSKI DEMOKRATI. ODGOVOR ZA PRIHODNOST.

Na Vranskem je pod geslom »Krščanski demokrati. Odgovor za prihodnost.« potekal 7. kongres Nove Slovenije – krščanskih demokratov, ki se ga je udeležilo več kot 400 delegatov in gostov iz vse Slovenije. Iz občinskega odbora Velike Lašče se nas je udeležilo kar šest članov.

Stranka je na kongresu soglasno spremenila svoje ime v **Nova Slovenija – krščanski demokrati**. Krščanska demokracija se tako po več kot 13 letih tudi formalno vrača v slovenski politični prostor. S spremembo imena NSi še bolj jasno sporoča, da ima krščanska demokracija v Sloveniji in predvsem v Evropi zelo pomembno vlogo.

Predsednica stranke **Ljudmila Novak** je na kongresu poudarila, da krščanski demokrati stavimo na delo, poštenost in odgovornost, na temeljne etične in krščanske vrednote, ki jih ne more nadomestiti tisoč zakonov in predpisov. »Nova Slovenija – krščanski demokrati, smo demokratična politična stranka, ki želi povezovati vse državljane, ki sprejemajo demokracijo, krščanske vrednote, slovensko kulturo in evropsko povezovanje in sodelovanje,« je dejala in dodala, da želimo ustvariti Slovenijo, v kateri bodo imeli vsi enake možnosti za razvoj svojih sposobnosti in talentov.

Udeležence kongresa je nagovoril tudi ekonomist **mag. Rado Pezdir**, ki je v govoru opozoril, da bodo dolgovi Slovenije ostali tudi po koncu krize. »Zavedajte se, s koncem krize prihajajo šele resna vprašanja s težkimi odgovori,« je dejal mag. Pezdir in dodal, da je Nova Slovenija tista desna stranka, ki razume tržno gospodarstvo in ki se bo zavzela za male podjetnike in male ljudi. »Na desnici je to prihodnost,« je še dodal in izrazil upanje, da bo Nova Slovenija s svojo politiko čim prej normalizirala desno politično opcijo.

Vodja poslanske skupine NSi **mag. Matej Tonin** je dejal, da so močnejši krščanski demokrati najtrdnjše zagotovilo za lepšo prihodnost Slovenije in napovedal, da bo Nova Slovenija v desetih letih postala največja politična sila v državi. Evropski poslanec in ustanovitelj Slovenskih krščanskih demokratov **Lojze Peterle** pa je na kongresu poudaril, da bo Slovenija rešila predvsem sprememba politične kulture, ki jo predlaga Nova Slovenija. »To je element, ki ga nima nobena druga politična stranka. Mi smo dali v program novo politično kulturo,« je zaključil Peterle.

Kongres je sprejel tudi posebno kongresno izjavo, kjer poudarjamo, da se v NSi zavzemamo za nižje davke, manjšo javno upravo, umik politike iz gospodarstva ter ustvarjalne in poštene državljane.

OO N.Si-Krščanski demokrati
Velike Lašče

Slovenska ljudska stranka
OBČINSKI ODBOR VELIKE LAŠČE

Vsem občankam in občanom
želimo miren, doživet in blagoslovljen božič.
Naj nas ta praznik spomni na skromnost, ki je je bil
deležen Novorojeni.

Odprimo svoja srca za prave vrednote, za vse tisto,
česar današnji svet pogosto ne zna več ceniti.

Novo leto 2014 naj vsem prinese več veselja! Gradimo
svet medsebojnega spoštovanja in zaupanja; v družini,
na delovnem mestu, med sosedi, skratka povsod,
kamor nas bo pripeljala pot življenja v prihodnjem
letu.

Leto, ki prihaja, naj vam nakloni lepa jutra, uspešne
dneve, prijetne večere in mirne noči.

Iskrene čestitke tudi ob dnevu samostojnosti in
enotnosti.

Občinski odbor SLS Velike Lašče

Občankam in občanom občine Velike Lašče
želimo v krogu družinskih članov in prijateljev
prijetno in doživeto praznovanje

božičnih praznikov.

Čestitamo ob dnevu samostojnosti in enotnosti,
26. decembru,

in

vam želimo zdravo, zadovoljno in uspešno
ново leto 2014.

Slovenska demokratska stranka,
občinski odbor Velike Lašče

ZGODBA O TATVINI LESA V CERKVENEM GOZDU

Podružnična cerkev Sv. Lovrenca na Velikem Osolniku ima v lasti v Granjevici pet hektarov gozda. Milan Tekavec sem cerkveni ključar in zato tudi oskrbnik tega gozda. Vsako leto nekajkrat obhodim gozd in ugotovim, ali so kakšne spremembe. To sem storil tudi letos v začetku junija po nekajtedenskem deževju. Že skoraj proti koncu obhoda sem zagledal ležati čez majhen graben hlod, dolg osem metrov, debel dobrih petdeset centimetrov. Meril je skoraj dva kubična metra. V bližini tega hloda sem našel še tri parobke enake velikosti. Takoj sem se posvetoval z logarjem, kaj se stori v takem primeru. Dejal je, da lahko prijavim krajo na policijo, vendar kaj več od prijave se gotovo ne bo zgodilo. Seveda sem se še pozanimal pri gotovih občanih, ali bi kdo kaj vedel o tej sečnji. Poklical sem tudi Jožeta Kramplja iz Praznikov, ker pri njih odkupujejo v tej okolici les za predelavo, ali bi kar koli vedel ali kupil kakšen sumljiv les, vendar mi je odločno zatrdil, da oni tam zagotovo niso lesa kupovali od nikogar. O vsem tem sem seznanil tudi našega župnika Antona Dobrovljca.

Moje poizvedovanje pa je rodilo naslednje. Beseda da besedo, ki pa se lahko spreobrne, in tako je izzvenelo kot sum, da so sekali Krampljevi. Ta sum odločno zanikam in se gospodu Jožetu Kramplju iz Praznikov javno opravičujem in zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Pri tej zgodbi pa je žalostno dejstvo, da je več kot petnajst kubičnih metrov lesa iz cerkvenega gozda odšlo neznanu kam, skrivnost pa, da je en hlod ostal v gozdu. Naj zaključim s tistim starim rekom: Bog mu požegnaj, saj zaleglo mu ne bo. Tako so dejali stari ljudje.

Milan Tekavec, Veliki Osolnik

ZAHVALA

Vaščani vasi Selo pri Robu smo pred kratkim pridobili v vasi javno razsvetljavo, s katero smo zelo zadovoljni.

Zahvaljujem se tudi za asfalt, ki se približuje naši vasi. Asfaltna povezava nam veliko pomeni. Vsakodnevno se vozimo v službe, trgovino, cerkev k zdravniku in še kam.

Zahvaljujemo se Občini, županu in vsem drugim, ki ste kakor koli pripomogli k tem pomembnim pridobitvam za našo vas.

Hvala za vse.

VAŠČANI VASI
SELO

V BRINJU SE VEDNO NEKAJ DOGAJA

Po sto letih

Poletje je bilo vroče in suho, a Brinska Mija je izkoristila to priložnost in dobila mojstra, da ji je s svojo delovno skupino požagal in odstranil stoletno lipo pred hišo, ki je bila v napoto. Kolikokrat so jo

že obžagovali in ji krajšali vrh, a kaj, ko je bil okoli hiše »en sam drat, cesta in strehe, « se je pritoževala njena mamca. »Bilo je drago, a je le v kraji, pa tudi listja ne bo več. Kdo ga bo pa kar naprej grabil!«

Nato pa so prišli drugi mojstri in pričeli razkrivati in podirati streho in del hiše, a vse lepo sproti pokrivali s ponjavo, in tudi zidati in postavljati nov »cimper«. Prvotna

hiša je pred sto leti pogorela, ponovno je na istem prostoru postavil stari oče sedanjo hišo; smreko zanjo je dobil od Turjaškega grofa. V letošnjem letu pa je s prenovo dobila proti jeseni novo obliko in uporabnost, da bo zopet sto let mir. Za fasado bo pa potrebno počakati in znova nagrabiti denarce.

Jože Škulj

NEOKUSNA NAVLAKA

Po dolgih letih ljubiteljskega kolesarjenja sem že marsikje opazil marsikaj, kar ne sodi v naše okolje. Moteče so zlasti velike reklamne table, za vse mogoče izdelke in največkrat v jeziku, ki vsebuje vsiljene spakedranke. V šoli so nam predavali, da je dobra reklama 70 odstotkov uspeha. Mar ni uspešna reklama prijazen sprejem in nasmeh stranki, ki vstopi v prostor? Še boljše reklama pa je, če je dostopna cena za naše denarnice in seveda kakovost izdelka oziroma v gostilnah dobra postrežba in okusna hrana za primerno ceno; vse to pa je daleč od resnice. Ko si bodo vsi tisti, ki s tablami posegajo v naš prostor in reklamirajo svojo obrt, enkrat pospravili podstrešje in spoznali uspeh svojih ponudb, bodo izginile tudi vsiljive in moteče table na starih kozolcih, ograjah in odsluženih stavbah, ki močno kazijo staro vaško arhitekturo.

Najbolj žalostno pa je, da so se pričele pojavljati table v našem občinskem življenjskem okolju, za katerega si upam trditi, da je vsaj zaenkrat naraven. Pa saj table ne moreš kar postaviti kjer koli, čeprav na svoji zemlji!

Jože Škulj

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih, vodilna mapa po novih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

Najdete nas na
Taborski c. 3 v Grosuplju
in po telefonu
(01) 7810-320 ali (01) 7810-329

TURJAK 59, TURJAK
GSM: 041 772 711

MINIBAGER 6 TON

IZKOPI
PREVOZI S KIPERJEM
GRADBENA DELA
UREDITEV DVORIŠČ
ASFALTIRANJE
PRODAJA IN VGRADNJA
ČISTILNIH NAPRAV
ARMEX-GRAF, ROTO, ZAGOŽEN AQUAmax, VODATEH

CENA ŽE OD
2.299,00 €
+DDV

Z VGRADNJO IN VSEMI PRIKLOPI
LAKI ZA PARKET IN PRIBOR

LAKI, OLJA, SREDSTVA ZA ČIŠČENJE
IN VZDRŽEVANJE PARKETA
SE PRIPOROČAMO!

PO SEDEMDESETIH LETIH

Velike Lašče 3. decembra 1943

Partizanske brigade so si nabrale že kar nekaj izkušenj, ker so napadale utrjene postojanke, ki so padale kod domine: Grčarice, Ribnica, Grahovo, Kočevje, Turjak in Velike Lašče, da ne omenjam drugih. Nisem zgodovinar, da bi ocenjeval takratne razmere in kaj so si predstavljali, ko so se utrjevali za zidovi pred izkušenimi partizanskimi brigadami, izgube pa so bile seveda na obeh straneh. Če bi želel vedeti kaj več, bi moral prebrati kar nekaj knjig, a moram priznati, da me vse to ne zanima, kajti kot otrok sem bil prisiljen ob vsesplošnem pomanjkanju poslušati štiri leta vsakodnevno streljanje, da ne omenjam kaj več. Vsega tega gorja imam dovolj za celo življenje. Danes pa nekateri ocenjujejo takratne razmere in prilivajo olje na ogenj iz svojega zornega kota, a niso doživeli vojnih grozot ne pomanjkanja, kaj šele, da bi bili strokovnjaki za novejšo zgodovino.

Odlomek iz moje knjige: **OTROŠTVO NA RAŠKEM KLANCU** (Dopolnjena izdaja 2012)

OŽGAN OBRAZ

3. decembra leta 1943 se je po vasi po nočnem streljanju že v jutranjih urah govorilo, da je postojanka v Laščah padla. To je potrjeval tudi gost dim, ki se je po nekod dvigal nad Laščami, čez dan pa se je izvedelo tudi več.

Stal sem med hišama in opazoval partizane na Baronovem vrtu, a tudi po vasi jih je bilo veliko. Nenadoma je iz za vogala naše hiše, verjetno po klancu, prišel nemški nižji častnik in v roki pred seboj držal naperjeno pištolo. Obrnil se je proti meni in zazrla sva se v oči, da ne morem pozabiti tistih predirljivih temnih oči. Na levem licu pa je imel veliko svežo ožgano brazgotino. Pot je nadaljeval kot mačka do kapelice in zavil proti Rzetovim. Še dolgo pa sem razmišljal, kako mu je uspelo priti do tu iz Velikih Lašč.

Kmalu po skromnem kosilu sva se pogovarjala z Baronovo Micko sredi vasi, kajti do nje me je poslala mama z nekim vprašanjem. Po klancu je prišel partizan in naju nekaj ogovoril. Micka ga je poznala in ga vprašala: »Anton, kdaj bomo smeli Raščani svoje pokopati v družinske grobove, ker ležijo sedaj pobiti za pokopališkim zidom?« Odgovoril ji je, da se bo že našla rešitev. Ne vem pa, zakaj je zavil proti Rzetovim, kot da bi zasledoval tistega Nemca, in preko vrtov proti Stajam. A že kmalu potem je bilo slišati, da je Šimen našel v bližini Tomažinovega kozolca prav tega ubitega partizana, ki naj bi bil Škrli iz Turjaka, in ga kar tam na svoji njivi tudi pokopal. Otroci kot otroci pa smo si še isto popoldne vse ogledali in zlasti tisto gomilo in ugotavljali, da se je Nemeč umaknil pod bližnji kozolec, kjer naj bi počakal noč, a ker je kmalu prišel partizan po stezi mimo njega, ga je presenetil in ubil. Toda to so bila zgolj naša ugibanja.

Tisti obraz z brazgotino na levem licu in tiste predirljive temne oči sem povsem slučajno videl po več letih v Ljubljani in moram priznati, da me je vse skupaj kar nekako presunilo. Upal bi si trditi, da je bil to isti človek, s katerim sva se prvič srečala davnega leta 1943 na vogalu naše hiše, le da je bil tokrat v vlogi visokega častnika Ljudske milice.

Zanimiva je tudi druga zgodba s te noči takratnega mladega partizana Mirka Kranjca., ki pa mi jo je pripovedoval okoli leta 1960 pri nas doma, ko nas je prišel po več letih pozdravit.

Požgana sodnja v Velikih Laščah 3. 12. 1943

Namreč njegov oče Alojz Kranjc je bil v takratni stari Jugoslaviji v Črni Gori kot službujoči vodja »žandarmarijske postaje« v Cetinju in si tam ustvaril družino z domačinko ženo Ljubico, sinom Mirkom in hčerko Elko. Ko je takratno Albanijo in Črno goro kot prvo za Abesinijo okupirala Italija, je z družino pribežal v Slovenijo in na »Rašco«, čeprav ni imel tu nikakršnih korenin, a so ga 20. maja leta 1942 kot drugih 21 Raščanov odpeljali v internacijo. Ves čas in vse do italijanske kapitulacije sta bila skupaj z našim očetom in bila sta velika prijatelja. Po razpadu Italije sta šla skupaj peš proti domu, med potjo pa so našega očeta ubili Nemci, njega pa so odpeljali v taborišče v Nemčijo, kjer je dočkal svobodo. Že prve dni je prišel na Rašico do svoje družine kakor tudi k nam, da smo zvedeli resnico, nato je odšel v Ljubljano in po štirinajstih dneh umrl na ulici.

Mirko mi je pripovedoval: Nekaj dni pred napadom Lašč mi je mati prišla na kapo rdečo zvezdo iz blaga, puško pa so mi dali in že sem šel v napad, toda le do silosa pod železniško postajo. Zaradi mladosti, predvsem pa zaradi neizkušenosti sem dobil nalogo, da sem ostal tu na preži. Nekako po tretji proti jutru je skrivnostno prišla iz Lašč manjša skupina in sem se ji pridružil, misleč, da so naši. Toda že kmalu, ko smo hodili po progi proti Vidmu, začelo se je tudi že rahlo svitati, sem ugotovil, da je nekaj narobe. Najprej sem obrnil kapo, da sem skrtil zvezdo, nato pa sem pričel zaostajati in se vrnil na izhodišče pri silosu.

Sta pa še dve zanimivi zgodbi iz priprav na noč napada: **Lažni pokop** in **Pod frato**, ki pa ju ne bi navajal, ker je dovolj že ta članek.

Jože Škulj

MALI OGLAS

Prodam **1,5 sobno stanovanje**, velikosti **41,6 m²**, v **centru Ivančne Gorice**, v bloku z **dvigalom**. Zgrajeno leta 2005. **Odlično ohranjeno**, južna lega, **nizki stroški ogrevanja**, urejena ZK.

Vredno ogleda. Cena po dogovoru.

Kontaktni telefon 041 954 483.

OBISK KOČEVSKEGA ROGA

Dne 29. 10. 2013 se nam je želja izpolnila in smo šli končno na enodnevni obisk Kočevskega Roga z okolico. Glavni cilj nam je bil, da obiščemo Bazo 20, bolnišnico Jelendol in Jamo pod Krenom. V vzdušju pretekle naše zgodovine smo s težkim srcem prispeli do Jame pod Krenom. Ravno takrat, ko smo hoteli priklicati policije, se je zaslíšal alarm našega avta. Sploh nismo vedeli, kaj naj bi se zgodilo, zato smo začeli teči proti avtu. Ugotovili smo, da so vanj vlomili skozi zadnjo šipo in ukradli moževo denarnico, ki je bila v avtomobilskem predalu. Vse to se je zgodilo v nekaj sekundah in o tatu ni bilo sledi, saj sedaj vemo, da je bil skrit v gozdu in nas je opazoval. Prijela nas je panika, saj nismo mogli priklicati policije, ker žal na tem območju ni telefonskega signala. Sinova (13 in 16 let) smo hitro spravili v prtljažnik avtomobila, saj nista mogla sestiti v avto, ker je bilo vsepovsod polno zbitega stekla. Hitro smo se zapeljali v Kočevje k policiji in prijavili tatvino. Žal se je za nas končal dan bolj žalostno in smo se z »zaflikanim« oknom odpeljali nazaj v Bovec.

Šele ko smo se bližali našemu domu, smo se začeli zavedati, kaj vse bi se bilo lahko zgodilo v tej samoti (če bi mož prišel par sekund prej k avtu in bi bil tatič še na delu ... Ali so bili v dvoje?).

Na policiji so nam povedali, da nismo prvi in tudi zadnji ne, da se je tak vlom zgodil že večkrat. Zato bi bilo mogoče prav, da z eno nameščeno opozorilno tablo pri parkirišču obvestite goste o morebitni tatvini. Ne gre nam za razbita vrata ali denarnico ... ampak drugič bo morda kakšna starejša gospa in gospod ali družina z majhnimi otroki stala na istem kraju kot mi in mogoče ne bo imela toliko sreče!

Škoda, da nimajo nekateri ljudje toliko spoštovanja in vlomijo v avto na takem, za našo slovensko zgodovino, zelo žalostnem kraju. Sram naj jih je.

V upanju, da se bomo v bližnji prihodnosti upali vrniti in dokončati spoštljiv obisk, na katerega smo se že dolgo odpravljali, vas prav lepo pozdravljamo in želimo še naprej veliko dobre volje in energije za opravljanje vašega pomembnega humanega dela.

družina Arcet iz Bovca

POSTAVITEV BOŽJEGA ZNAMENJA NA OPALKOVEM

Na sredi vasi Opalkovo (nasproti Gačnikovih) smo 30. 8. 2013 ob 19. uri blagoslovili na novo postavljen križ z Jezusom. Blagoslovili so ga kar trije duhovniki, ki so močno povezani z župnijo Velike Lašče: župnik g. Vladimir Jaksetič, g. Rafko Kralj in g. France Novak; sicer pa so bili vabljeni tudi Branko Zadnik, Jože Razinger, Andrej Svete in Anton Masnik.

In še nekaj o zgodovini ... Okoli leta 1890 je stari ata Anton Gačnik (v zahvalo za zdravje in mir v vasi Opalkovo) izdelal križ. »Bogec« je na istem mestu stal do okoli leta 1970, ko je leseni del zgnil, in Ludvik Gačnik, sin Antona Gačnika, ga je takrat pospravil v listnico, da bi ga obnovil in postavil nazaj. Do tega pa žal ni prišlo, sedaj je že 15 let pokojni, zato pa je Janko Gačnik, Ludvikov sin z vaščani in prijatelji to popravil.

Blagoslovitve se je udeležilo veliko faranov, za kar se vsem lepo zahvaljujemo. Med obredom je organist Blaž Podobnik na hišni harmonij, ki ga je izdelal stari ata Anton Gačnik (poleg berde, tamboric in diatoničnih harmonik – bil je velik in sposoben mož), igral »Kraljevo znamenje križ stoji«, nato pa smo goste malo pogostili, zaigral je tudi naš ansambel Gama.

Posebna zahvala gre prijateljem Toniju, Živanu in Alešu, ki so pomagali pri izgradnji okolice in postavitvi križa, ter domačim.

Križ je čudovita pridobitev v tej mirni vasi, kjer mnogo mimoidočih ustavi svoj korak in umiri svoje misli.

Katarina Gačnik

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš.
Nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči.
Dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste mojega ljubega moža, očeta in dedija

Jožeta BURGARJA

počastili v velikem številu na njegovi zadnji poti.

Hvaležni smo gospodu župniku g. Jaksetiču, nosilcu prapora iz RD Ribnica, pevcem ter Marku Zakrajšku za izvedbo pogrebne slovesnosti. Zahvaljujemo se vsem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče. Vsem in vsakemu posebej HVALA.

Žalujoči vsi njegovi

*Čprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te slišimo mi vsi,
med nami si.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, ata, tasta in starega ata

Janeza OGRINCA

iz Podstrmca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Prav lepo se zahvaljujemo za vsa izrečena sožalja, sveče, podarjeno cvetje in svete maše. Posebno smo hvaležni Prostovoljnemu gasilskemu društvu Karlovica, g. župniku Vladimirju Jaksetiču in g. Vinku Gunatu za opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Zakrajšek in pevcem za lepo zapete pesmi.

Žalujoči vsi njegovi

*Ni bitja,
ki bi v nič razpadlo!*

*Kar večno je,
je v vseh ostalo,
saj osrečuje nas njih bit!
In bit je večna:
v njej so sile,
zaklade večne so ohranile,
ki zdaj vesolja so nakit.*

Goethe

ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, babica, prababica in tašča

Anica IVANC,

rojena ŽGAJNAR (šivilja v pokoju)
(25. 6. 1920 – 3. 11. 2013)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam z dejanji in besedami v času težkega slovesa stali ob strani. Hvala za cvetje, sveče, darove za svete maše ter darove za druge namene.

Zahvaljujemo se vsem pevcem, Jožetu Levstiku za poslovilne besede, pogrebemu zavodu Zakrajšek, ministrantom, vaščanom, prijateljem in sorodnikom, ki so kakor koli pomagali ter se v tako velikem številu poslovlili in pospremili našo mamo na njeni zadnji poti. S tem so obogatili svečanost njenega zadnjega slovesa.

Zahvala župniku Vladimirju Jaksetiču in somaševalcema Edu Škulju ter Blažu Jezeršku.

Žalujoči vsi njeni

STEKLARSTVO PETER HREN, S.P.

GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
GSM: 031/356 668
TEL: 01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

RENAULT KLANČAR

pooblaščen servis na lokaciji LJ-Rudnik

nadomestni deli in dodatna oprema
avtoplašči, premontaža, shranjevanje
ličarsko-kleparska dela
popravila elektrike
nadomestno vozilo

Groznikova 11, 1000 Ljubljana

Tel: 01/42 72 001

Gsm: 041 710 151

Email: klanacar@dealer.renault.si

Delovni čas: pon - pet: 8.00 - 16.30

Živahen... kot barve!

Nagrobni spomeniki Petrič
www.nagrobni-spomeniki-petric.si
e-pošta: info@nagrobni-spomeniki-petric.si
Peter Petrič s.p. Tel: 031 318 244

KOLENDAR PRIREDITEV

ČETRTEK, 5. DECEMBER, ob 16. uri

Karlovica

**PRIREDITEV OB ZAKLJUČKU OBNOVITVENIH
DEL V VRTCU NA KARLOVICI**

*(OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče in Občina
Velike Lašče)*

PETEK, 13. DECEMBER, ob 19. uri

Jakličev dom, Videm Dobropolje

**PREMIERA NOVEGA FILMA O POPRTNIKIH –
v sklopu razstave poprtnikov in ostalih božičnih
kruhov**

*(Zavod Parnas v sodelovanju z DPŽ Dobropolje
Struge in Zvezo kmetič Slovenije)*

NEDELJA, 15. DECEMBER, ob 15.30

Dom krajanov, Turjak

**18. TRADICIONALNI BOŽIČNO-NOVOLETNI
KONCERT ORKESTRA**

GODBE DOBREPOLJE

(KUD Marij Kogoj Turjak)

**NEDELJA, 15. DECEMBER – NEDELJA, 5.
JANUAR 2014**

Gradež

**RAZSTAVA JASLIC V SKRITIH KOTIČKIH
GRADEŽA**

(Društvo za ohranjanje dediščine)

ČETRTEK, 19. DECEMBER, ob 17. uri

Športna dvorana, Velike Lašče

**BOŽIČNO NOVOLETNA PRIREDITEV ZA
PREDŠOLSKE OTROKE**

(Vrtec Sončni Žarek in Občina Velike Lašče)

SOBOTA, 21. DECEMBER, ob 9. uri

Parnas center, Rob

**DELAVNICA PEKE POPRTNIKA Z MAJDO
TEKAVEC**

(Zavod Parnas)

SREDA, 25. DECEMBER, ob 18. uri

Velike Lašče – Dvorska vas – Velika Slevica –
Velike Lašče

BOŽIČNI POHOD Z LUČKAMI

(Planinsko društvo Velike Lašče)

ČETRTEK, 26. DECEMBER,

po deseti sv. maši

Pred gasilnim domom v Velikih Laščah

ŠTEFANJI DAN

(Konjerejsko društvo Velike Lašče)

ČETRTEK, 26. DECEMBRA, ob 10. uri

Pri bajerju, Turjak

BOŽIČNI TURNIR V LOKOSTRELSTVU

(LK Turjak)

ČETRTEK, 26. DECEMBRA, ob 19. uri

Športna dvorana, Velike Lašče

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

(Občina Velike Lašče)

SOBOTA, 4. JANUAR 2014, ob 9. uri

Velike Lašče - Kamen vrh-Grmada

NOVOLETNI POHOD

(Planinsko društvo Velike Lašče)

PONEDELJEK, 6. JANUAR 2014

Parnas center, Rob

**RAZSTAVA POPRTNIKOV IN OSTALIH
BOŽIČNIH KRUVOV**

(Zavod Parnas)

PONEDELJEK, 6. JANUAR, ob 18. uri

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

PRAVLJIČNA URA S SLAVO PETRIČ

(MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče)

ČETRTEK, 9. JANUAR 2014, ob 19. uri

Knjižnica Frana Levstika, Velike Lašče

**LITERARNI VEČER Z MIHAELO ANDROMAKO
RIHAR**

(MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče)

ČETRTEK, 9. JANUAR 2014

Osnovna šola Primoža Trubarja Velike Lašče

**ODPRTJE NOVIH UČILNIC IN PRAZNOVANJE
60-LETNICE DELOVANJA VRTCA**

*(Osnovna šola Primoža Trubarja Velike Lašče in
Občina Velike Lašče)*

PETEK, 10. JANUAR 2014, ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče

4. ABONMAJSKA PREDSTAVA: gostuje

Šentjaponsko gledališče s predstavo

DA, GOSPOD PREMIER

(Občina Velike Lašče)

SOBOTA, 25. JANUAR, ob 9. uri

Prijave od 8.30 ure dalje

Športna dvorana, Velike Lašče

14. CENETOV MEMORIAL, mednarodni turnir

za veterane in rekreativce v namiznem tenisu

(TVD Partizan Velike Lašče)